

החוג לחינוך

לימודים לתואר B.A. (במסלולים חד-חוגי ודו-חוגי)

שנה"ל תשפ"ד

ראש החוג: ד"ר אלון גולדברג

חברי הסגל האקדמי:

פרופסור חבר: פרופ' תמר הגר, פרופ' עפרה ולטר, פרופ' אילת שביט, פרופ' שרון שניר, פרופ' עירית ששון.

מרצה בכיר: ד"ר יוסף ג'בארין, ד"ר אלון גולדברג, ד"ר יערה גיל גלזר, ד"ר יעל גרינשטיין, ד"ר חנן חריף, ד"ר מעין מרחב, ד"ר נירית קרני וייזר, ד"ר סיון רז, ד"ר אורלי דהאן, ד"ר אלכס זיבנברג, ד"ר יוסי יפה, ד"ר יעל קדר, ד"ר ענת רביב.

מרצה: ד"ר אדם ויילר גור אריה, ד"ר בת אל חזן-לירן, ד"ר מרסל עמאשה, ד"ר גליה אנקורי.

מורה בכיר: עו"ד תמר גוטגולד כהן, גב' ויואנה מלמן.

מורה: גב' הגר דורנאי.

מורה משנה: גב' נגה גולדרינג, מר עופר זילברברג.

סגל עמית: ד"ר מיכל סגל.

מורה מן החוץ: מר צביקה אופיר, גב' פנינה איזנברג, מר יצחק אלנר, ד"ר נירית אסף, גב' רחלי בהרל, גב' לירז בורשטיין, גב' שיראל בקבני, ד"ר אורנה גרוסמרק,

ד"ר אורית דגני דיניסמן, ד"ר תמיר הוד, גב' רוני היינבך, גב' הודיה חיוט,
מר חסן חאטר, מר יונתן יעקובי, ד"ר משי משה אורי, גב' נעמי ישראלית-
אדלר, ד"ר עינב לוי, ד"ר גיל מאור, מר רונן מאירוביץ, ד"ר עדנה קלו
ליבנה, גב' אלמוג נסטל ארליך, גב' עדי שכטר, גב' מיכל גולני, ד"ר גל שחר,
ד"ר רויטל תמרי.

תוכן עניינים

4	מטרת הלימודים בחוג לחינוך.....
12	המסלול לאוכלוסיות ייחודיות וחינוך מיוחד.....
13	המוקד לשילוב אמנויות בחינוך.....
15	המוקד לחינוך, חברה וקהילה.....
17	מוקד "חינוך למיניות במעגל החיים".....
19	המסלול לסיוע ולשיקום באמצעות האמנויות בחינוך.....
21	תכנית שילוב אקדמי - המכון לאומנויות והחוג לחינוך.....
22	תכנית הלימודים הכללית בחוג לחינוך – ייתכנו שינויים בקורסים.....
24	המסלול לאוכלוסיות ייחודיות וחינוך מיוחד.....
28	המוקד לשילוב אמנויות בחינוך.....
31	המוקד לחינוך, חברה וקהילה.....
33	מוקד חינוך למיניות במעגל החיים.....
35	המוקד לעיצוב מרחבים חינוכיים.....
37	המסלול לסיוע ולשיקום באמצעות האמנויות בחינוך.....
39	המוקד לאוכלוסיות ייחודיות וחינוך מיוחד.....
41	תכנית שילוב אקדמי- המכון לאמנויות והחוג לחינוך.....
43	תכניות דו חוגיות.....
46	תכניות דו חוגיות- חובות מוקדים: .....
51	תקצירי הקורסים.....

הערה: המסמך מנוסח בלשון זכר אך מכוון לשני המינים.

מטרת הלימודים בחוג לחינוך

כל העוסק בחינוך נוטל על עצמו שליחות מרצון. על כן מציב החוג לחינוך לעצמו שתי מטרות משולבות: הענקת כישורים אקדמיים איכותיים לבוגריו, והקניית מטען ערכי-חברתי שיאפשר להם לתרום מכישוריהם לקידום חברתי ותרבותי במדינת ישראל ובגליל בפרט. רוח זו הביאה תמיד אל החוג סטודנטים רבים מהגליל ומחוץ לו, בני קהילות ותרבויות מגוונות, שמכנה משותף של סקרנות אינטלקטואלית יחד עם מחויבות חברתית ובסיס ערכי מאחד ביניהם.

במישור האקדמי אלה הן מטרותינו:

1. הענקת ידע עדכני ונרחב באושיות החינוך ובפרט בתחומי ההתמחות של החוג.
2. יצירת יכולת התמודדות במישור האנליטי והסינתטי עם גישות מקצועיות קונבנציונליות ואלטרנטיביות.
3. הקניית הבנה ושליטה בשיטות ובטכניקות מחקר כמותניות ואיכותניות חדשניות.
4. חידוד היכולת ליצור אפליקציות בין תיאוריות למציאות, ובדרך זו לתת מענה מדעי הלכה למעשה לסוגיות חינוכיות.
5. טיפוח חוקרים פוטנציאליים, תוך גירוי הסקרנות האינטלקטואלית והבאת הסטודנטים ליכולת של ביצוע מחקר עצמאי.

במישור הערכי-חברתי חרטנו על דגלנו את המטרות הבאות:

- עיצוב דמות של מחנך, דהיינו אדם שערכי החינוך טבועים וחוקקים בליבו, ושהחינוך הוא בעבורו צורך להגשמה עצמית ולא רק מלאכה.
- הכשרת אנשי חינוך שפניהם נשואות אל הקהילה. בגליל רב הפנים תפקידו של איש החינוך מתבצע בלב אוכלוסייה הטרוגנית ונועד לחזק לכידות פנימית ומודעות עצמית פנים-קהילתית, אך במקביל להוביל למגע ולחיבור בין קהילות שונות.
- הכשרת אנשי חינוך בעלי זיקה חינוכית ומחקרית תוך מתן בסיס תיאורטי מעמיק בתחומי החינוך לאנשים המעוניינים להמשיך ללימודים לקראת תארים מתקדמים או ללימודי תעודה.

החוג בנוי משלושה מוקדים ושני מסלולים המציעים התמחויות ספציפיות. בהגדרת תחומי ההתמחות עמדו מול עינינו הצרכים המבוקשים בסביבה הגלילית, כמו גם הסביבה הישראלית בכללותה. אלה הם המוקדים:

1. **שילוב אמנויות בחינוך** - המוקד לשילוב אמנויות בחינוך עוסק בתרומתה ובמשמעותה של האמנות לסוגיה למציאות החברתית-חינוכית-פסיכולוגית. כמו כן, המוקד עוסק בשילוב בין אומנויות שונות במסגרות השונות של החינוך.
2. **חינוך, חברה וקהילה** - מטרתו של המוקד הינו לעצב אנשי חינוך שיהיו בעלי כישורים אקדמיים נאותים להוביל מהלכים חינוכיים שיגבירו זהויות ומודעות במערכות החינוך השונות הפורמליות והבלתי-פורמליות.
3. **מוקד מיניות במעגל החיים** - מוקד לימודים ייחודי, שיאפשר לסטודנטים ולסטודנטיות בחוג לחינוך לעבור הכשרה תיאורטית בתחום החינוך המיני, תוך התייחסות לרב תרבותיות המאפיינת את החברה בישראל.
4. **מסלול אוכלוסיות ייחודיות וחינוך מיוחד** - מסלול זה בוחן את תחום החינוך המיוחד והשילוב דרך גישות חינוכיות-תיאורטיות, ומעניק ללומדים הזדמנות להעמיק את הבנתם בהיבטים החינוכיים בתחומים כגון התפתחות, פסיכולוגיה או פיזיולוגיה.
5. **מסלול סיוע ושיקום** - מטרת המסלול להכין סטודנטים המעוניינים להמשיך ללימודי טיפול באמצעות אמנויות, במגמת אמנות ולחשוף אותם לידע רלוונטי מתחום החינוך המיוחד, הפסיכולוגיה, האמנות ושילוב האמנויות בחינוך באופן המשלב פיתוח יצירתיות וכלי חשיבה מגוונים.

לצד המוקדים והמסלולים פועל מערך של לימודי שדה, שעניינו הוא הממשק שבין התיאוריה לשדה. ההתנסות בשדה מזמנת לסטודנטים חשיפה, העמקה, למידה והתמודדות עם דילמות חינוכיות בתחום התמחותם בחוג. ההתנסות בשדה משלבת כמה מהמטרות האקדמיות והערכיות-חברתיות שהוצגו לעיל. שילוב זה בין לימודי השדה והלימודים התיאורטיים מקנה בסיס משמעותי וחשוב ללימודי תואר שני בחינוך או בתחומים אחרים.

תנאי הקבלה

הקבלה לחוג מותנית בעמידה בתנאי הקבלה של המכללה, ברמה הנדרשת על ידי החוג.

ציון עובר בקורסים בחוג לחינוך

ציון עובר בכל הקורסים בחוג לחינוך הינו ציון 60.

תנאי המעבר משנה א' ל-ב'

סטודנט המבקש לעלות לשנה ב' חייב לעמוד בציון ממוצע של 75 לפחות בכל הקורסים של שנה א'. כמו כן, סיום כל קורסי החובה של שנה א' בציון עובר 60 ולסיים את חובות האנגלית לשנה א' (רמת בסיסי לפחות).

סטודנט ממסלול / תכנית אחרת הרוצה לעבור לחוג לחינוך חייב להציג ממוצע ציונים 80 לפחות (בצבירה של 24 נ"ז לפחות). בנוסף - כפופים הסטודנטים לתנאי הקבלה ולדרישות האקדמיות של כל מוקד, כפי שהללו מפורטים בהמשך.

תנאי המעבר משנה ב' ל-ג'

סיום כל קורסי החובה של שנה ב' בציון עובר 60, ציון ממוצע משוקלל של 75 לפחות וסיום חובות האנגלית.

תכנית הלימודים

החוג מציע לתלמידיו שלושה מסלולי לימוד: המסלול הדו-חוגי, המסלול החד-חוגי ומסלול סיוע ושיקום באמצעות האמנויות בחינוך. במסלול הדו-חוגי לומדים הסטודנטים 60 נקודות זכות (נ"ז) בחוג לחינוך, במקביל ל-60 נ"ז (לפחות) בחוג נוסף. במסלול החד-חוגי מותנית קבלת התואר בצבירה של לפחות 120 נ"ז בחוג לחינוך.

במסלול סיוע ושיקום באמצעות האמנויות בחינוך מותנית בצבירה של 108 נ"ז בחוג לחינוך ובנוסף 12 נ"ז בקורסים במכון לאמנויות.

הבחירה בין המסלולים נעשית בדרך כלל עם הקבלה לשנה א', אך ניתן גם לעבור ממסלול דו-חוגי למסלול חד-חוגי בסוף שנה א'. הקבלה למוקד מסוים מותנית בעמידה בתנאי הקבלה למוקד המבוקש, ותלויה גם במספר המבקשים להתקבל אליו, שכן בחלק מהמוקדים יש הגבלה של מספר הלומדים.

החוג רשאי בכל עת לבצע שינויים בתכנית הלימודים וליידע על כך את הסטודנטים.

תכנית הלימודים במסלול הדו-חוגי

34 נ"ז (בסך הכל) בלימודים כלליים (דיסציפלינריים ומתודולוגיים) בחוג (מבואות וכו').

26 נ"ז בשנים א', ב' ו-ג', בלימודי המוקד שאליו שובץ הסטודנט.

תכנית הלימודים במסלול החד-חוגי

46 נ"ז קורסי חובה כלל חוגיים בחוג לחינוך.

32 נ"ז בחירה כלל חוגית.

40 נ"ז בלימודי 2 מוקדים.

2 נ"ז קורס מסל מדעי הרוח.

תכנית הלימודים במסלול סיוע ושיקום באמצעות האמנויות ובאמצעות הדרמה בחינוך

לימודים חובה כללים בחוג לחינוך : 40 נ"ז

2 נ"ז קורס מסל מדעי הרוח.

קורסי חובה/בחירה מתוך המוקד לשילוב אמנויות והמוקד לאוכלוסיות ייחודיות וחינוך

מיוחד : 66 נ"ז

לימודי אמנות מעשית : 12 נ"ז (300 שעות אמנות / או 300 שעות דרמה)

סך כל החובות לתואר ראשון בחוג לחינוך

במסלול החד-חוגי : 120 נ"ז.

במסלול הדו-חוגי : 60 נ"ז.

במסלול סיוע ושיקום באמצעות האמנויות והדרמה בחינוך : 120 נ"ז.

עבודות סמינריוניות

כל סטודנט במסלול החד-חוגי (כולל מסלול סיוע ושיקום באמצעות האמנויות והדרמה בחינוך וכן מסלול אוכלוסיות ייחודיות וחינוך מיוחד) חייב בהגשת שתי עבודות סמינריוניות בחוג, אחת בכל מוקד שבו הוא לומד.

כל סטודנט במסלול הדו-חוגי חייב בהגשת עבודה סמינריונית אחת בחוג, במוקד שבו הוא לומד, לצד חובת ההגשה של סמינריון/נים בחוג השני שבו הוא לומד.
טרם הרישום לסמינריונים ו/או לעבודות הגמר נדרש כל סטודנט להגיע לרמת פטור באנגלית ללא קשר לרמת האנגלית אליה סווג בעת קבלתו ללימודים, למעט מי שהתקבל ברמת פטור.

סטודנט לא יורשה להירשם לסמינריון ו/או לעבודות הגמר ללא רמת פטור באנגלית, ככלל הרישום לקורסי האנגלית מתבצע ע"י הסטודנט ובאחריותו במסגרת ימי השיבוץ החוגיים. חשוב לציין כי לא ניתן ללמוד שני סמינריונים אצל אותו מרצה.

מועד הגשת עבודות סמינריוניות:

מועד ההגשה האחרון של העבודה הסמינריונית בחוג לחינוך הינו ה-30 לאוקטובר של השנה האקדמית העוקבת.

סטודנט שמבקש דחייה יצטרך להעביר בקשה לדחייה בהגשה לוועדה שתדון בנושא ותקבע יחד עם המנחה תאריך מדויק להגשה.

ההגשה המאוחרת וכל המשתמע ממנה הם על אחריות הסטודנט.

קורסים אשר לא ניתן לחזור עליהם יותר מפעמיים

הקורסים להלן הינם קורסי חובה כלל חוגיים אשר לא ניתן לחזור עליהם יותר מפעמיים:

- מבוא לפסיכולוגיה בחינוך
  - מבוא לשיטות מחקר כמותיות ואיכותניות
  - סטטיסטיקה א' + ב'
- כישלון בקורסים אלו יביא להפסקת לימודיו של הסטודנט בחוג לחינוך.

מערך כללי של לימודי שדה:

מטרתם העיקרית של לימודי השדה בחוג לחינוך הינה לשמש מעבדה חיה ובכך לחשוף את הסטודנטים לעבודה חינוכית-טיפולית בשטח. לימודי השדה מכוונים לשיפור יכולתם של הסטודנטים לביצוע אינטגרציה בין הנלמד במכללה בקורסים השונים לבין העבודה החינוכית הלכה למעשה.

לימודים אלה נפרסים על פני מודל תלת-שנתי, כאשר בשנה א' הסטודנטים לומדים את קורס "הכרת המסגרות" (4 נ"ז), שמהווה צוהר לקשת הרחבה של המסגרות החינוכיות, הטיפוליות והשיקומיות הקיימות.

בשנה ב' הסטודנטים יוצאים אל השטח ומתנסים באחת מהמסגרות שנכללות במערך לימודי השדה. ההתנסות המעשית בשנה זו נפרסת על פני השנה האקדמית כולה והינה בגדר חובה לכלל הסטודנטים בחוג לחינוך, במסלול חד-חוגי ודו-חוגי, והיא מלווה בהדרכות קבוצתיות (4 נ"ז).

בשנה ג', סטודנטים יכולים לבחור לבצע לימודי שדה שנה אחת נוספת כקורס בחירה (4 נ"ז). במידה והסטודנט לומד במסלול דו חוגי בחוגים לחינוך ושירותי אנוש ויתקבל בשנתו השלישית למסלול ניהול משאבי אנוש יבצע שנת התנסות נוספת בחוג לשירותי אנוש.

קורס הבעה ורטוריקה

סטודנט החייב בקורס הבעה ורטוריקה יזכה בעבור הקורס ב-2 נ"ז בגין חובת קורס מסל מדעי הרוח.

חובת לימוד קורסי אנגלית

בהתאם להחלטת המועצה להשכלה גבוהה, לימודי האנגלית הנם לימודי חובה לתואר B.A. כל הסטודנטים נדרשים להתחיל בלימודי האנגלית בשנה הראשונה ללימודיהם: סטודנטים שרמתם טרום בסיסי א', טרום בסיסי ב' או בסיסי מחויבים ללמוד אנגלית החל מהסמסטר הראשון ללימודיהם.

סטודנטים שרמתם מתקדמים א' או מתקדמים ב' מחויבים ללמוד אנגלית החל מסמסטר א' או סמסטר ב' של השנה הראשונה ללימודיהם. בנוסף, כל הסטודנטים במכללה נדרשים להגיע לרמת פטור באנגלית כתנאי מקדים לרישום לסמינריון ו/או לקורסים מתקדמים. לקראת פתיחת שנה"ל תשובץ/י לקורס פרונטלי במכללה ע"י היחידה ללימודי אנגלית בהתאם לרמה אליה הנך מסווג/ת. שינויים בקורסי האנגלית ניתן יהיה לבצע אך ורק בתקופת השינויים המוגדרת מראש. השינוי יתבצע דרך הפורטל ועל בסיס מקום פנוי בלבד.

סיום לימודים

ציון גמר

לכל סטודנט בחוג ייקבע ציון גמר על בסיס הממוצע המשוקלל של ציוניו במקצועות שבתכנית הלימודים החוגית. סטודנט שהשלים את תכנית לימודיו וממוצע ציוניו המשוקלל הוא לפחות **75** זכאי לקבל תואר ראשון בחינוך.

זכאות לתואר

סטודנט שסיים את לימודיו יגיש בקשה לחוג לקבלת זכאות לתואר, עד למועד הגשת הבקשות המפורסם בלוח השנה המכללתי באתר המכללה. מועד הזכאות הוא זה שבו סיים הסטודנט את כל חובותיו האקדמיים והמנהליים, ציוניו שוקללו ונבדקו כל חובותיו האקדמיים והמנהלתיים ע"י מזכירות החוג, מדור שכר לימוד והספרייה והופק עבורו אישור רשמי.

סטודנט שלא יבצע תהליך בקשת זכאות לתואר עד למועד שנקבע לא יוכל לקבל תעודת בוגר בטקס שיתקיים באותה שנה.

לאחר קביעת הזכאות לתואר והפקת הגיליון הסופי לא ניתן לבקש שיעשו בהם שינויים והמכללה מטעמה לא תבצע עדכון בקורסים ובציונים.

** לכל המעוניין ללמוד בהמשך את מקצועות הטיפול באמנות, ייעוץ חינוכי, תארים מתקדמים בתרפיות באמנויות, וחינוך מיוחד מומלץ לקחת תיאוריות אישיות א' + ב' ופסיכופתולוגיה א' + ב'.

קורסי חובה/בחירה – סמינריונים

כל סטודנט רשאי לבחור מרשימת הסמינריונים המוצעים במוקד. סטודנט במסלול החד-חוגי חייב בהגשת שתי עבודות סמינריוניות בחוג, סטודנט במסלול הדו-חוגי חייב בהגשת עבודה סמינריונית אחת בכל חוג.

תכניות דו חוגיות:

- **דו חוגי חינוך ורב-תחומי** - סטודנט הלומד בחוג ללימודים רב-תחומיים את הקורס "מבוא לסוציולוגיה" אינו חייב בקורס "מבוא לסוציולוגיה של החינוך".
- **דו חוגי חינוך ופסיכולוגיה** – סטודנט הלומד בחוג לפסיכולוגיה פטור מלימודי קורסי החובה של החוג לחינוך אותם לומד בחוג לפסיכולוגיה.
- **דו חוגי חינוך וכלכלה וניהול** - סטודנט הלומד בחוג לכלכלה וניהול פטור מלימודי הסטטיסטיקה בחוג לחינוך אך חייב להשלים בשנה ב' את הקורס שיטת מחקר כמותניות ואיכותיות.
- **דו חוגי חינוך ושירותי אנוש** – סטודנט הלומד בחוג לשירותי אנוש פטור מהקורס מבוא לסוציולוגיה של החינוך וילמד את 2 נ"ז של קורס מדעי הרוח במסגרת החוג לחינוך.
- **דו חוגי חינוך ומזרח אסיה**

השתתפות בכנסים וימי עיון

החוג לחינוך מקיים מידי שנה כנס בנושא החינוך. מטרת הכנס לחשוף את הסטודנטים והסגל לתמורות ושינויים בתחום שדה המחקר בארץ ובעולם. סטודנט בחוג לחינוך חייב ליטול חלק בשני כנסים במהלך לימודיו לתואר ראשון.

נוכחות בקורסים ובדגש על סדנאות

הנוכחות בקורסים ובסדנאות הינה חובה על פי ההבחנה הבאה ;
על הסטודנט להיות נוכח בשיעורים בין אם הם מתקיימים פרונטאלית בקמפוס ובין אם הם בלמידה מרחוק בהתאם להנחיות המרצה ולחובת הנוכחות המעודכנת בסילבוס.

קורסים כלל מכללתיים

כל סטודנט במהלך שנות לימודיו חייב ללמוד קורסים כלל מכללתיים בהיקף 4 נ"ז, הדבר נועד להעשיר את עולמם הרוחני של תלמידי המכללה ולהרחיב את אופקיהם.
הקורסים הנדרשים:

1. ניתן לבחור מתוך שני סלים:

א. קורס מסל קורסי רוח- ללמוד מתוך סל זה 2 נ"ז במינימום, ועד 4 נ"ז במקסימום.
ניתן לבחור קורס רוח נוסף במקום בחירה חוגית ולהגיע לסך של 6 נ"ז רוח לתואר.

ב. סל קורסים בינתחומיים- ניתן ללמוד מתוך סל זה 2 נ"ז. היצע הקורסים לכל סטודנט יכול קורסים מחוגים אחרים בלבד ולא מהחוג בו לומד הסטודנט.
2. חובת למידת קורסי תוכן באנגלית במהלך התואר, בנוסף לקורס רמת האנגלית לפטור:

א. סטודנטים שהתקבלו ברמת אנגלית מתקדמים ב' – נדרשים ללמוד קורס תוכן אחד באנגלית.

ב. סטודנטים שהתקבלו ברמת אנגלית פטור – נדרשים ללמוד שני קורסי תוכן באנגלית.

ג. סטודנטים שהתקבלו ברמת אנגלית טרום בסיסי א', טרום בסיסי ב', בסיסי ומתקדמים א', פטורים מקורס תוכן נוסף באנגלית.
ד. חובת למידת קורס מקוון אחד.

3. קורס הבעה ורטוריקה: קורס זה מיועד למי ששפת האם שלו אינה עברית וחויב בכך במכתב הקבלה. הקורס יקנה 2 נ"ז ויוכר כקורס רוח כלל מכללתי.

* סטודנטים בתכנית דו חוגית- נדרשים בהיקף של 2 נ"ז קורס רוח בלבד.
** סטודנטיות מדרשת קרית שמונה וסטודנטים בשילוב אקדמי – לא נדרשים לקורסים כלל מכללתיים.

*** החוג לחינוך במסגרת הלימודים לתואר הראשון מציע תכנית לימודים בשילוב תעודת הוראה בחינוך מיוחד.
לימודי תעודת ההוראה יתקיימו בקמפוס אוהלו ובהתאם לתכנית הלימודים של תעודת ההוראה הקיימת.

**** תכנית שמ"עיים- החוג לחינוך מציע מסלול מואץ המאפשר לסטודנטים מצטיינים השלמת תואר ראשון ושני גם יחד, תוך ארבע שנים בלבד.

המסלול לאוכלוסיות ייחודיות וחינוך מיוחד

ראשת המסלול: ד"ר נירית קרני-ויזר

תנאי הקבלה לתלמידי שנה א'

תנאי הקבלה לחוג לחינוך.

תנאי המעבר בין שנים

1. ממוצע ציונים של 75 לפחות.
2. ציון עובר (60 לפחות) בכל קורסי החובה בחוג לחינוך.
3. התאמתו של כל סטודנט למסלול תיבדק מחדש בתום כל שנת לימודים. צוות המסלול רשאי להתנות את המשך לימודיו במסלול או להפסיקם.

*ניתן ללמוד כמוקד, בשילוב עם מוקד נוסף בחוג.

רציונל המסלול

מסלול זה בוחן את תחום החינוך המיוחד והשילוב דרך גישות חינוכיות-תיאורטיות, ומעניק ללומדים הזדמנות להעמיק את הבנתם בהיבטים החינוכיים בתחומים כגון התפתחות האדם, פסיכולוגיה או פיזיולוגיה. הלימודים עוסקים במגוון הצרכים החינוכיים של אוכלוסיות במצבי חיים מיוחדים, שמקורם בקשיים התפתחותיים, תפקודיים או חברתיים (חינוך במסגרות לטיפול ושיקום עבריינים לדוגמא). בקורסים השונים נלמדות גישות התערבות מסורתיות לצד גישות התערבות אלטרנטיביות. הלימוד התיאורטי מועשר באמצעות מסגרת של לימודי שדה שיש להם חשיבות מרכזית בתהליך הלימודי של הסטודנט. לימודי השדה נועדו לבחון את הזיקה שבין תיאוריות שנלמדו בהרצאות לבין המתרחש בתנאי השטח. יודגש כי למרות שתכנית הלימודים כוללת תצפיות והתנסויות במסגרות השונות של החינוך, היא מיועדת להקנות ידע בסיסי ומעמיק אך אינה מכשירה מטפלים.

לימודי המסלול כוללים העמקה בתחומים הבאים

- עקרונות, תיאוריות וגישות בחינוך המיוחד.
- אפיון חריגות ולקויות קוגניטיביות, חברתיות ורגשיות.
- פיתוח אוריינטציה פסיכו-חינוכית.
- התפתחות טיפוסית ואב-נורמאלית.
- התערבויות חינוכיות-טיפוליות בתחום החינוך המיוחד.

המוקד לשילוב אמנויות בחינוך ראשת המוקד: ד"ר גליה אנקורי

תנאי הקבלה לשנה א'

קבלה לחוג לחינוך.

תנאי מעבר בין שנים

1. סיום שנה בממוצע ציונים של 75 לפחות.
2. ציון עובר (60 לפחות) בכל קורסי החובה בחוג לחינוך בציון.
התאמתו של כל סטודנט למוקד תיבדק מחדש בתום שנה ללימודיו במוקד. צוות המוקד רשאי להתנות את המשך לימודיו במוקד או להפסיקם.

רציונל המוקד

המוקד לשילוב אמנויות בחינוך עוסק בתרומתה ובמשמעותה של האמנות לסוגיה למציאות החברתית, החינוכית והפסיכולוגית. בבסיס הלימודים במוקד עומדת התפיסה כי סוגי המדיה השונים של האמנות מהווים כלים חשובים לביטוי עצמי של היחיד/ה, לרכישת מיומנויות וידע, להתבוננות, לבחינה ביקורתית של המציאות החברתית-חינוכית, ולשינוי חברתי. הלימודים במוקד כוללים הכרות רבת פנים עם האמנויות השונות. הכרות עם אמנויות הבמה (תיאטרון תנועה, מחול) כוללת למשל רכישת ידע על אמנות התיאטרון, הכרות עם כלי משחק ותנועה בסיסיים ולמידה ותרגול של אופני שימוש במיומנויות אלה במרחבים חינוכיים, תרבותיים ופסיכולוגיים שונים. הכרות עם האמנות החזותית כוללת רכישת כלים להתבוננות ביצירות אמנות, ושימוש במיומנויות אלה להוראה וללמידה של נושאים שונים בהקשרים חינוכיים מגוונים, ולבחינת המציאות הרגשית-נפשית של האינדיבידואל. למידה דומה נעשית גם בתחומים כמו מוסיקה, ספרות וכתביה ועוד. רבים מהשעורים במוקד מערבים כמה תחומי אמנות שונים יחד – משחק, שירה, סיפור, תנועה, או ציור – מתוך תפיסה שאינטגרציה בין סוגי מדיה אמנותיים שונים הופכת את החוויה האמנותית למשמעותית ואפקטיבית, הן ברמה האסתטית-תרבותית והן ברמה החינוכית והפסיכולוגית.

הלימודים במסגרת המוקד כוללים היבטים תיאורטיים והתנסות מעשית. הם כוללים קורסים שמתבוננים על יצירות אמנות כביטויים תרבותיים-חברתיים; קורסים המלמדים שימוש באמנות בהקשרים חינוכיים שונים וקורסים העוסקים בדרך שבה הופכות האמנויות לכלים לביטוי עצמי ומייצרים רווחה פסיכולוגית.

הסטודנטים הלומדים במוקד רוכשים מבט מורכב על אמנות, הכולל קריטריונים להתבוננות ביקורתית ביצירות ומיומנויות לשימוש באמנויות בהקשרים חברתיים, חינוכיים ופסיכולוגיים שונים. ניתן אף להרחיב את המיומנויות והלמידה תוך יציאה לשטח, במסגרת המחלקה ללימודי שדה. סטודנטים של המוקד זוכים להתנסות בעבודה אמנותית בהקשרים

חינוכיים שונים, בתי ספר, מתנסים, מוסדות שיקומיים, בתי כלא, מוסדות פסיכיאטרים ועוד.

ההעמקה הרב-ממדית בשימושים שונים באמנויות מספקת לסטודנטים כלים ותובנות שיסייעו להם להיות לאנשי חינוך רחבי אופקים, יצירתיים ורב-תחומיים.

הלימודים במוקד יתנהלו בשלושה תחומים:

1. **אמנות וחינוך בהקשרים חברתיים-תרבותיים** – במסגרת זו ילמדו הסטודנטים מגוון של תיאוריות וטקסטים מתחומי החברה והתרבות וירכשו ידע על סוגי מדיה אמנותיים שונים, כולל היבטים יישומיים.
2. **אמנות בהקשרים חינוכיים** – במסגרת זו ילמדו הסטודנטים תיאוריות ומתודות המהוות בסיס לשימושים שונים באמנויות במסגרות חינוכיות שונות – פורמליות ולא פורמליות.
3. **אמנות וחינוך בהקשרים פסיכולוגיים** – במסגרת זו ילמדו הסטודנטים תיאוריות ומתודות רלבנטיות לשימוש באמנות למען קידום רווחתו הנפשית/רגשית של היחיד ושל קבוצות.

הלימודים במוקד מתמקדים:

- בתיאוריות מתחום מדעי הרוח ומדעי החברה העוסקות ביחסים בין אמנות, תרבות וחברה.
- בתיאוריות על אודות השימוש באמנות במרחבים חינוכיים.
- בתיאוריות פסיכולוגיות על האמנות ועל יישומיה.
- בהתנסויות שונות בשימוש באמנות בהקשרים שונים.

המוקד לחינוך, חברה וקהילה **ראש המוקד: ד"ר אדם וילר גור-אריה**

תנאי הקבלה לשנה א'
תנאי הקבלה לחוג לחינוך.

תנאי מעבר בין שנים

1. ממוצע ציונים בחוג לחינוך של 75 לפחות בשנה א'.
  2. ציון עובר (60 לפחות) בכל קורסי החובה בחוג לחינוך.
- התאמתו של כל סטודנט למוקד תיבדק מחדש בתום שנה ללימודיו במוקד. צוות המוקד רשאי להתנות את המשך לימודיו במוקד או להפסיקם.

רציונל המוקד

המוקד לחינוך חברתי ולמנהיגות מספק לכל תלמיד זמן ומקום ללמוד ולהתבונן באופן בקורתי בתיאוריה ובעשייה החינוכית והחברתית על גווניה הרבים כדי לגבש לעצמו תפיסת עולם ודרך חינוכית. הלימודים במוקד מציגים בפני הסטודנטים גישה הוליסטית רחבה, המתייחסת לפעולה החינוכית כפעולה המשנה את המציאות במקומות רבים ושונים. הקורסים מציגים את ההתפתחות ההיסטורית של בתי הספר הציבוריים ומנתחים את מצבה של מערכת החינוך היום. התפיסה היא שמוסדות חינוך (למשל בתי ספר ומוסדות להשכלה הגבוהה) ומסגרות חינוכיות אחרות (למשל תנועות נוער, או עמותות לשינוי חברתי) הם מראה של החברה בה הם פועלים. לכן הלימודים חושפים בפני הסטודנטים את המציאות החברתית בישראל תוך הצבעה על יחסי הכוח החברתיים פוליטיים. בין השאר הם מציגים שסעים חברתיים, אתניים ומגדריים, נרטיבים היסטוריים שונים ופערים בין מרכז לפריפריה. המטרה של למידה זו היא להעניק ידע שיאפשר לבחון מסגרות חברתיות חינוכיות לעומק ולזהות בעיות, קשיים ודרכים שונות להתגבר עליהן.

במוקד נחשפים הסטודנטים למגוון של סוגיות חינוכיות מרכזיות - למשל בעיות משמעת, זכויות אדם, חינוך ושואה. הם לומדים פרקטיקות פדגוגיות מגוונות בבתי הספר ומחוצה להם למשל באירגונים לשינוי חברתי, בתנועות נוער, במועדוניות, במרכזי למידה. כמו כן הם רוכשים דרכי התבוננות וחשיבה חדשות על הסיטואציה החינוכית וכלים חדשים שיאפשרו להם לשנות המציאות החברתית, כמו תכנון חברתי, מתודות הערכה, הנחייה, דיאלוג, גישור, ויצירה אמנותית. לימודים אלה יאפשרו להם להפוך את העבודה החינוכית-חברתית למשמעותית ואפקטיבית בכל מקום בו ישתלבו.

בשנה השנייה יוצאים הסטודנטים לשטח וחווים ולומדים מקרוב התנהלות של מסגרת חינוכית-חברתית שבחרו תוך לווי והדרכה.

הלימודים במוקד מתמקדים לאור זאת בשלושה כיוונים :
בחינה תיאורטית ומחקרית של המציאות החברתית-חינוכית המורכבת – **היבטים סוציולוגיים תרבותיים**.
הצגת תיאוריות ופרקטיקות של אקטיביזם, יזמות ותכנון חברתי-חינוכי – **היבטים אקטיביסטים**.
הצגת תיאוריות ופרקטיקות פדגוגיות שונות – **היבטים פדגוגיים**.

קהל היעד

מדריכים חברתיים, פעילים בארגונים לשינוי חברתי ובעמותות, בוגרי תנועות נוער בקהילות שונות, מי שמאמין שחינוך משנה את המציאות החברתית ובכלל כל מי שחינוך משמעותי בוער בעצמותיו.

מוקד חינוך למיניות במעגל החיים ראשת המוקד: ד"ר יערה גיל-גלזר

בשנים האחרונות מתחזק הצורך בהסדרת תחום החינוך המיני בבתי הספר, מצד אנשי ונשות חינוך, הורים, בני ובנות נוער, וכי התקופה העכשווית מחייבת להתייחס להיבטים שונים של מיניות ויחסים זוגיים באופנים שונים מאשר בעבר, תוך התייחסות למאפייניה הרב תרבותיים של החברה הישראלית.

התרבות הפופולרית והרשתות החברתיות חושפות ילדים, בני ובנות נוער לתכנים מיניים בצורה מאסיבית, באופן רצוני ולא-רצוני. חלק מהתכנים הללו משקפים תפיסה דמוקרטית, שוויונית, אינקלוסיבית ואקטיביסטית (למשל, פעילות תנועת #metoo, מצעדי גאווה ושיח על מגוון מיני ומגדרי, ועוד); לעומת זאת, רבים מהם מציגים ומבנים מושגים מעוותים בנוגע להם (למשל, סרטי פורנו מסחריים, ודימויים מיניים מעוותים ברשתות החברתיות).

החל משנת הלימודים תשפ"ג החינוך המיני הוא נושא חובה לכלל תלמידי מערכת החינוך מכיתה א' עד י"ב. בתי ספר רבים מיישמים תוכניות חינוך מיני חיצוניות של ארגונים כמו "דלת פתוחה" או "מידע אמין על מין", המספקות תכנים עדכניים ומגוונים של חינוך מיני בריא ומיטיב. במקביל לכך, הוקמה לאחרונה האגודה לחינוך מיני בישראל – קואליציה של ארגונים ויחידות/ים, הפועלת לקידום ורגולציה של חינוך מיני מקצועי ומוסמך, כחלק בלתי נפרד מתוכנית הלימודים הבית ספרית, ותוך התייחסות לרשימת הצרכים שניסח ארגון הבריאות העולמי ושל ארגונים ומוסדות מכשירים בישראל.

לאור עליית הצורך בחינוך מיני משמעותי בבתי הספר ובהדרכת הורים, אנו מציעים תכנית לימודים ייחודית, אשר לא קיימת בשלב זה במוסדות להשכלה גבוהה בישראל, ושתאפשר לסטודנטים ולסטודנטיות בחוג לחינוך לעבור הכשרה תיאורטית בתחום החינוך המיני, תוך התייחסות לרב תרבותיות המאפיינת את החברה בישראל.

בשנה השלישית ללימודיהם, יוכלו הסטודנטים והסטודנטיות להירשם לתוכנית מנחים למיניות במסגרת החטיבה ללימודי חוץ של המכללה, שתאפשר עבודה כעצמאיות/ים בתחום או כאנשי חינוך במסגרות חינוכיות.

כמו כן, הידע התיאורטי הנרכש במסגרת הלימודים יאפשר לבוגרים ולבוגרות להמשיך ללימודי המשך ולימודים מתקדמים בתחום הדרכת הורים, טיפול זוגי וטיפול מיני במוסדות הלימוד בישראל (בכפוף לתוכנית ההשלמות של מסלולי הלימוד).

מטרות

- הסטודנטיות/ים ירכשו ידע במיניות האדם על מרכיביה השונים, ויכירו את השפה והשיח של חינוך חיובי למיניות במעגל החיים.
- הסטודנטיות/ים יפתחו יכולת התבוננות פנימית על עמדותיהן/ם ותפיסותיהן/ם האישיות בנוגע למין ומיניות, לרבות כבוד וקבלה לא שיפוטיים של המגוון הרחב של הביטוי המיני באדם, וזיהוי מצבים הקשורים בבריאות מינית הדורשים הפניה לגורם מקצועי מומחה.
- הסטודנטיות/ים יפתחו יכולות ומיומנויות שיח חינוכי בסוגיות של מיניות עם אוכלוסיות שונות ויתנסו בהן במסגרת לימודי השדה (הדרכת נוער / צוותי חינוך / קבוצות הורים / קבוצות בגיל השלישי וכדומה).

המסלול לסיוע ולשיקום באמצעות האמנויות בחינוך

ראשת המסלול: ד"ר גליה אנקורי

תנאי הקבלה לשנה א'

תנאי הקבלה לחוג לחינוך.

תנאי מעבר בין שנים

1. ממוצע ציונים בחוג לחינוך של 75 לפחות בשנה א'.
  2. ציון עובר (60 לפחות) בכל קורסי החובה בחוג לחינוך.
- התאמתו של כל סטודנט למסלול תיבדק מחדש בתום שנה ללימודיו במסלול. ראשת המסלול רשאית להתנות את המשך לימודיו של הסטודנט במסלול או להפסיקם.

רציונל המסלול

המסלול לסיוע ולשיקום באמצעות אמנויות, מתקיים בתוך החוג לחינוך ומעניק לבוגריו תואר ראשון בחינוך. כשאר תכניות הלימוד בחוג, המסלול נותן ידע תיאורטי ומעשי הנחוץ לסטודנטים לחינוך. הוא מציע היכרות עם נושא שילוב האמנויות בחינוך, לימודי אמנות, העשרה והתפתחות אישית, והיכרות עם אוכלוסיות מיוחדות דרך לימודי השדה ודרך קורסים שונים במוקד לחינוך מיוחד. מטרתו של המסלול הינה לתת לימודי רקע מתאימים למעוניינים להמשיך ללימודי תואר שני בטיפול באמנות, או ללימודי תואר שני בדרמה תרפיה. לצורך זה, המסלול מאגד בתוכו את הקורסים המתאימים למטרה זו מתוך המוקד לשילוב אמנויות ומתוך המוקד לחינוך מיוחד. חלק ניכר משעות האמנות/דרמה הנדרשות על ידי המל"ג כתנאי קדם ללימודי תואר שני בטיפול באמנות, 12 נ"ז, שהם 300 שעות (מתוך 500 הנדרשות על ידי המל"ג) של אמנות מעשית, יוכלו הסטודנטים לקבל כחלק מלימודיהם לתואר הראשון במסלול סיוע ולשיקום באמצעות אמנויות, במסגרת המכון לאמנות במכללה (לימודי אמנות פלסטית). כמו כן, במידה וירצו בכך, יוכלו הבוגרים במסלול להמשיך ללימודי תואר שני בחינוך.

מטרה

מטרת המסלול הינה העשרת אנשי חינוך בידע חינוכי המשלב כלי הבעה, יצירה וחשיבה מגוונים, וכן חשיפה לשיטות טיפול והכנת בסיס רחב לסטודנטים המעוניינים להמשיך ללימודי טיפול באמצעות אמנויות, במגמת אמנות או במגמת דרמה. בתוך כך:

- הסטודנט ילמד ידע בסיסי בחינוך
- הסטודנט ירכוש ידע בסיסי בפסיכולוגיה ונירופסיכולוגיה
- הסטודנט יחווה היכרות בסיסית עם כוחן המיטיב של האמנויות

- הסטודנט ייחשף לאוכלוסיות בעלות צרכים מיוחדים, דרך למידה והתנסות בשדה
- הסטודנט יפתח את הבנת שפת האמנות ויפתח את יכולותיו היצירתיות, דרך לימוד אמנות/דרמה.

תכנית הלימודים – כללי

לימודי המסלול כוללים העמקה בתחומים הבאים :

- לימודי אמנות/דרמה בתחום המבוקש
- תיאוריות של התערבויות חינוכיות, חברתיות ופסיכולוגיות במתודות של יצירה והבעה.
- עקרונות וגישות תיאורטיות בפסיכולוגיה.
- היכרות עם אוכלוסיות החינוך המיוחד.
- התפתחות נורמלית ואב-נורמלית.
- לימודי מחקר בסיסיים בתחומים הנלמדים.

קהל היעד

סטודנטים לחינוך המעוניינים להמשיך ללימודי תואר שני בטיפול באמצעות אמנות או דרמה.

על מנת לעמוד בדרישות הסף להרשמה ללימודי תואר שני במסלול לטיפול באומניות, על הסטודנט יהיה לקבל ציון של לפחות 80 בקורסים השונים בפסיכולוגיה, מבוא לשיטות מחקר וסטטיסטיקה, ולסיים את התואר כולו עם ממוצע של לפחות 85. **חשוב להדגיש כי סיום הלימודים במסלול אינו מבטיח קבלה ללימודי תואר שני וכי כל מוסד המכשיר מטפלים בתכניות לתואר שני עורך ראיונות קבלה ורשאי להחליט בעצמו על קבלה או אי קבלה של מועמדים ללימודים.

תכנית שילוב אקדמי - המכון לאומנויות והחוג לחינוך¹

הלימודים במסלול זה נועדו לתלמידי המכון לאומנויות בתל חי החפצים לזכות בתואר אקדמי. הם נפרשים על פני ארבע שנים, במהלך יידרש הסטודנט לצבור כ-20-22 נ"ז אקדמיות מדי שנה, על פי הפירוט בהמשך.
תכנית השילוב האקדמי תכלול את המוקדים הבאים:

מבואות כלליים החוג לחינוך	38 נ"ז
מוקד אוכלוסיות יחודיות וחינוך מיוחד	20 נ"ז
מוקד שילוב אמנויות בחינוך	20 נ"ז
קורסי חובה ולאחר בחירה חוגיים	8 נ"ז
קורסים כלל מכללתיים	4 נ"ז
סה"כ נ"ז באקדמיה	90 נ"ז
הכרות בלימודים במכון לאומנויות	<u>עד 30 נ"ז</u>

סה"כ נדרש הסטודנט במסלול המשולב לצבור לפחות 90 נ"ז בקורסים אקדמיים, נוסף להכרות בלימודים במכון לאומנויות. ההכרות הן אישיות וינתנו על סמך טבלת הקורסים שהוכרו על ידי החוג ועל סמך ציוניו של הסטודנט. ניתן לצבור עד 30 נ"ז של הכרות לא אקדמיות, מהקורסים הנלמדים במכון לאומנויות. אם הסטודנט אינו זכאי להכרה במלוא 30 נ"ז, הוא ישלים את הנקודות החסרות בקורסי בחירה מן החוג לחינוך.

הערות:

1. התכנית שהוצגה להלן מהווה מסלול מוגדר. סטודנט של המכון לאומנויות הבוחר מסלול אקדמי שונה, אינו נחשב לתלמיד השילוב האקדמי. משום כך החוג לחינוך אינו יכול לערוב לכך שישלים את לימודיו לתואר אקדמי בתוך ארבע שנים, בשל אילוצי מערכת שיתכנו.
2. המכללה האקדמית תל-חי שומרת לעצמה את הזכות לשנות את מבנה הקורסים מעת לעת.
3. סטודנטים שיפסיקו לימודיהם במכון לאומנויות – המשך לימודיהם בחוג לחינוך אינו מובטח אוטומטית, דיון בהמשך לימודיהם יתקיים בוועדת המעקב החוגית בתאום עם מדור רישום.

¹ למען הסר ספק, התכנית המפורטת להלן מתייחסת למערכת הלימוד בחוג לחינוך, ולא לתכנית הלימודים במכון לאומנויות.

תכנית הלימודים

**תכנית הלימודים הכללית בחוג לחינוך – ייתכנו שינויים בקורסים
תכנית זו מחייבת את כל תלמידי החוג**

קורסי מבוא כללים (קורסי חובה לכל הסטודנטים בחוג לחינוך)

שם הקורס	שנה	ש"ס שיעור	ש"ס תרגיל	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
מבוא לסוציולוגיה של החינוך מיומנויות אקדמיות מבוא לפסיכולוגיה בחינוך* מבוא לפילוסופיה של החינוך היסטוריה של החינוך הכרת המסגרות	א	2		2	
		2+2		4	
		2+2	1	5	
		2		2	
		2		2	
		4		4	
פסיכולוגיה התפתחותית א': יסודות בפסיכולוגיה התפתחותית פסיכולוגיה התפתחותית ב': התפתחות מינקות עד התבגרות סטטיסטיקה א'* מבוא לשיטות מחקר כמותיות מבוא לשיטות מחקר איכותניות לימודי שדה- התנסות בשטח לימודי שדה- הדרכות סטטיסטיקה ב'*	ב	2		2	מבוא לפסיכולוגיה בחינוך
		2		2	פסיכולוגיה התפתחותית א'
		2	1	3	
		2	1	2.5	
		2	1	2.5	
		2+2		4	ציון עובר בקורסי חובה שנה א'
		1		0	
		2	1	3	סטטיסטיקה א'
קורס מסל מדעי הרוח	א-ב-ג	2		2	
קורס סמינר	ג	2+2		6	
קורס סמינר	ג	2+2		6	
סה"כ נ"ז:				48	

*לא ניתן לחזור על הקורסים יותר מפעמיים.

קורסי בחירה כלל חוגיים (קורסים לבחירה מכלל המוקדים):

שם קורס	ש"ס	נ"ז	הערות
Virtual Reality and Education	2	2	הקורס נלמד בשפה האנגלית
פסיכופתולוגיה ב'	2	2	פסיכופתולוגיה א'
תיאוריות אישיות ב'	2	2	תיאוריות אישיות א'
אלימות בבית הספר	2	2	
זכויות אדם	2	2	
מנוער בסיכון לנוער בסיכוי	2	2	
יזמות ואלטרנטיבות בחינוך בין תיאוריה לפרקטיקה	2	2	
יחסי עבודה במוסדות ומערכות חינוך	2	2	
התפתחות הקריאה וקשיי קריאה	2	2	
קשב ולמידה- מבוא לנוירופסיכולוגיה של למידה	2	2	
שפת הגישור	2	2	
חונכות והנגשת למידה בראייה הוליסטית	2	2	מוכר גם כקורס מדעי הרוח
חדשנות ויזמות בחינוך – פדגוגיה מוטת עתיד	2	2	
מוזיקה, תרבות ורגש	2	2	
צילום תיעודי-חברתי: תיאוריה ופרקטיקה	2	4	
בלוז כנעני: מוזיקה עכשווית וביטוייה החברתיים	2	2	
חינוך יער-גישה חינוכית מעצבת סביבה	4	4	
מפגש עם השטח- הכרת מסגרות החינוך החברתי	2	2	
תכנון לימודים בחינוך המיוחד	2	2	
איכות חיים בגיל השלישי לאנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית	2	2	
אבחון תפקודי למידה- תיאוריה ומעשה	2	2	
שימוש בכלי CBT בעשייה חינוכית	2	2	
תפיסת החינוך 'דרך כפר' – מבוגר משמעותי, עבודה עם נוער במצבי סיכון	2	2	
פרשיות מפתח בחברה הישראלית והשפעתן על החינוך	2	2	
התערבויות פסיכו-חינוכיות בקרב תלמידים עם קשיי למידה	2	2	
זכויות אדם בהקשר של החינוך המיוחד	2	2	

שם קורס	ש"ש	נ"ז	הערות
חינוך וחינוך מיוחד בחברה הערבית: מציאות ואתגרים	2	2	
חינוך ומשפט	2	2	
קשיי התנהגות הבנה, אבחון והתמודדות	2	2	קורס מקוון
בריאות הנפש בראי הזמן: מבתי משוגעים ועד לבתים מאזנים ודיאלוג פתוח	2	2	
הקבוצה תיאוריה והתנסות	2	2	
"וכל הזמן מראים לנו בתמונות": תרבות חזותית וחינוך מיני ומגדרי	2	2	
Inspiration of states of consciousness on body-mind and what lies between them	2	2	
סוגיות חינוכיות בפוליטיקה לאפלטון	2	2	

המסלול לאוכלוסיות ייחודיות וחינוך מיוחד

*ניתן ללמוד כמוקד, בשילוב עם מוקד נוסף בחוג.

קורסי חובה במסלול

שם הקורס	שנה	ש"ש שיעור	ש"ש תרגיל	נ"ז	דרישות קדם
מבוא לחינוך מיוחד	א	2		2	
מבוא ללקויות למידה והפרעת קשב וריכוז והיפראקטיביות	א	2		2	
מוגבלות שכלית התפתחותית	א	2		2	
תהליכים קוגניטיביים ונירופסיכולוגיים בקרב ליקויי למידה	א	2		2	
עיכובים, קשיים התפתחותיים ושיטות טיפול פסיכומטריות	א	2		2	
לחץ טראומה וחוסן	ב	2		2	
ניווט וניהול כיתה	ב	2		2	
תיאוריות אישיות א'	ב	2		2	
הספקטרום האוטיסטי	ב	2		2	
המשפחה של הילד עם הלקות	ב	2		2	

שם הקורס	שנה	ש"ס שיעור	ש"ס תרגיל	נ"ז	דרישות קדם
למידה מקוונת מכוונת פרט	ב	2		2	קורס מקוון
שפה מוח וקוגניציה	ג	2		2	
מבוא לפסיכוביולוגיה	ג	2		2	
פסיכופתולוגיה א	ג	2		2	

המוקד לאוכלוסיות ייחודיות וחינוך מיוחד

קורסי חובה מוקדדים

שם הקורס	שנה	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות / הערות
מבוא לחינוך מיוחד	א	2	2	
מוגבלות שכלית התפתחותית		2	2	
מבוא ללקויות למידה והפרעת קשב וריכוז		2	2	
לחץ טראומה וחוסן	ב	2	2	
תיאוריות אישיות א'		2	2	
הספקטרום האוטיסטי		2	2	
מבוא לפסיכוביולוגיה	ג	2	2	
פסיכופתולוגיה א'		2	2	

סמינריונים

יש לבחור קורס אחד מהרשימה שלהלן

שם הסמינר	שיטת המחקר	שנה	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
סמינר - היבטים חינוכיים של יחסים בין אישיים	כמותי	ג	2+2	6	מיומנויות אקדמיות, מבוא לשיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית
סמינר – התנהגות ארגונית במוסדות החינוך	כמותי				
סמינר – אלימות מילולית ותכניות למניעתה	כמותי או משולב				
סמינר -תפקידו של ההון הפסיכולוגי בקרב לקויי למידה	כמותי				
סמינר-סט וסטינג בחינוך : חקר התודעה לאנשי חינוך	כמותי, איכותני או משולב				

שם הסמינר	שיטת המחקר	שנה	שש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
הערכה בבית-הספר : תיאוריה ומעשה	כמותי, איכותני או משולב				
סמינר – הזכות לחינוך היבטים משפטיים וחברתיים	כמותי, איכותני או משולב				
סמינר – הערכה מקדמת למידה	כמותי, איכותני או משולב				
סמינר – חינוך לער ע"פ דרכו : אלפיים שנות חינוך יהודי	כמותי או משולב				

קורסי בחירה

שם הקורס	שש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
מבוא לשילוב אומנויות בחינוך	2	2	
מנוער בסיכון לנוער בסיכוי	2	2	
בריאות הנפש בראי הזמן : מ"בתי משוגעים" ועד לבתים מאזנים ודיאלוג פתוח	2	2	
התפתחות הקריאה וקשיי קריאה	2	2	
למה זה קורא לי? היבטים רגשיים וחברתיים בקרב ילדים עם לקויות למידה והפרעות קשב וריכוז	2	2	
אלימות בבית הספר	2	2	
תהליכים קבוצתיים במערכות חינוכיות	2+2	4	
פיתוח החשיבה ההומוניסטית באמצעות האומנויות	4	4	
יחסי עבודה במוסדות ומערכות חינוך	2	2	
תכנון לימודים בחינוך המיוחד	2	2	
שימוש בכלי CBT בעשייה חינוכית	2	2	
מיינדפולנס (מודעות קשובה) ויצירה בחינוך	2	2	קבוצה אחת תילמד באופן מקוון קבוצה שנייה תילמד באופן פרונטלי
תיאוריות אישיות ב'	2	2	תיאוריות אישיות א'
אבחון תפקודי למידה- תיאוריה ומעשה	2	2	
התערבויות פסיכו-חינוכיות בקרב תלמידים עם קשיי למידה	2	2	
זכויות אדם בהקשר של החינוך המיוחד	2	2	

דרישות קדם/ דרישות מקבילות	נ"ז	שש"ס	שם הקורס
	2	2	חינוך וחינוך מיוחד בחברה הערבית: מציאות ואתגרים

המוקד לשילוב אמנויות בחינוך

קורסי חובה

שם הקורס	שנה	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי חיים מבוא לשילוב אומנויות בחינוך תרבות חזותית ואוריינות חזותית בתקופה העכשווית	א	2	2	
		2	2	
		2	2	
אמנות בחברה	ב	2	2	
תיאוריות אישיות א'		2	2	
סמינריון	ג	2+2	6	מיומנויות אקדמיות, מבוא לשיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית

סמינריונים

יש לבחור קורס אחד מהרשימה שלהלן

שם הסמינר	שיטת המחקר	שנה	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
סמינר-אמיל לרוסו	סמינר במדעי הרוח				
סמינר – מחנכים לא רגילים : סרטים מסחריים, סיפור ילדים ועוד דרכים ללמד ולחנך	סמינר במדעי הרוח				
סמינר-הערכה מקדמת למידה	כמותי או איכותני				
סמינר – מקומה הנה(ע)דר של הגוף, רוח האדם במעגל החיים	כמותי או איכותני				
סמינר-מחקר על התערבויות מבוססות אומנות	כמותי או איכותני				
סמינר-הסיפור החינוכי אוטואתנוגרפיות	איכותני				

קורסים "היבטים מעשיים" (סדנאות)

חובת בחירה 2 קורסים במהלך שנים ב-ג

שם הקורס	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
גוף ותנועה כשפה ראשונית בחינוך	2	2	מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי החיים
בריאות הנפש בראי הזמן : מבתי משוגעים ועד לבתים מאזנים ודיאלוג פתוח	2	2	
מבוא פסיכודרמה- תיאוריה וטכניקות מרכזיות	2	2	
הסיפור והדרמה בעבודה חינוכית עם אנשים בוגרים	2	2	קורס מקוון
ביבליותרפיה - מילים מורות דרך	2	2	
עבודה באמנות עם מתבגרים	2	2	

קורסי בחירה

שם הקורס	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
מוזיקה, תרבות ורגש	2	2	
צילום תיעודי-חברתי : מתיאוריה לפרקטיקה	2	4	
בלוז כנעני : מוזיקה עכשווית וביטוייה החברתיים	2	2	
חשיבה ביקורתית, מגדר ואקטיביזם חברתי	2	2	
"וכל הזמן מראים לנו בתמונות" : תרבות חזותית וחינוך מיני ומגדרי	2	2	
תהליכים קבוצתיים במערכות חינוכיות	2+2	4	
אמנות בחינוך עם אנשים בוגרים	2	2	
איש החינוך כיוצר בדיאלוג עם היצירה	2	2	
פיתוח החשיבה ההומוניסטית באמצעות האומנויות	4	4	
בואו נחנך עם רגש	4	4	
הקבוצה תיאוריה והתנסות	2	2	
לימוד מיומנויות בתקשורת באמצעות משחק חברתי	2	2	
הגוף מדבר : התבוננות, בחינה והבנה של פרמטרים תנועתיים	2	2	
המשחק הסוציודרמטי	2	2	

שם הקורס	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
פסיכופתולוגיה א'	2	2	מומלץ למי ששוקל להמשיך לימודים בטיפול
פסיכופתולוגיה ב'	2	2	מומלץ למי ששוקל להמשיך לימודים בטיפול

המוקד לחינוך, חברה וקהילה

קורסי חובה

שם הקורס	שנה	שש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות / הערות
חינוך וחברה בישראל	א	2	2	
מבוא לחינוך, קהילה וחברה		2	2	
חשיבה ביקורתית מגדר ואקטיביזם חברתי		2	2	
מנהיגות בחינוך פורמלי ובלתי פורמלי	ב	2	2	
שינויים ורפורמות בארגוני חינוך		2	2	
סוגיות מתקדמות בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה בזיקה לחינוך	ג	2	2	מיומנויות אקדמיות, מבוא לשיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית

סמינריונים

יש לבחור קורס אחד מהרשימה שלהלן

שם הסמינר	שיטת המחקר	שנה	שש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
סמינר-מנהיגות חינוכית בחברה רב-תרבותית	איכותני או כמותי	ג	2+2	6	מיומנויות אקדמיות, מבוא לשיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית
סמינר-הסיפור החינוכי אוטואתנוגרפיות	איכותני				
סמינר- אמיל לרוסו	כמותי				

קורסי בחירה

שם הקורס	שש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
שעיים חברתיים בישראל	2	2	
יחסי עבודה במוסדות ומערכות חינוך	2	2	
שפת הגישור	2	2	
זכויות אדם	2	2	
מפגש עם השטח- הכרת מסגרות חינוכיות במרחב הגליל העליון	2	2	
דילמות מנהיגותיות בחינוך	2	2	

שם הקורס	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
יזמות ואלטרנטיבות בחינוך בין תיאוריה לפרקטיקה	2	2	
חינוך ומשפט	2	2	
בימת חינוך- מחשבת החינוך, דיון בסוגיות חינוכיות	2+2	4	
פרשיות מפתח בחברה הישראלית והשפעתן על החינוך	2	2	
חינוך יער-גישה חינוכית מעצבת סביבה	4	4	
חינוך בלתי פורמלי וחינוך קהילתי	2	2	
עקרונות פדגוגיים מנחים לעיצוב סביבות למידה/הערכה בחינוך	2	2	
חדשנות ויזמות בחינוך – פדגוגיה מוטת עתיד - מקוון	2	2	
סוגיות חינוכיות בפוליטיאה לאפלטון	2	2	
זרמים וארגונים בחינוך	2	2	
רב תרבותיות וחינוך	2	2	

מוקד חינוך למיניות במעגל החיים

תוכנית הלימודים

קורסי חובה

ש"ש	ש"ז	שנה	שם קורס
2	2	א	הביולוגיה של המיניות האנושית
2	2		מיניות במעגל החיים האנושי
2	2	ב	היסטוריה וגישות עכשוויות בחינוך המיני
2	2		מיניות, חברה ותרבות
2	2	ג	הקהילה לא שותקת: לחשוב מחדש על אלימות מינית

קורסי בחירה

ש"ש	ש"ז	הערות	שם קורס
2	2		גוף ומיניות
2	2		וכל הזמן מראים לנו בתמונות: "תרבות חזותית וחינוך מיני ומגדרי
2	2		סיפורים מן הקליניקה: סוגיות נבחרות במיניות
תשפ"ה	2		יחסים, זוגיות ומיניות של א.נשים עם מוגבלויות
2	2		"סקס אחר" - היבטים מדעיים, תרבותיים וחינוכיים
תשפ"ה	2		לידה כאירוע משנה חיים
תשפ"ה	2		תורה היא וללמוד אני צריך: מיניות ויהדות
2	2		לימוד מיומנויות בתקשורת באמצעות משחק חברתי
2	2		בלוז כנעני: מוזיקה עכשווית וביטוייה החברתיים
4	4		בימת חינוך-מחשבת החינוך-דיון בסוגיות חינוכיות
4	4		תהליכים קבוצתיים במערכות חינוכיות
2	2		מוזיקה, תרבות ורגש
2	2		גוף ותנועה כשפה ראשונית בחינוך
2	2		זכויות אדם
2	2		לימוד מיומנויות בתקשורת באמצעות משחק חברתי
2	2		מנוער בסיכון לנוער בסיכון
2	2		Inspiration of states of consciousness on body-mind and what lies between them
2	2		הגוף מדבר: התבוננות, בחינה והבנה של פרמטרים תנועתיים
2	2		צילום תיעודי-חברתי: תיאוריה ופרקטיקה
2	2		לכתוב סיפור: סדנה בכתיבה יוצרת

סמינריון

שם קורס	ש"ש	נ"ז	הערות
מיניות במדיה המצולמת – מחקר חזותי-חברתי בחינוך	2+2	6	לא יינתן בתשפ"ד
היבטים חינוכיים של יחסים בין אישיים	2+2	6	

המוקד לעיצוב מרחבים חינוכיים

קורסי חובה

שם הקורס	שנה	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות / הערות
עקרונות פדגוגיים מנחים לעיצוב סביבות למידה עולם העיצוב	א	2	2	לא מתקיים בתשפ"ד
				לא מתקיים בתשפ"ד
				לא מתקיים בתשפ"ד
מפגש עם השדה: היכרות עם סביבות למידה חדשניות עיצוב מרחבי למידה הלכה למעשה	ב			לא מתקיים בתשפ"ד
				לא מתקיים בתשפ"ד
שפה מוח וקוגניציה סמינריון	ג	2+2	2	מיומנויות אקדמיות, מבוא לשיטות מחקר
				וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית

סמינריונים

שם הסמינר	שיטת המחקר	שנה	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
סמינר - סוגיות מחקריות בעיצוב מרחבים חינוכיים	כמותי, איכותני או משולב	ג	2+2	6	מיומנויות אקדמיות, מבוא לשיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית

קורסי בחירה

שם הקורס	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
איש החינוך כיוצר בדיאלוג עם היצירה	2	2	
בואו נחנך עם רגש	4	4	
בימת חינוך-מחשבת החינוך-דיון בסוגיות חינוכיות	2+2	4	

שם הקורס	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
המשחק הסוציודרמטי	2	2	
יזמות ואלטרנטיבות בחינוך בין תיאוריה לפרקטיקה	2	2	
יחסי עבודה במוסדות ומערכות חינוך	2	2	
התפתחות הקריאה וקשיי קריאה	2	2	
לימוד מיומנויות בתקשורת באמצעות משחק חברתי	2	2	
תהליכים קבוצתיים במערכות חינוכיות	2+2	4	
מיינדפולנס (מודעות קשובה) ויצירה בחינוך	2	2	קבוצה אחת תילמד באופן מקוון קבוצה שנייה תילמד באופן פרונטלי
מנוער בסיכון לנוער בסיכוי	2	2	
עבודה באמנות עם מתבגרים	2	2	
פיתוח החשיבה ההומניסטית באמצעות האמנויות	4	4	
תכנון חברתי וקידום פרויקטים בארגוני החברה האזרחית	2	2	
התערבויות פסיכו-חינוכיות בקרב תלמידים עם קשיי למידה	2	2	
חינוך יער-גישה חינוכית מעצבת סביבה	4	4	
Virtual Reality and Education	2	2	
מוזיקה, תרבות ורגש	2	2	
Inspiration of states of consciousness on body-mind and what lies between them	2	2	
חדשנות ויזמות בחינוך – פדגוגיה מוטת עתיד	2	2	
גבולות, סמכות, ענישה ומוסר	2	2	
קשיי התנהגות הבנה, אבחון והתמודדות	2	2	קורס מקוון

המסלול לסיוע ולשיקום באמצעות האמנויות בחינוך

שם הקורס	שנה	שש"ס שיעור	שש"ס תרגיל	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
מבוא לשילוב אומנויות בחינוך	א	2		2	
מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי חיים	א	2		2	
תרבות חזותית ואוריינות חזותית בתקופה העכשווית	א	2		2	
מבוא לחינוך מיוחד	א	2		2	
מבוא ללקויות למידה והפרעת קשב וריכוז והיפראקטיביות	א	2		2	
מוגבלות שכלית התפתחותית	א	2		2	
עיכובים, קשיים התפתחותיים ושיטות טיפול פסיכומטריות	א	2		2	
סוגיות בשפת האמנות ותולדותיה/ התפתחות המשחק בילדות המוקדמת	א	2		2	2 קבוצות- אמנות ודרמה
אמנות בחברה	א	2		2	
תיאוריות אישיות א'	א	2		2	מבוא לפסיכולוגיה בחינוך
מבוא ליסודות תרפיה באמנות / דרמה כסוכן שינוי	ב	2		2	2 קבוצות- אמנות ודרמה
הספקטרום האוטיסטי	ב	2		2	
מבוא לפסיכוביולוגיה	ב	2		2	
לחץ, טראומה וחוסן	ב	2		2	
שפה מוח וקוגניציה	ג	2		2	
פסיכופתולוגיה א'	ג	2		2	מבוא לפסיכולוגיה התפתחותית א' + ב'
פסיכופתולוגיה ב'	ג	2		2	מבוא לפסיכולוגיה התפתחותית א' + ב', פסיכופתולוגיה א'

קורסי הכשרה מעשית שלא במסגרת החוג לחינוך

אמנות מעשית, במסגרת המכון לאמנות במכללה

שם הקורס	שנה	שש"ס	נ"ז	התחום הנלמד	מרצה
"יסודות הרישום"	א'	8	4	קורס רישום-מתחילים	ד"ר גל שחר
"יסודות הציור"	ב'	8	4	קורס ציור	גבי זיוה ורטיקובסקי
"יסודות הפיסול"	ג'	8	4	יסודות הפיסול בחומר, אבן, עץ ועוד...	מר חסן חאטר

12 נ"ז = 300 שעות מעשיות

שיעורי דרמה במסגרת היחידה ללימודי חוץ במכללה

שם הקורס	שנה	שש"ס	נ"ז	התחום הנלמד	מרצה
מאחורי הקלעים אל שפת הבמה: מבוא לאמנות התיאטרון	א'	4	2	גיבוש קבוצתי באמצעות כלים מעולם אמנויות הבמה	ד"ר עדנה קלו ליבנה
מושגי יסוד בשפת התיאטרון א				גבי רחלי בהרל	
מושגי יסוד בשפת התיאטרון ב	ב'	4	2	יקבע בהמשך, לאחר סיום שנה א.	גבי רחלי בהרל
תיאטרון חברתי				ד"ר עדנה קלו ליבנה	
תיאטרון קהילתי מחזות ודרמות	ג'	4	4	יתקיים כפרוייקט סיום, שישמש גם עבודת שדה של החוג לחינוך, יחד עם קבוצה נוספת של ותיקי הגליל, או אוכלוסיות יחודיות אחרות.	מר חזי יל
סה"כ			12		

קורסי בחירה מכוונת

קורסים "היבטים מעשיים" (סדנאות)

חובת בחירה 2 קורסים במהלך שנים ב-ג

שם הקורס	שש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
גוף ותנועה כשפה ראשונית בחינוך	2	2	מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי החיים
דרמה ותיאטרון ככלי לפיתוח חוסן נפשי	2	2	
מבוא פסיכודרמה- תיאוריה וטכניקות מרכזיות	2	2	

שם הקורס	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
הסיפור והדרמה בעבודה חינוכית עם אנשים בוגרים	2	2	קורס מקוון
עבודה באמנות עם מתבגרים	2	2	
מיינדפולנס (מודעות קשובה) ויצירה בחינוך	2	2	מיועד לשנים ב-ג קבוצה אחת תילמד באופן מקוון קבוצה שנייה תילמד באופן פרונטלי

סמינריונים מתוך המוקד לשילוב אמנויות

יש לבחור קורס אחד מהרשימה שלהלן

שם הסמינר	שיטת המחקר	שנה	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
סמינר-לחקור באמצעות המצלמה והתצלום: צילום ככלי מחקר בקונטקסט חינוכי	איכותני	ג	2+2	6	מיומנויות אקדמיות, מבוא לשיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית
סמינר-אמיל לרוסו	סמינר במדעי הרוח				
סמינר – מחנכים לא רגילים: סרטים מסחריים, סיפור ילדים ועוד דרכים ללמד ולחנך	סמינר במדעי הרוח				
סמינר-הערכה מקדמת למידה	כמותי או איכותני				
סמינר-מחקר על התערבויות מבוססות אומנות					
סמינר-הסיפור החינוכי אוטואתנוגרפיות	איכותני				

סמינריונים מתוך המוקד לאוכלוסיות ייחודיות וחינוך מיוחד

יש לבחור קורס אחד מהרשימה שלהלן:

שם הסמינר	שיטת המחקר	שנה	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
סמינר - היבטים חינוכיים של יחסים בין אישיים	כמותי	ג	2+2	6	מיומנויות אקדמיות, מבוא לשיטות מחקר
סמינר – התנהגות ארגונית במוסדות החינוך	כמותי				

שם הסמינר	שיטת המחקר	שנה	שש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
סמינר – אלימות מילולית ותכניות למניעתה	כמותי או משולב				וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית
סמינר -תפקידו של ההון הפסיכולוגי בקרב לקויי למידה	כמותי				
סמינר-סט וסטינג בחינוך : חקר התודעה לאנשי חינוך	כמותי, משולב				
הערכה בבית-הספר : תיאוריה ומעשה	כמותי, משולב				
סמינר – הערכה מקדמת למידה	כמותי, משולב				
סמינר – חינוך לער ע"פ דרכו : אלפיים שנות חינוך יהודי	כמותי או משולב				

קורסי בחירה כלל חוגיים

שם הקורס	שש"ס	נ"ז	דרישות קדם
תיאוריות אישיות ב'	2	2	
שפת הגישור	2	2	
התפתחות הקריאה וקשיי קריאה	2	2	
בגרותם של א.נשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית	2	2	
מנוער בסיכון לנוער בסיכוי	2	2	
תהליכים קבוצתיים במערכות חינוכיות	2+2	4	
פיתוח החשיבה ההומניסטית באמצעות האומנויות	4	4	
לימוד מיומנויות בתקשורת באמצעות משחק חברתי	2+2	2	
חדשנות ויזמות בחינוך – פדגוגיה מוטת עתיד			
המשחק הסוציודרמטי	2	2	
אמנות בחינוך עם אנשים בוגרים	2	2	
איש החינוך כיוצר בדיאלוג עם היצירה	2	2	
הגוף מדבר : התבוננות, בחינה והבנה של פרמטרים תנועתיים	2	2	
אבחון תפקודי למידה- תיאוריה ומעשה	2	2	

שם הקורס	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם
התמודדות עם מגבלות ומחלות כרוניות	2	2	
מפגש עם השטח-הכרת מסגרות החינוך החברתי	2	2	
תכנון לימודים בחינוך המיוחד	2	2	
בואו נחנך עם רגש	4	4	
חינוך יער-גישה חינוכית מעצבת סביבה	4	4	
מוזיקה, תרבות ורגש	2	2	
בלוז כנעני: מוזיקה עכשווית וביטוייה החברתיים	2	2	
שימוש בכלי CBT בעשייה חינוכית	2	2	
הקבוצה תיאוריה והתנסות	2	2	
"וכל הזמן מראים לנו בתמונות": תרבות חזותית וחינוך מיני ומגדרי	2	2	

תכנית שילוב אקדמי- המכון לאמנויות והחוג לחינוך

שם הקורס	שנה	ש"ס שיעור	ש"ס תרגיל	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
מבוא לסוציולוגיה של החינוך	א	2		2	
מיומנויות אקדמיות		2+2		4	
מבוא לפסיכולוגיה בחינוך*		2+2	1	5	
מבוא לפילוסופיה של החינוך		2		2	
היסטוריה של החינוך		2		2	
הכרת המסגרות		4		4	
מבוא לשילוב אומנויות בחינוך		2		2	
מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי חיים		2		2	
תרבות חזותית ואוריינות חזותית בתקופה העכשווית		2		2	
מבוא לחינוך מיוחד		2		2	
מבוא ללקויות למידה והפרעת קשב וריכוז והיפראקטיביות		2		2	
מוגבלות שכלית התפתחותית		2		2	
עיכובים, קשיים התפתחותיים ושיטות טיפול פסיכומטוריות		2		2	
מבוא לשיטות מחקר כמותיות		2	1	2.5	

שם הקורס	שנה	ש"ס שיעור	ש"ס תרגיל	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
מבוא לשיטות מחקר איכותניות	ב	2	1	2.5	
סטטיסטיקה א'*		2	1	3	
פסיכולוגיה התפתחותית א': יסודות בפסיכולוגיה התפתחותית		2		2	מבוא לפסיכולוגיה בחינוך
פסיכולוגיה התפתחותית ב': התפתחות מינקות עד התבגרות		2		2	פסיכולוגיה התפתחותית א'
סוגיות בשפת האמנות ותולדותיה		2		2	
אמנות בחברה		2		2	
תיאוריות אישיות א'	ב	2		2	מבוא לפסיכולוגיה בחינוך
מבוא ליסודות תרפיה באומנות		2		2	
הספקטרום האוטיסטי		2		2	
מבוא לפסיכוביולוגיה		2		2	
לימודי שדה- התנסות בשטח		2+2		4	ציון עובר בקורסי חובה שנה א' וב'
לימודי שדה- הדרכות		1		0	
שפה מוח וקוגניציה	ג	2		2	
סטטיסטיקה ב'*		2	1	3	סטטיסטיקה א'
פסיכופתולוגיה א'		2		2	מבוא לפסיכולוגיה התפתחותית א' + ב'
פסיכופתולוגיה ב'		2		2	מבוא לפסיכולוגיה התפתחותית א' + ב', פסיכופתולוגיה א'
סמינריון		2+2		6	מיומנויות אקדמיות, מבוא לשיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית
סמינריון		2+2		6	
קורס מסל מדעי הרוח	א-ג	2		2	
בחירה מכוונת	ב-ד			6	
סה"כ נ"ז:				88	

תכניות דו חוגיות:

קורסי החובה במקבץ הכללי ללומדים בתכנית דו חוגית חינוך ושירותי אנוש/ חינוך ומדעי המחשב/ חינוך ומזרח אסיה:

שם קורס	שנה	נ"ז	דרישות קדם	הערות
מבוא לסוציולוגיה של החינוך	א	2		סטודנט דו חוגי חינוך וש"א ילמד את הקורס 'מבוא לסוציולוגיה' בחוג לשירותי אנוש.
מיומנויות אקדמיות		4		
מבוא לפסיכולוגיה בחינוך		5		
היסטוריה של החינוך		2		
מבוא לפילוסופיה של החינוך		2		
פסיכולוגיה התפתחותית א'	ב	2	מבוא לפסיכולוגיה בחינוך	
פסיכולוגיה התפתחותית ב'		2	פסיכולוגיה התפתחותית א'	
סטטיסטיקה א'		3		
מבוא לשיטות מחקר כמותיות		2.5		
מבוא לשיטות מחקר איכותניות		2.5		
לימודי שדה- התנסות בשטח		4	ציון עובר בקורסי חובה שנה א'	
לימודי שדה- הדרכות		0		
סטטיסטיקה ב'		3		

קורסי החובה במקבץ הכללי ללומדים בתכנית דו חוגית חינוך וכלכלה

שם קורס	שנה	נ"ז	דרישות קדם	הערות
מבוא לסוציולוגיה של החינוך		2		
מיומנויות אקדמיות		4		
מבוא לפסיכולוגיה בחינוך		5		
היסטוריה של החינוך		2		
מבוא לפילוסופיה של החינוך		2		

	מבוא לפסיכולוגיה בחינוך	2	ב	פסיכולוגיה התפתחותית א'
	פסיכולוגיה התפתחותית א'	2		פסיכולוגיה התפתחותית ב'
		2.5		מבוא שיטות מחקר איכותניות
		2.5		מבוא שיטות מחקר כמותיות
	ציון עובר בקורסי חובה שנה א	4		לימודי שדה- התנות בשטח
		0		לימודי שדה- הדרכות
	*סטטיסטיקה א+ ב יילמד בחוג לכלכלה. בהתאם לזאת חוסר 6 נ"ז יילקח כקורסי בחירה כלל חוגית בסיוע של מזכירות החוג לחינוך.	6		בחירה כלל חוגית

קורסי החובה במקבץ הכללי ללומדים בתכנית דו חוגית חינוך ופסיכולוגיה

שם קורס	שנה	נ"ז	דרישות קדם	הערות
מבוא לסוציולוגיה של החינוך	א	2		
היסטוריה של החינוך		2		
מבוא לפילוסופיה של החינוך		2		
הכרת המסגרות		4		
לימודי שדה- התנסות בשטח	ב	4	ציון עובר בקורסי חובה שנה א'	
לימודי שדה- הדרכות		0		
בחירה כלל חוגית		18		

קורסי החובה במקבץ הכללי ללומדים בתכנית זו חוגית חינוך ורב תחומי

שם קורס	שנה	נ"ז	דרישות קדם	הערות
מבוא לסוציולוגיה של החינוך	א	2		סטודנט הלומד במקבץ סוציולוגיה ואנתרופולוגיה יילמד מבוא לסוציולוגיה במסגרת החוג הרב תחומי.
מיומנויות אקדמיות		4		
מבוא לפסיכולוגיה בחינוך		5		
היסטוריה של החינוך		2		
מבוא לפילוסופיה של החינוך		2		
פסיכולוגיה התפתחותית א'		2	מבוא לפסיכולוגיה בחינוך	
פסיכולוגיה התפתחותית ב'	2	פסיכולוגיה התפתחותית א'		
סטטיסטיקה א'	ב	3		
מבוא לשיטות מחקר כמותיות		2.5		
מבוא שיטות מחקר איכותניות		2.5		
לימודי שדה- התנסות בשטח		4	ציון עובר בקורסי חובה שנה א'	
לימודי שדה- הדרכות		0		
סטטיסטיקה ב'		3	סטטיסטיקה א'	

תכניות דו חוגיות - חובות מוקדים :

המוקד לאוכלוסיות ייחודיות וחינוך מיוחד

שם הקורס	שנה	ש"ש	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
מבוא לחינוך מיוחד	א	2	2	
מוגבלות שכלית התפתחותית		2	2	
מבוא ללקויות למידה והפרעת קשב וריכוז והיפראקטיביות		2	2	
לחץ טראומה וחוסן	ב	2	2	
תיאוריות אישיות א'		2	2	*סטודנט במסלול דו חוגי חינוך ופסיכולוגיה יילמד קורס זה בחוג לפסיכולוגיה
הספקטרום האוטיסטי		2	2	
פסיכופתולוגיה א	ג	2	2	*סטודנט במסלול דו חוגי חינוך ופסיכולוגיה יילמד קורס זה בחוג לפסיכולוגיה
מבוא לפסיכוביולוגיה		2	2	
סמינריון חובת בחירה	ג	2+2	6	מיומנויות אקדמיות, מבוא לשיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית

המוקד לשילוב אמנויות בחינוך

שם הקורס	שנה	ש"ש	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
מבוא לשילוב אומנויות בחינוך	א	2	2	
מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי חיים		2	2	
תרבות חזותית ואוריינות חזותית בתקופה העכשווית		2	2	
אמנות בחברה	ב	2	2	
תיאוריות אישיות א'		2	2	*סטודנט במסלול דו חוגי חינוך ופסיכולוגיה יילמד קורס זה בחוג לפסיכולוגיה
סמינריון חובת בחירה		6	2+2	6
קורסים "היבטים מעשיים" (סדנאות). חובת בחירה 2 סדנאות	בג		4	

המוקד לחינוך חברה וקהילה

שם הקורס	שנה	ש"ש	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות / הערות
חינוך וחברה בישראל	א	2	2	
מבוא לחינוך קהילה וחברה		2	2	
חשיבה ביקורתית מגדר ואקטיביזם חברתי		2	2	
מנהיגות בחינוך פורמלי ובלתי פורמלי	ב	2	2	
שינויים ורפורמות בארגוני חינוך		2	2	
סוגיות מתקדמות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה	ג	2	2	
סמינריון חובת בחירה	ג	2+2	6	מיומנויות אקדמיות, מבוא לשיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית

המוקד למיניות במעגל החיים

שם קורס	שנה	ש"ש	נ"ז
הביולוגיה של המיניות האנושית	א	2+2	4
מיניות במעגל החיים האנושי		2	2
היסטוריה וגישות עכשוויות בחינוך המיני	ב	2	2
מיניות, חברה ותרבות		2	2
הקהילה לא שותקת: לחשוב מחדש על אלימות מינית	ג	2	2

המוקד לעיצוב מרחבים חינוכיים

שם הקורס	שנה	ש"ש	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות / הערות
עקרונות פדגוגיים מנחים לעיצוב סביבות למידה	א	2	2	
עולם העיצוב				לא מתקיים בתשפ"ד
טכנו-פדגוגיה : שילוב כלים ממוחשבים בחינוך				לא מתקיים בתשפ"ד
מפגש עם השדה : היכרות עם סביבות למידה חדשניות	ב			לא מתקיים בתשפ"ד
עיצוב מרחבי למידה הלכה למעשה				לא מתקיים בתשפ"ד
שפה מוח וקוגניציה	ג	2	2	
סמינריון חובת בחירה		2+2	6	מיומנויות אקדמיות, מבוא לשיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית

קורסי החובה במוקדים ללומדים בתכנית זו חוגית חינוך ופסיכולוגיה

המוקד לאוכלוסיות ייחודיות וחינוך מיוחד

שם הקורס	שנה	ש"ש	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
מבוא לחינוך מיוחד	א	2	2	
תהליכים קוגניטיביים ונוירופסיכולוגיים בקרב לקויי למידה		2	2	
מוגבלות שכלית התפתחותית		2	2	
מבוא ללקויות למידה והפרעת קשב וריכוז והיפראקטיביות		2	2	
עיכובים, קשיים התפתחותיים ושיטות טיפול פסיכומטוריות		2	2	
הספקטרום האוטיסטי	ב	2	2	
לחץ, טראומה וחוסן		2	2	
ניווט וניהול כיתה				
למידה מקוונת מכוונת פרט				ד"ר ענת רביב- קורס מקוון
שפה מוח וקוגניציה	ג	2	2	

שם הקורס	שנה	שש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
סמינריון חובת בחירה		2+2	6	מיומנויות אקדמיות, מבוא לשיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית

המוקד לשילוב אמנויות בחינוך

שם הקורס	שנה	שש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
מבוא לשילוב אומנויות בחינוך	א	2	2	
מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי חיים		2	2	
תרבות חזותית ואוריינות חזותית בתקופה העכשווית		2	2	
אמנות בחברה	ב	2	2	
סמינריון חובת בחירה		2+2	6	מיומנויות אקדמיות, מבוא לשיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית
קורסים "היבטים מעשיים" (סדנאות). חובת בחירה 2 סדנאות	בג		4	

המוקד לחינוך חברה וקהילה

שם הקורס	שנה	שש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות / הערות
חינוך וחברה בישראל	א	2	2	
מבוא לחינוך קהילה וחברה		2	2	
חשיבה ביקורתית מגדר ואקטיביזם חברתי		2	2	
מנהיגות בחינוך פורמלי ובלתי פורמלי	ב	2	2	
שינויים ורפורמות בארגוני חינוך		2	2	
חינוך בלתי פורמלי וחינוך קהילתי		2	2	
סמינריון חובת בחירה	ג	2+2	6	מיומנויות אקדמיות, מבוא לשיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית

המוקד לעיצוב מרחבים חינוכיים

שם הקורס	שנה	ש"ש	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות/ הערות
עקרונות פדגוגיים מנחים לעיצוב סביבות למידה	א	2	2	
עולם העיצוב				לא מתקיים בתשפ"ד
טכנו-פדגוגיה : שילוב כלים ממוחשבים בחינוך				לא מתקיים בתשפ"ד
מפגש עם השדה : היכרות עם סביבות למידה חדשניות	ב			לא מתקיים בתשפ"ד
עיצוב מרחבי למידה הלכה למעשה				לא מתקיים בתשפ"ד
שפה מורחבת וקוגניטיבית	ג	2	2	
סמינריון חובת בחירה		6	2+2	מיומנויות אקדמיות, מבוא לשיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית

תקצירי הקורסים

אומנות בחינוך עם אנשים בוגרים

גב' נגה גולדרינג

6133334 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: סדנא

בקורס זה נתמקד בתפקיד האומנות על צורתיה השונות והמגוונות בחיינו בכלל וכאנשים בוגרים בפרט. נשים דגש על שילובה וכוחה כמחוללת שינוי בתפיסות ועמדות ועד הפנמת יעילותה בעבודה החינוכית. הקורס יכלול תכנים תיאורטיים, למידה חוויתית והצגת רפרטים מעשיים בכיתה- תוך שילוב של אומנות ויצירתיות בהנחיית עמיתים, כמו כן צפייה בסרטים בהתאם לנלמד בקורס.

איש החינוך כיוצר בדיאלוג עם היצירה

גב' נגה גולדרינג

6011150 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

דרישות קדם: מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי חיים.

מטרות הקורס: בבואנו לעסוק בתחום החינוכי ראוי והכרחי הוא, כי נהיה אנשים פתוחים, מודעים ובעלי יכולת לראות את הזווית הרחבה. משחר ההיסטוריה מהווה האמנות כלי ביטוי לבני האדם, אולם בשנים האחרונות הולך ומצטמצם מקומה במערכת החינוך, במיוחד בחטיבות העליונות. בקורס זה נשתמש בטקסטים מתחום החינוך הפילוסופיה האמנות והפסיכולוגיה. נקיים דיאלוג בין המחנך כיוצר לבין יצירות אמנות מתחומים שונים, כבסיס לדיון על מקומה של היצירה בתהליך התפתחות האדם כיוצר. כחלק מהלמידה נעניין במחקרים עדכניים העוסקים ביצירתיות דמיון ויצירה. "דמיון חשוב יותר מידע; כי הידע מוגבל אך הדמיון חובק עולם." אלברט איינשטיין.

איכות חיים בגיל השלישי לאנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית

ד"ר גליה אנקורי

5033331 שש"ס 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

בקורס זה נלמד על אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית בהגיעם לגיל הזיקנה. נתמקד באופן ההתמודדות של מזדקנים וזקנים אלה ומשפחותיהם עם תהליכים ואתגרים האופייניים לגיל השלישי: הזדקנות הגוף, פרישה ממעגל העבודה, התרחבות שעות הפנאי, אבדן בני משפחה קרובים וחברים/ות, זוגיות בזיקנה, וגם הפוטנציאל לצמיחה ופיתוח חכמת החיים שבזיקנה. נבחן את ההקשרים הארגוניים, חוקתיים וקהילתיים שפוגשים הלקוחות ומשפחותיהם. נשאל שאלות בנוגע למידה בה המודל החברתי וגישת איכות החיים מיושמים גם עם מזדקנים וזקנים עם משי"ה, ונבחן אפשרויות יצירתיות להרחיב את השתלבותם בחברה. הקורס ילווה במפגשים עם נשים וגברים מזדקנים וזקנים עם משי"ה, צוותיהם ומשפחותיהם, ועם נשות ואנשי מפתח בתחום השיקום וקביעת המדיניות.

אלימות בבית הספר

ד"ר נירית קרני

2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

במהלך הקורס נסקור את הספרות המחקרית העוסקת בהפרעות התנהגות. נלמד על הסוגים השונים של ההפרעות ההתנהגותיות והרגשיות. נלמד על הסוגים השונים של האלימות המתקיימת בבתי הספר, ועל תיאוריות ותכניות שונות הקיימות למניעת וצמצום אלימות על כל סוגיה בבתי הספר בישראל ובעולם. נתמקד בעולמו הרגשי של הילד הן כקורבן, כתוקף, והן כקורבן-תוקף.

אמנות בחברה

ד"ר גל שחר

6133328-2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

קורס זה עוסק בסוגי היחסים בין מדיומים אמנותיים שונים (ספרות, קולנוע, ציור, שירה, טלוויזיה ועוד) לבין תופעות חברתיות ופוליטיות. במהלך הקורס נבחן את טיבם של קשרים אלה, ונבדוק מה ניתן ללמוד מהם על מעמד האמנות בחברה ועל תפקידה החברתי-חינוכי. במרכז יעמדו מספר תיאוריות תרבותיות החושפות ומאירות את היחסים שבין האמנות לבין אידיאולוגיות חברתיות, תרבותיות ופוליטיות. הקורס יכלול ניתוח של יצירות ספרות, אמנות חזותית, תיאטרון, טלביזיה וקולנוע על פי התיאוריות שנלמדו.

בואו נחנך עם רגש

ד"ר עדנה קלו ליבנה

6023396-4 שש"ס, 4 נ"ז

סוג שיעור: סדנא

מלאכת החינוך הנה שליחות הכרחית במציאות של היום. נפשם של אנשי החינוך היא נקודת הזינוק ליצירת עולם טוב וצודק יותר. החיבור אל עצמנו ולילד הפנימי השוכן בנו, יחזקו את מסע ליעוד שלנו. נחקור כלים אלטרנטיביים לתקשורת בין אישית כדי להחזיר את הקסם למהות האדם והיכולות שלו. בקורס נגלה ביחד את הסוד ליצירת החוויה הפדגוגית ייחודית ולהענקת שמחת חיים.

בימת חינוך – מחשבת החינוך – דיון בסוגיות חינוכיות

ד"ר אדם ויילר גור-אריה

6133321-2+2 שש"ס, 4 נ"ז

סוג שיעור: סדנא

הקורס יעסוק בהגות חינוכית בתחומים שונים ומגוונים תוך שימת דגש על ההשלכות הפרקטיות הנובעות מהגות זו, זאת אומרת על האופן שבו ההגות נוגעת למציאות המעשית היומיומית של עבודת

המחנך העומד מול כיתה, קבוצה, חניך. בין הנושאים שיידונו במהלך הקורס: משבר הסמכות המורית וההורית, אידיאולוגיות חינוכיות וחינוך אידיאולוגי-פוליטי, ניסיונות לחינוך אחר ועוד.

בלוז כנעני: מוזיקה עכשווית וביטוייה החברתיים

ד"ר רוני שריג

6044489-2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: סדנא

מוזיקה היא אמנות שהיבטיה הרחבים מקיפים את עולמנו ומתבטאים גם בחברה ובתרבות באופנים מגוונים. בקורס נכיר עולמות וסגנונות מוזיקליים עכשוויים – מהרוק הפרוגרסיבי, דרך היפ הופ, ועד המוזיקה הקלאסית המודרנית, בעולם המערבי ובישראל, ונבחן את הקשריהם החברתיים המורכבים בהיבטים כמו: זהות, השתייכות, מסורת ומודרניות, שוליות, מחאה, מאבק, פערים, הדרה, קהילתיות, קבלה, סובלנות, חיבורים והשפעות. נלמד מהי השפה המוזיקלית ומהו ייחודה האמנותי, ונחקר כיצד היא משמשת - בשילוב עם השפה הטקסטואלית ובלעדיה – לביטוי חברתי עז עוצמה, שביכולתו לשמש ככלי חינוכי משמעותי.

גבולות, סמכות, ענישה ומוסר

ד"ר אדם ויילר גור-אריה

6087453-2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הסוגיות של גבולות, סמכות וענישה רלבנטיות מאוד לכל תהליך חינוכי; כל מי שעוסקת בחינוך מתמודדת עמן במידה זו או אחרת וצריכה לתת עליהן את הדעת. בחלקו הראשון של הקורס תיבחן הגות חינוכית מגוונת שדנה בסוגיות הללו; בחלקו השני של הקורס נתעמק בסוגיות (במיוחד בסוגיית הענישה) מנקודת מבט פילוסופית באמצעות הצגה ובחינה ביקורתית של שתי גישות מוסריות מרכזיות בפילוסופיה המערבית – תועלתנות וגמול.

גוף ומיניות

מר רונן מאירוביץ

6044509-00-2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: סדנא

גוף ומיניות הם נושאים הכרוכים זה בזה. מיניות מתבטאות בין היתר בתנועה, במרחב האישי-פרטי, במרחב הציבורי, במחוות גוף בהבעות פנים (מימיקות) בהתנהגות ובלבוש. תנועה, בין אם היא מודעת או לא מודעת, מהווה שפה לא מילולית, בה יש ביטוי למגוון רחב של רגשות, חושים ואף לתקשורת מינית. תנועה גברית ותנועה נשית בהקשר זה למשל, שונות במהותן הן עקב מבנה גוף שונה והן עקב חינוך. גם דימוי גוף שמושפע לאורך שנים מעולם האופנה, ניזון כיום גם מפלטפורמות אינטרנטיות ורשתות חברתיות כמו טיקטוק או אינסטגרם. בקורס נבחן את דפוסי השפה הגופנית כדגם תנועתי מגדרי, מתוך טענה כי אינטרקציה גופנית משחקת תפקיד לא פחות חשוב מאינטרקציה ורבליית. זו

יכולה להיות מכבדת, נמנעת, מזמינה, מתעלמת ועוד. כמו כן, נבחן את השינויים בדימוי הגוף כסימבול מייצג תקופתי.

גוף ותנועה כשפה ראשונית בחינוך

מר רונן מאירוביץ

6011144 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: סדנא

דרישות קדם: מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי החיים

תנועה היא שפה ראשונית המשמשת לתקשורת תינוק-אימא, לפני רכישת השפה הדבורה. עם התקדמות השליטה בשפה דבורה והרחבת אוצר המילים, הביטויים התנועתיים נדחקים למקום פחות מרכזי. בסדנא זו נחזור לשימוש בשפה הראשונית ונשים דגש, תוך התנסות, על המבנה הבסיסי התנועתי. נבחן גורמים המשפיעים על שפת התנועה, מרחב אישי ובינאישי, משחק, ריקוד וגיטות תנועתיות, ונלמד כיצד מתבצע ניתוח תנועה.

דילמות מנהיגותיות בחינוך

ד"ר אורית דגני דיניסמן

03-6044453 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

במהלך המפגשים נתבונן על מושג המנהיגות ומהם מופעיו בעולם החינוך. ננסה לשאול את עצמנו מה בין מנהיגות לניהול? האם מנהיגות הינה תכונה מולדת או נרכשת? האם ניתן להכשיר למנהיגות? האם יש "מנהיגים לשעה"? מה מאפיין מנהיג? מה נדרש ממנהיג חינוכי? מה מאפיין מנהיג חינוכי טוב? כיצד מנהיגים מניעים אנשים? איזו השראה הם נותנים? האם המנהיגות אכן הכרחית? כיצד באה לידי ביטוי בפרדיגמה הרשתית לעומת זו ההיררכית? נלמד יחד באופן סדנאי ככל שניתן, נתבונן על דילמות אשר מלוות את המנהיג החינוכי וכיצד הוא מתמודד עמן, נשתף ונביא דילמות מעולמנו המקצועי, נצא לשטח למפגש עם חלק מהדילמות הללו, נצפה בקטעי סרטים ואולי נצליח לפצח חלק מהשאלות הנוקבות הללו ...

דרמה ותיאטרון ככלי לפיתוח חוסן נפשי

ד"ר הגר תמר

01-6011145 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

דרישות קדם: מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי החיים

סוג שיעור: סדנא

קורס סדנאי המאפשר לסטודנטים לחוות הלכה למעשה את כוחה של אומנות הדרמה והתיאטרון במטרה לחזק את החוסן והדימוי העצמי של הפרט והקבוצה. ההתנסות תעוגן בחומרים תיאורטיים.

בוגרי הקורס ילמדו להשתמש בדרמה בחינוך הפורמלי והבלתי פורמלי בכל גיל, ולהתאימה ליעדים חינוכיים מוגדרים. הנוכחות והשתתפות בכל השיעורים הן חובה.

הביולוגיה של המיניות האנושית

ד"ר שבת-סימון מיטל

6044502 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

קורס פרונטלי המציג בפני הסטודנטים אספקטים שונים של התפתחות המיניות האנושית. קורס זה כולל פרקים בתחומים שונים, תחומים כגון: כיצד נקבע המגדר הביולוגי ברמה האנטומית, הפיזיולוגית וברמה ההתפתחותית (ברמה המוחית וברמה המערכתית גופנית). נלמד את כל השלבים החל מתהליך ההפריה – טבעית ומלאכותית, הריון, מחזור חודשי (גיל הבגרות אצל נקבות ואצל זכרים), אמצעי מניעה, מחלות מין, מנופאוזה (אצל נקבות ואצל זכרים) וזקנה.

הגוף מדבר: התבוננות, בחינה והבנה של פרמטרים תנועתיים

מר רונן מאירוביץ

6023370 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס יעסוק בשפת הגוף באמצעות מושגים של מרחב, זמן ומקום. במסגרת הקורס יילמדו סוגיות ונושאים מתחום ניתוח התנועה וניתוח הגוף המתנועע ומיומנויות של בניה, הערכה ובחינה של תצפית. תכני הקורס יכללו: אפיונים שונים של דפוסי תנועה, פרמטרים תנועתיים והקשר בין גוף, רגש והתנהגות, ובחינת הממשקים בין גוף ורגש דרך איכויות של תנועה, מבע גוף, כמו גם מנחים גופניים, תנועה אוטומטית ותגובות. הקורס ילווה בתיאוריה רלבנטית, כגון לאבאן, הפרדיגמה התנועתיית-רגשית ותנועה ממעמקים, ומודלים שונים אחרים – תוך בחינה של יחסי גומלין בין השפה המילולית לבין השפה התנועתיית.

היסטוריה וגישות עכשוויות בחינוך המיני

ד"ר יערה גיל-גלזר

2 שש"ס, 2 נ"ז

החינוך המיני בבתי הספר במערב החל בתקופת המהפכה המינית של שנות ה-70-1960, אולם מאז ועד היום – רוב התכניות הקיימות בתחום הן בעלות אופי מניעתי, כלומר, עוסקות בהשלכות השליליות האפשריות של מיניות: מניעת הריונות לא רצויים, מניעת מחלות מין, מניעת אלימות מינית. לצד גישה זו, עולה כיום הגישה של חינוך למיניות חיובית, הכוללת גישות כמו אוריינות מינית ביקורתית (critical sexual literacy) וחינוך מיני להנאה (sex education for pleasure). הגישה של חינוך למיניות חיובית עוסקת גם בחינוך מיני מניעתי, אך שמה קודם כל דגש על שיח מיני פתוח, מכיל ושוויוני, על קבלה ואהבה של הגוף, על הנאה מינית, על אינטימיות ויחסי אהבה. לפי מחקרים, החינוך החיובי למיניות יכול לתרום לרווחה הרגשית, ליחסים שוויוניים, הדדיים ומענגים, ואף לצמצם מקרי אלימות ואפליה מינית ומגדרית, כמו גם את שיעורי מחלות המין וההריונות הלא-רצויים. במקביל, נדון כיום גם תפקידו של החינוך המיני הבלתי-פורמלי באמצעות המדיה; זו אינה גישה ממוסדת של

חינוך מיני, אך יש לה תפקיד משמעותי שחשוב ומעניין לדון אף בו. בקורס תיסקר ההיסטוריה של החינוך המיני במערב ובישראל, וידונו גישות שונות, כולל תכניות וחומרים המייצגים אותן.

היסטוריה של החינוך

ד"ר אדם ויילר גור-אריה, ד"ר יעל קדר

2 6011122 נ"ז, 2 שש"ס

סוג שיעור: הרצאה

הקורס בוחן את התפתחותם של תהליכים חינוכיים עיקריים בחברה המערבית, בעיקר מאז המהפכה הצרפתית, תוך הבנת התשתית, ההיבטים חברתיים, הצרכים הפוליטיים והרעיונות שעמדו מאחוריהן. הקורס מברר את השיטות שהוצעו לשם כך ואופני יישומן. כן עוסק הקורס בהכרת מסגרות חינוך פורמליות וגם בלתי פורמליות כגון תנועות נוער או ספרות ילדים.

הכרת המסגרות

ד"ר בת אל חזן לירן

6044440 - 4 שש"ס, 4 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס יכול מגוון של הרצאות וסיורים, אשר מטרתם לחשוף את הסטודנטים לקשת הרחבה של המסגרות החינוכיות, הטיפוליות והשיקומיות שהינן חלק מהותי ממערך הטיפול באוכלוסיות החינוך המיוחד. הרצאות מפי אנשי מפתח במסגרות השונות תאפשרנה לסטודנטים להיחשף באופן כמעט ישיר למאפיינים הייחודיים של כל אוכלוסיית יעד, נקודות חוזק וחולשה, התמודדויות וקונפליקטים מרכזיים וכן אופני התערבות אפשריים.

המשחק הסוציודרמטי

גב' ויויאנה מלמן

2 6011124 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: סדנא

המשחק הסוציודרמטי, משחק "כאילו", "נגיד ש..." – הינו צורה של פעילות טבעית דרכה מביע הילד את עצמו ומתוודח בין תכנים מעולמו הפנימי לעולם הסובב אותו. בקורס יחשפו הסטודנטים לשלבי התפתחות המשחק הדרמטי מלידה עד גיל בית הספר. הקורס יקנה ידע תיאורטי על חשיבות המשחק הסוציו דרמטי כתורם משמעותי להתפתחות הרגשית, החברתית, הקוגניטיבית והסנסומוטורית של הילד הצעיר. נתמקד בתפקיד המחנך כמסייע חינוכי וטיפולי להתפתחות המשחק הדמיון והיצירה.

המשפחה של הילד עם הלקות

ד"ר יוסי יפה

6023378 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס יציג את הסוגיות המרכזיות הנגזרות מגידול ילד עם צרכים מיוחדים במשפחה. בפתח הקורס יסקרו מודלים כלליים של משפחות וסגנונות של הורות, ויידונו המשמעויות שלהם בהקשרים תפקודיים והתפתחותיים שונים של גורמים בתא המשפחתי. הקורס גופא יתמקד בסקירת התהליכים וההיבטים המאפיינים משפחות לילדים עם שונות התפתחותית: החל מרגע היוודע דבר הלקות של הילד, דרך השלבים המאפיינים את תגובות ההורים בהקשר הזה וכלה באתגרים המשפחתיים המלווים גידול ילד עם צרכים מיוחדים. דגש יושם בקורס על הבנת הגורמים הדיפרנציאליים המשפיעים על מצבה של המשפחה, כחלק מבחינת ההבדלים בין משפחות שונות בהתמודדות עם משברים. לבסוף, הקורס יבחן שורה של סוגיות מתחום חקר המשפחה, ובהן ההשלכות המעגליות של גידול ילד עם לקות על האחאים וההורים מבחינה תפקודית ורגשית.

הסיפור והדרמה בעבודה חינוכית עם אנשים בוגרים

גב' נגה גולדרינג

6011146 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: סדנא מקוונת

קורס סדנאי המאפשר לסטודנטים לחקור את הכוחות היצירתיים והתוך-אישיים שלהם ולהבין את עולמו הפנימי של האחר. שיטת העבודה תפעל דרך התנסות ביצירת סיפור אישי, ובאמצעות עבודה עם טקסטים דרמטיים שונים. נתבונן ונמשיג מה הוא כוחו של הסיפור, כיצד אנו בוחרים לבטא אותו והיכן הוא משקף את הדרמה הפנימית והחיצונית. בנוסף, נלמד כיצד ליישם תהליכים אלה בעבודה חינוכית עם מבוגרים במסגרות שונות. במהלך הקורס נשתמש בטקסטים שונים מעולם הסיפורת והדרמה, כמו גם בחומרים הסיפוריים הגלומים בכל אחד ואחת מאתנו.

הספקטרום האוטיסטי

ד"ר יוסי יפה

ד"ר נירית קרני

6023389 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

במהלך הקורס נתוודע לספקטרום האוטיסטי - ASD. ננסה להבין את החוויה החינוכית לימודית בבתי הספר של החינוך המיוחד המעניקים שירות לאוכלוסייה זו. נלמד על הרציונל והבסיס האידאולוגי לשילובם של תלמידים עם אוטיזם במסגרות החינוך הרגילות: כיתה מיוחדת בבית ספר רגיל ושילוב בכיתה הרגילה. השילוב בראיה מערכתית: מודלים לשילוב והתאמתם למגוון הקשיים של ילדים עם אוטיזם המשולבים, עבודת הצוות רב-מקצועי בהקשר לתלמידים עם אוטיזם. התמודדות הילד והמשפחה עם הקשיים הנובעים מאוטיזם. נסקור את שיטות הטיפול

השונות הקיימות עבור אוכלוסייה זו: טיפול התנהגותי, שיטת ה ABA, טיפול מערכתי הכולל גם את הבית, הסביבה של הילד, בית הספר, היכולות של הילד והתמיכות שהוא מקבל. בנוסף נלמד על הסיוע ותמיכה בכיתה הרגילה לילדים עם אוטיזם וילדים המשלבים, שיתוף פעולה עם מורה לחינוך מיוחד ועם צוות רב-מקצועי, עבודה מול ההורים.

הפן ההומני של המחנך המודרני כלים פדגוגיים להעצמה ולהגשמת חזון

ד"ר עדנה קלו ליבנה

604420-2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: סדנא

אנשי חינוך הנם מקור השראה ליצירת עתיד לחברה נאורה. העצמה אישית, יעוד ברור וחזון הם ערכים המובילים את האדם למיצוי הפוטנציאל שלו, להגשמה ולדיאלוג עם עצמו ועם הסביבה. הקורס הוא מסע לגילוי אבני דרך ונקודות אור שטמונות בנפשו של כל משתתף ויהיו כמגדלור לקראת מלאכת החינוך.

הקהילה לא שותקת: בחינה מחודשת של חשיבה על אלימות מינית

פרופ' תמר הגר

2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

קורס זה מטרתו להציג ולפתח עם הסטודנטים.ות מודלים קהילתיים של מאבק למניעה וטיפול בפגיעות והטרדות מיניות במרחבים ארגוניים. מחקרים מראים כי פגיעות והטרדות מיניות הם תוצר של מבנה חברתי פטריארכלי ותרבות ארגונית קלוקלת. שני שיחים זכו לבכורה בהתייחסות ובטיפול בתופעה – השיח המשפטי והשיח הטיפולי. הניסיון מראה שהן החוק נגד הטרדות מיניות, התקנונים המוסדיים והשיח הטיפולי המיועד לנפגעת, אינם מהווים כלים אפקטיביים למניעת הטרדות פגיעות ואפילו מייצרים פגיעות משניות. במהלך הקורס נבחן יחד את הנחות המוצא לגבי הטרדות ופגיעות מיניות, נתבונן במנגנונים הקיימים שנכשלו ונבחן מגוון של מודלים למניעה ולטיפול אלטרנטיביים שצמחו בארגונים פמיניסטים ובארגוני החברה האזרחית. העברת האחריות בנושא לקהילה שמקיפה את הפוגע והנפגעת מתגלה יותר ויותר כמנגנון האפקטיבי ביותר למניעה וטיפול בפגיעות והטרדות. בין השאר נציג את קלמ"ה (קהילה למניעת הטרדות מיניות ומגדריות), קהילה שצמחה במספר מוסדות אקדמיים ופועלת למגור התופעה. המודלים יוצגו לסטודנטים.ות על ידי מומחים.ות בתחום (מרכז סיוע, עורכת דין, אקטיביסטים ועוד). לפרויקט הסיום יהיה חלק עיוני וחלק מעשי.

התפתחות הקריאה וקשיי קריאה

Reading development and difficulties

גב' עדי שכטר

6044518 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

בעולם המודרני שבו אנו חיים, קריאה היא מיומנות הכרחית הנדרשת לביצוע מטלות יומיומיות. אולם, בניגוד למיומנויות כמו הליכה ודיבור, המתפתחות באופן טבעי, המוח האנושי לא "נולד" לקרוא. הקורס הנוכחי יחשוף את הסטודנטים למורכבותה של הקריאה ורכישתה. במסגרתו, יחשפו הסטודנטים למנגנונים ולתהליכים הקוגניטיביים העומדים בבסיס התפתחות הקריאה, לצד הכרת מושגי יסוד מתוך עולם המחקר והטיפול. כמו כן, הסטודנטים יחשפו לחשיבות השפה ומערכת הכתב הנלמדת, תוך התמקדות בשפה העברית. מתוך כל אלו, הסטודנטים יחשפו לקבוצות המוגדרות כמתקשות, הכרת אפיוניהם, וכן דרכי הוראה וטיפול מבוססי מחקר.

התפתחות המשחק בילדות המוקדמת

גב' ויואנה מלמן

6044462 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: סדנא

המשחק הסוציו דרמטי הינו צורה של פעילות טבעית וראשונית המפתחת ומבטאת את ההתפתחות הקוגניטיביות רגשית, חברתית וסנסו מוטורית של הילד בגיל הצעיר. הילד הצעיר יוצר את "הדרמה" ומשחק אותה עם קבוצת ילדים באמצעות הדמיון ויצירה. בקורס נעמיק בתאוריות של התפתחות המשחק כבסיס להתפתחות הילד ונדגיש את השוני בין משחקי תיאטרון למשחקי סוציו דרמטיים.

התערבויות פסיכו-חינוכיות בקרב תלמידים עם קשיי למידה

ד"ר גיל מאור

6044447 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

בשנתיים האחרונות מדינת ישראל מתמודדת עם נגיף הקורונה שמחייב התאמה במערך התערבויות החינוכית והלימודיות. מסתמנת מגמה שיותר תלמידים נזקקים לשירותי תמיכה לימודיים וחינוכיים. בקרב תלמידים לקוי למידה התווספו קשיים נוספים הקשורים בהתמודדות עם למידה עצמאית, זאת בנוסף לקשייהם הלימודיים האובייקטיביים. הורחב מעגל התלמידים הזקוקים לסיוע, גם ללא רקע של לקויות למידה. במסגרת הקורס נכיר התערבויות חינוכיות בקיימות במערכת החינוך – הוראה פרטנית, הוראה מתקנת, הוראה מתווכת, ניתוח התנהגות וטיפול רגשי.

"וכל הזמן מראים לנו בתמונות": תרבות חזותית וחינוך מיני ומגדרי

ד"ר יערה גיל גלזר

6044490 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

התרבות החזותית העכשווית כוללת תכנים מיניים רבים ומגוונים – מז'אנרים שונים של פורנוגרפיה שהפכה זמינה מאי פעם, ועד לקבוצות פייסבוק העוסקות במין, מיניות וזהות מינית ומגדרית, וכוללות אינספור דימויים מצולמים ומצוירים, דרך סדרות טלוויזיה וסרטי קולנוע עלילתיים ודוקומנטריים כמו גם יצירות אמנות בתחומים שונים – העוסקים בנושאים אלה באופן גלוי ופתוח. הידע המיני של נערות ונערים ואנשים צעירים נובע במידה רבה מתכנים של תרבות חזותית פופולרית, ולנו כאנשי חינוך יכול להיות תפקיד משמעותי בתיווך שלהם, כמו גם ביצירת תכנים אלטרנטיביים מבוססי תרבות חזותית, לקידום חינוך מיני מחזק וחיובי, ביקורתי ומתקן.

מטרות הקורס: לבחון סוגיות בתרבות החזותית העוסקת בתכנים של מין ומיניות מהעשורים האחרונים של המאה העשרים ועד היום, ולדון באמצעותן בפוטנציאל של דימויים חזותיים לקידום חינוך מיני ומגדרי מיטיב. לפתח פעילויות חינוכיות מבוססות תרבות חזותית העוסקת במין ומיניות ולהתנסות בהם בכיתה (פרזנטציות).

זכויות אדם

עו"ד תמר גוטגולד כהן

6044409 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

בקורס נעסוק בסוגים שונים של זכויות אדם (זכויות בעלות אופי אזרחי פוליטי וזכויות כלכליות חברתיות תרבותיות) תוך בחינת חוקי יסוד, חקיקה ופסיקה והתייחסות לאקטואליה משפטית רלוונטית. נדון בין היתר בזכויות לכבוד, לשוויון, לחינוך ולפרטיות ונתייחס למגזרים מוחלשים ספציפיים בארץ ובעולם ולהסדרים המשפטיים ביחס אליהם. במהלך הקורס נבדוק את יכולתו של המשפט לבצע שינוי חברתי בסוגיות מורכבות אלו תוך בחינת מאבקים משפטיים וציבוריים לשינוי ותוצאותיהם בטווח הקצר והארוך.

זכויות אדם בהקשר של החינוך המיוחד

ד"ר יוסף ג'בארין

6033901 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

בשנים האחרונות אנשים עם מוגבלויות הגבירו את מאבקם על מקומם בחברה ולמען מימוש זכויותיהם בדרכים משפטיות וציבוריות. הקורס יעסוק בסוגיות תיאורטיות ומשפטיות של זכויות האדם בהקשר של מוגבלות. נתמקד בזירה המשפטית כזירה מרכזית בה התחוללו חלק מן המאבקים, ונעסוק גם בשאלות בדבר גבולות הכלי המשפטי ככלי לשינוי חברתי מהותי בתחום זה. נבחן את הדינאמיקה שעובר שיח הזכויות של אנשים עם מוגבלות ואת השפעתו של שיח זה על מעמדם של

אנשים עם מוגבלויות בישראל. בין הסוגיות שידונו בקורס: נגישות על כל גווניה ונושאה, הפלייה בתעסוקה, חיים ודירור בקהילה, ייצוג במוקדי קבלת החלטות ציבוריות, נציבות שוויון זכויות אנשים עם מוגבלויות, וחיבור עם קבוצות מיעוט אחרות. כמו כן, נכיר את האמנה הבינלאומית בנושא זכויות אנשים עם מוגבלויות.

חדשנות ויזמות בחינוך – פדגוגיה מוטת עתיד

ד"ר ענת רביב

6044433 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה מקוונת

מערכת החינוך בארץ ובעולם נמצאת בנקודת מפנה, המפנה ממודרניות לפוסטמודרניות מציב מחדש שאלות בנוגע למהותו של החינוך, למטרותיו, לשיטות ההוראה ומרחבי הלמידה, לתכנית הלימודים ודרכי ההוראה ולשיטות ההערכה. בעת הזו נדרשת פרדיגמה חינוכית חדשה שתאפשר למערכת החינוך להתמודד עם דרכי החשיבה ופדגוגיה החדשה החדשים אותם מביאים הלומדים לשדה הלמידה. לקורס שלושה חלקים: החלק הראשון (תיאוריה) דן במהותו של העידן המודרני והשלכותיו על מערכת החינוך הארכיטקטורה של הלמידה בעידן הפוסט מודרני- מרחב מייצר מציאות. החלק השני (מתיאוריה לפרקטיקה) דן בביטוי של ההשקפות החינוכיות השונות בפרקטיקה החינוכית, כפי שהן באות לידי ביטוי הלכה למעשה. החלק השלישי (פרקטיקה) דן באתגרים שמערכת החינוך צריכה להתמודד איתם ובשינויים שביכולתה לעשות כדי לתת מענה לדרישות של המצב החדש, פיתוח יוזמה/מרחב לחדשנות בחינוך.

מנהיגות בחינוך פורמלי ובלתי פורמלי

ד"ר דגני דיניסמן אורית

6111133 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

החינוך הבלתי פורמלי והחינוך הקהילתי שלובים זה בזה. הם מתנהלים במרחב תלת מימדי הכולל מימד אינדיבידואלי (המעמיד את האדם במרכז), מימד חברתי (המעמיד במרכז את תפקידו של האדם בחברה) ומימד תרבותי (המעמיד במרכז הבנייה של נרטיבים תרבותיים). קורס זה יציג לסטודנטים מרחב מורכב זה ויבחן באופן ביקורתי את ההבדלים בין החינוך הפורמלי והחינוך הבלתי פורמלי/קהילתי. מטרה מרכזית נוספת של הקורס היא לנסות ולקשור בין עבודתם של הסטודנטים במסגרות בלתי-פורמליות וקהילתיות בעבר ובהווה ובין התיאוריה בתחום ולהקנות להם ידע וכלים אשר יוכלו לסייע להם להתמקצע ולהתפתח בתחום זה בעתיד.

חינוך וחברה בישראל

ד"ר יעל גרינשטיין

דרישות קדם: מבוא לסוציולוגיה

6021805 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס יעסוק בתיאור התפתחות מערכת החינוך מקום המדינה, תוך התייחסות למאפיינים הייחודיים של ארבעת הסקטורים השונים: חינוך ממלכתי, ממלכתי-דתי, חרדי וערבי. בנוסף, יוצג אי השוויון החברתי כלכלי מעמדי במערכת החינוך הישראלית תוך דגש על האופן בו נעשו ניסיונות לצמצמו – אינטגרציה, הסללה והתרחבות ההשכלה הגבוהה. במהלך הקורס יבחן האופן שבו זרמי החינוך השונים בישראל, בחינוך הערבי ובחינוך העברי, משקפים, מנציחים, או פותרים את אי השוויון.

חינוך ומשפט

עו"ד תמר גוטגולד-כהן

6021830 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

בקורס נעסוק בסוגיות מרכזיות בחינוך ומשפט הרלוונטיות לחינוך הפורמלי והבלתי פורמלי בישראל. נדון בזכות לחינוך ועיגונה במערכת המשפט בישראל ובחוקי היסוד. נכיר את חוקי החינוך בישראל ואת התקנות וחוזרי המנכ"ל המוצאים מכוחם. נעסוק בסוגיות הרלוונטיות ליכויות התלמידים ולחובות המדינה, הרשויות המקומיות ועובדי ההוראה, לרבות אחריותם בניזקין ובפיללים במקרי רשלנות. ניתן דגש מיוחד לנושא השוויון בחינוך לאורם של השערים החברתיים במדינת ישראל. נדון בחינוך המיוחד והמשלב בישראל תוך הצצה למשפט משווה. במהלך הקורס נפתח חשיבה ביקורתית על חקיקת החינוך בישראל והקשריה הפוליטיים ונכיר מושגי יסוד בעולם המשפט.

חינוך יער-גישה חינוכית מעצבת סביבה

ד"ר נירית אסף

6044452-01 - 4 שש"ס, 4 נ"ז

סוג שיעור: סדנא

גישת חינוך-יער הינה גישה הדוגלת ביציאה לטבע לשם שהייה בו, כאשר הטבע ומרחביו משמשים ככלים חינוכיים. בגישה זו יוצאים עם הילדים לטבע ללא אביזרים וממעטים בפעילויות מובנות, הלימוד נעשה בעזרת שימוש בסביבה הטבעית והלמידה מתפתחת ומתעצבת מתוך הנעשה על ידי הלומדים עצמם בטבע. חינוך יער מתקיים באירופה וארה"ב עשרות שנים ובישראל בשנים האחרונות נכנס לחינוך הפורמלי בצורות שונות (בעיקר בגני ילדים אך גם בבתי ספר).

מטרות הקורס הן הכרות עם גישת חינוך-יער על מרכיביה התיאורטיים והמעשיים: הכרות עם התיאוריות והתפישות העומדות בבסיס חינוך-יער, הכרות עם המחקר על הנעשה בתחום. בצד המעשי נצא אל השטח להכיר את המחנכים (גננות/ים ומורות/ים) בישראל ואת הסביבות החינוכיות שהם מעצבים בפיתוח גישת חינוך-יער בישראל וכן נתנסה בשהות בטבע בעצמינו על מנת "לעשות את" ולבחון את תפישתנו כמחנכים כלפי גישה זו.

חינוך וחינוך מיוחד בחברה הערבית: מציאות ואתגרים

ד"ר יוסף ג'בארין

6044474 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס יעסוק בנייתו ביקורתי של החינוך המיוחד בחברה הערבית בישראל, ויבחן את מעמדו של חינוך זה תוך התמקדות במוקדי המתח הייחודיים המאפיינים אותו. לצורך כך נסקור ונתח סוגיות מרכזיות בחינוך המיוחד כפי שהן עולות בחקיקה, בפסיקה של בתי המשפט ובמדיניות הממשלה, ונבחן את יחסי הגומלין בין החברה הערבית למדינה בסוגיות אלו. ניתוח זה יעשה תוך התייחסות להיבטים תיאורטיים של שוויון ושילוב וליישומם הספציפי של היבטים אלה במציאות.

חשיבה ביקורתית מגדר ואקטיביזם חברתי

פרופ' תמר הגר

6029121 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

קורס זה נועד להעניק לסטודנטים מגוון של כלים תיאורטיים (סוציולוגיים, פילוסופיים וחינוכיים) המאפשרים זיהוי וניתוח של מגמות פוליטיות, מעמדיות, חברתיות של דיכוי, נישול והדרה ומציגים פתרונות חברתיים-חינוכיים המאפשרים שינוי של יחסי כוח אלה. במהלך הקורס ילמדו הסטודנטים לשאול שאלות משמעותיות על אינטרסים ומוטיבציות של ארגונים ובני האדם הפועלים בהם כדי לפתח מבט מפוכח יותר על המציאות שבה הם מתנהלים. המטרה לצייד אותם במגוון של דרכי חשיבה שיאפשרו להם לבצע פעולה אפקטיבית למען שינוי חברתי, חינוכי.

הלימודים בקורס יכללו תיאוריות המזהות מנגנוני שליטה ופקוח ויחסי הכוח חברתיים, פוליטיים (למשל מישל פוקו, פייר בורדייה אנטוניו גרמשי). כמו כן ילמדו כלי הניתוח והעשייה שמציעים פדגוגים ביקורתיים (למשל פיטר מקלארן, הנרי ז'ירו מייקל אפל) חוקרות ואקטיביסטיות פמיניסטיות (למשל בל הוקס, מדלן ארנוט, שרון דוהרטי, גטארי צ'קרווטי ספיבק, צ'נדרה מוהנטי ואחרות) ותיאורטיקנים ומחנכים רב תרבותיים (למשל צ'ארלס טיילור, וויל קימליקה, ביקו פארק ואחרים). הסטודנטים יקראו טקסטים של ההוגים השונים וילמדו להשתמש במושגים התיאורטיים ככלי ניתוח של מקרי מבחן. מקרי המבחן יכללו התנסויות אקטיביסטיות שונות המתועדות בספרות ובקולנוע.

יזמות ואלטרנטיבות בחינוך בין תיאוריה לפרקטיקה

גב' רוני היינבך

6023400 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

קורס זה הינו קורס יישומי, אותו עוברים הסטודנטים לחינוך חברתי בשנים השניה והשלישית ללימודיהם. הקורס יעסוק בנושאים הרלוונטיים לזים חברתי/ חינוכי בהגיעו לשטח, הבנת תהליכים חברתיים כוללים שהובילו ליצירת ארגונים מסוימים כפועל יוצא של הפרטה, ארגוני מגזר שלישי ועבודה פנימה לתוך הארגון. הכרות עם עולם היזמות והיזומות החינוכיות הקיימות בארץ ובאזור, בקורס ילמד הסטודנט לזהות את הצרכים שיובילו לצורך ביצירת יוזמה חינוכית וכנגזרת ממנו כיצד

מיצרים מענה. מטרתו העיקרית של הקורס היא שהסטודנטים יקדמו הלכה למעשה יוזמה חינוכית חברתית מרמת המחשבה ליוזמה פעילה בשדה.

יחסי עבודה במוסדות ומערכות חינוך

עו"ד תמר גוטגולד-כהן

6031609 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

בקורס נעסוק בסוגיות ביחסי עבודה הרלוונטיות לעובדי מערכות חינוך פורמאלי ובלתי פורמאלי. בין היתר נדון במורי קבלן בישראל, ביחסי עבודה מאורגנים (הסתדרות המורים, ארגון המורים ועוד), בזכויות מורים לפי מעמדם (ניסיון וקביעות), בהליכי סיום יחסי עבודה (שימוע, הודעה מוקדמת וכו'), בזכויות עובדי הוראה לחופש דת ולחופש ביטוי בישראל בהשוואה לעולם ובזכויות עובדי הוראה בכל הנוגע להריון ולידה. במהלך הקורס נפתח חשיבה ביקורתית על זכויות עובדי הוראה בישראל במוסדות ומערכות חינוך מגוונות ונכיר מושגי יסוד בעולם המשפט ובחקיקת המגן הרלוונטית לדיני ויחסי עבודה.

יחסים, זוגיות ומיניות של אנשים עם מוגבלויות

ד"ר גליה אנקורי

6031609 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

בקורס נעסוק בסוגיות ביחסי עבודה הרלוונטיות לעובדי מערכות חינוך פורמאלי ובלתי פורמאלי. בין היתר נדון במורי קבלן בישראל, ביחסי עבודה מאורגנים (הסתדרות המורים, ארגון המורים ועוד), בזכויות מורים לפי מעמדם (ניסיון וקביעות), בהליכי סיום יחסי עבודה (שימוע, הודעה מוקדמת וכו'), בזכויות עובדי הוראה לחופש דת ולחופש ביטוי בישראל בהשוואה לעולם ובזכויות עובדי הוראה בכל הנוגע להריון ולידה. במהלך הקורס נפתח חשיבה ביקורתית על זכויות עובדי הוראה בישראל במוסדות ומערכות חינוך מגוונות ונכיר מושגי יסוד בעולם המשפט ובחקיקת המגן הרלוונטית לדיני ויחסי עבודה.

לידה כאירוע משנה חיים

ד"ר אורלי דהאן

2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

ללדת – איך זה מרגיש? קורס זה מעמיד את הלידה במרכז, ובמיוחד את החוויה הסובייקטיבית של היולדת. חוויית הלידה היא בדרך כלל מאוד קיצונית: חיובית או שלילית. בקצה אחד, נשים אשר חוות את הלידה שלהן כאירוע מעצים, מעשיר ביטחון עצמי ומשנה חיים – ואילו בקצה השני נשים שחוות את הלידה כאירוע טראומטי. כיום, לצד התפתחויות טכנולוגיות בעולם הרפואה והמיילדות המודרניים, ולצד העובדה שרוב הלידות מסתיימות באם ותינוק חיים – עולה כל הזמן שיעור הנשים שמתמודדות עם הפרעות במצב רוח לאחר הלידה (Postpartum mood disorders) ו/או פוסט טראומה

לאחר הלידה (Postpartum PTSD). לתופעות אלה עשויות להיות השפעות הרסניות על בריאותן ורווחתם של האימהות ומשפחותיהן. כמו כן, קיים מתאם בין חוויות לידה שליליות להתמודדויות נפשיות כאלה לאחר לידה. כיוון שכך, הלידה היא אירוע משנה חיים. בקורס זה נבחן את הלידה האנושית מנקודת מבט מגוונות: פיזיולוגית, רגשית, תודעתית, תרבותית, מגדרית ועוד. בפרט נדון בנושאים הבאים: לידה טבעית מול לידה מדיקלית, אלימות מיילדותית, מצבי תודעה מיוחדים בזמן לידה, מהות ה"הסכמה" בלידה, הקשר בין לידה ומיניות, האבולוציה של הלידה ועוד.

לחץ, טראומה וחוסן

ד"ר עינב לוי

6044514 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

אנשי חינוך חשופים לאירועים מעוררי דחק אשר עלולים להשפיע על ניהול המענה החינוכי במרחב בו הם פועלים. יתרה מכך, חשיפה לאירועים אלו, עומס העבודה במערכת החינוך כיום והתמודדות עם שאלות אתיות ומקצועיות, עלולים להוביל לשחיקה ודחק בקרב איש החינוך. הקורס יעסוק במושגי בסיס הקשורים לעולם הדחק והחוסן, זיהוי מנגנוני חוסן אישיים וקבוצתיים ואופן הטמעתם בשגרת היום יום במערך החינוכי ובחיי איש החינוך.

לימוד מיומנויות בתקשורת באמצעות משחק חברתי

גב' ויויאנה מלמן

6029175 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: סדנא

הקורס יעסוק בהכרת המשחק כשפת ביטוי של הילד ומשמעות המשחק בחייו. נלמד סוגים שונים של משחקי ילדים, נדגיש את חשיבותו של המשחק הדידקטי והחברתי ואת תרומתו להתפתחות בתחום הרגשי, החברתי, הסנסו-מוטורי והקוגניטיבי. נתנסה במיומנויות הקשורות להנחית משחקים ולניתוח משחקים, ונלמד להתאים את המשחק לצרכים ההתפתחותיים השונים. הקורס יכלול תצפיות במשחקי ילדים והרצאות תיאורטיות.

לכתוב סיפור: סדנה בכתובה יוצרת

פרופ' הגר תמר

6044516 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: סדנא

מהו סיפור? איך בונים עלילה? איך בונים דמויות? מה הם האמצעים הספרותיים הקיימים דרשותנו? מהי הערכה? מה הופך סיפור לסיפור טוב? האם באמת יש כללים ומי קובע? הסדנה תטפל בשאלות אלו ובשאלות נוספות על כתיבה ועל קריאה שיעלו בכיתה. באמצעות תרגילים ישכללו הסטודנטים והסטודנטיות את יכולת הכתיבה שלהן. ויכתבו סיפורים קצרים. עבודת הכתיבה תעשה באופן אינדיבידואלי אך ההערכה תנתן על ידי עמיתים ועל ידי המרצה. כך ילמדו הסטודנטים. לא רק

לכתוב אלא גם להעריך כתיבה של אחרים. ות בבסיס הסדנה ההנחה שכולנו מספרים טבעיים ולכן כל אחד ואחת מאתנו יכולות. ים לכתוב סיפורים ולהעריך סיפורים של אחרים. ות.

למה זה קורא לי? היבטים רגשיים וחברתיים בקרב ילדים עם לקויות למידה

והפרעות קשב וריכוז

ד"ר גלילי קמה

6044520 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

מה מרגיש ילד לקוי למידה? האם יש קשר בין הפרעת קשב לבין תפיסת החוויה החברתית? אילו תפיסות ורגשות מעכבים או מקדמים הישגים לימודיים אצל לקויי למידה? הקורס יעסוק במגוון סוגיות המרחיבות את ההבנה לקשר בין הפן הרגשי ללימודי בפרט אצל ילדים ונוער עם לקויות למידה ו/או הפרעת קשב. במהלך הקורס נכיר מושגים ומודלים מרכזיים הכוללים גישות להבנת התהליכים הרגשיים והתפתחותיים ונעסוק בכלים ודרכי התמודדות המסייעים באופן פרקטי באתגרים רגשיים-חברתיים בקרב אותם ילדים. הבנה תיאורטית ויישומית של הפן הרגשי-חברתי יכולה לתרום לאנשי חינוך במידה רבה. בעזרת הידע יוכלו אנשי חינוך לשפר את היכולת להבין את התנהגויותיהם של ילדים ונוער עם לקויות למידה ו/או הפרעת קשב ולספק תמיכה והכוונה הולמת.

למידה מקוונת מכוונת פרט

ד"ר ענת רביב

6044466 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס עוסק בכלים ואסטרטגיות תומכות למידה לתלמידים בחינוך המיוחד, באמצעות פלטפורמות דגיטאליות תומכות. הסטודנט ייחשף למספר מקרים שסביבם יתבצע חקר מקרה ותבנה תוכנית התערבות מותאמת בכלים ממוחשבים ללמידה משמעותית לתלמידים בחינוך המיוחד, בכלים מותאמים ללמידה משמעותית ופיתוח חשיבה.

מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי חיים

גב' ויואנה מלמן

6029169 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: סדנא

הקורס יעסוק בהכרת כלים שונים של הבעה ויצירה בתחומי הדרמה, האומנות, הסיפור והתנועה. נלמד להכיר את העקרונות שעליהם מבוססת גישת הסיוע בעזרת כלים אלה, את משמעותם של הכלים ואת השפעתם על התפתחות האדם. הקורס יכלול הרצאות תיאורטיות בשילוב של ניתוח אירועים.

מבוא לחינוך מיוחד

ד"ר בת אל חזן-לירן

6033856-2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס יעניק לסטודנטים הכרות ראשונית עם תחום החינוך המיוחד. לפיכך, שהקורס יתמקד בהבהרת משמעותם של מושגים בתחום החינוך המיוחד וידונו בו שאלות יסוד הנוגעות לתחום זה. במהלך הקורס נעסוק בתמורות השונות שחלו בתחום החינוך המיוחד במרוצת השנים ויוצגו חוק החינוך המיוחד וחוק השילוב. מתוך כל אלו, יועלו לדיון השלכותיהם היישומיות של החוקים השונים ומטרותיו של החינוך המיוחד נכון לעת זו. כמו כן, יתוארו אוכלוסיות המשתייכות לחינוך המיוחד, תוך הכרת אפיוניהם ואתגריהם הייחודיים של תלמידים בעלי צרכים מיוחדים, יוצגו דרכי אבחון של לומדים אלה, מסגרות חינוכיות מתאימות ודרכי הוראה וטיפול.

מבוא לחינוך קהילה וחברה

ד"ר ויילר גור-אריה אדם

60445500-00-2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

המטרה של הקורס היא להעשיר ולהעמיק את הידע וההבנה בנוגע למערכת הקשרים בין החינוך, היחיד, הקהילה והחברה על ידי (א) הסבר ובחינה ביקורתית של גישות שונות בנוגע למערכת הקשרים בין היחיד, הקהילה, החברה והחינוך (ב) הצגה וניתוח של מושגים מרכזיים וחשובים בשיח על החינוך באופן כללי ובשיח על מערכת יחסי הגומלין בין החינוך, היחיד, הקהילה והחברה בפרט (ג) הסבר הבדלים בין החינוך הפורמאלי והבלתי פורמאלי ובחינה ביקורתית של כל אחד מסוגי החינוך הללו.

דרמה כסוכן שינוי

ד"ר הלר ענת

6044461-2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: סדנא

מטרת הקורס להציג בפני המשתתפים את החשיבה ומושגי יסוד הנמצאים בבסיס התפיסה של דרמה ותיאטרון כסוכני שינוי הגורמים להתחדשות וליצירת שינוי פנימי וקבוצתי. הסטודנטים ילמדו את השילוב בין עולם הדרמה והתיאטרון לעולם הפסיכולוגי המכוון לשינוי והתקדמות. בלימודים יהיו במתכונת אינטגרטיבית המשלבת למידה תיאורטית והתנסות חווייתית אישית וקבוצתית. ויכללו משחק, אלתור, תנועה המחזה סיפורים, טקסטים ועוד, בכדי לקדם ולשפר בריאות נפשית ותחושת רווחה אישית. לקדם תהליכי חקירה הפנימית ודרכי התפתחות וצמיחה, כך שהם יוכלו להתמודד בהצלחה עם אתגרי החיים.

מבוא ליסודות תרפיה באומנות

גב' הגר דורנאי

60233398 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס יעסוק בעולם הטיפוח הרגשי בכלל, הייחוד של טיפוח באמצעות אומנות, ואיכויותיה המיטיבות של האומנות.

בקורס ילמדו הסטודנטים מושגי יסוד בטיפוח באומנות הקשורים למטפל, למטופל ולקשר הטיפולי. הקורס יסלב התנסויות סדנאיות בתהליכי היצירה וקריאת מאמרים ודיון בחומרים התיאורטיים המהווים את הרקע להבנתם של תהליכים אלו.

מבוא ללקויות למידה והפרעת קשב וריכוז והיפראקטיביות

גב' עדי שכטר

6044431 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס יאפשר היכרות והבנה של הנושאים המרכזיים בתחום ליקויי הלמידה. הסטודנטים יכירו את ההגדרות לליקויי הלמידה, את הפרופילים התפקודיים ואת התחומים השונים שבהם ייתכנו הליקויים. יילמדו גישות ותיאוריות להסבר לקויות הלמידה מבחינה התנהגותית ונירופסיכולוגית. כן ידונו הבדלים שבין ליקויי למידה לקשיי למידה, וממצאים מחקריים הקשורים בהיבטים רגשיים וחברתיים של התחום. בנוסף תודגש חשיבותה של המודעות לנושא בקרב ההורים ואנשי החינוך.

מבוא לסוציולוגיה של החינוך

גב' אורנה גרוסמרק

6011103 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס עוסק בהקניית מושגי יסוד ותיאוריות מרכזיות בסוציולוגיה בכלל וסוציולוגיה של החינוך בפרט להבנת התנהגות חברתית, תהליכים חברתיים ומוסדות חברתיים. הקורס יעסוק בהמחשה וביישום של המושגים, התיאוריות והמחקרים הסוציולוגיים בהקשר החינוכי, לשם ניתוח, הבנה ודיון ביקורתי של סוגיות חברתיות ממשיות. במסגרת הקורס נעסוק בנושאים שונים ביניהם: חינוך וריבוד, חינוך ומגדר, אי-שוויון, פלורליזם ועוד, דרך התיאוריות והמודלים הסוציולוגיים. בעזרת השפה הסוציולוגית נבחן את התהליכי והמבנה של מערכת החינוך, את יחסי הגומלין שהיא מקיימת עם סביבתה וכן נבחן את הדרכים בהם מערכת החינוך נוצרת, נשמרת ומשתנה.

מבוא לפילוסופיה של החינוך

ד"ר אדם ויילר גור אריה, ד"ר יעל קדר

6011101 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

קורס מבוא בהגות החינוכית. הקורס יתמקד ביסודות הפילוסופיים של כמה שאלות מרכזיות בחינוך, ביניהן: מה היא מהות הפעולה החינוכית? האם החינוך משחרר או מדכא? האם ניתן לחנך לערכים? האם ביכולת החינוך לקדם את החברה? מהו מקומו של הילד בתהליך החינוכי? מה היא משמעות החינוך בתקופתנו? נושאים אלה יידונו במסגרת הקורס מתוך התייחסות למשנותיהם החינוכיות של כמה פילוסופים והוגים מרכזיים כגון אפלטון, רוסו, קאנט, דיואי ועוד.

מבוא לפסיכוביולוגיה

ד"ר סיון רז, ד"ר מעין מרחב

6023387 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס יציג את נושאי הבסיס של המחקר הפסיכו-פיזיולוגי כחלק מהענף הכללי של הפסיכולוגיה המודרנית. הוא סוקר את היחסים בין מוח והתנהגות ומיועד להקנות ידע בסיסי ביסודות נירוו-פיזיולוגיים וביכמיים להתנהגות בני אדם ובעלי חיים. ייסקרו נושאי יסוד כגון נירוו-אנטומיה בסיסית, הולכה עצבית, העברה סינפטית, פסיכופרמקולוגיה בסיסית, תפקוד ואנטומיה מוחית (כולל התייחסות לפגיעות מוחיות ולתהליכי החלמה לאחר פגיעה מוחית) ושיטות בחקר המוח. כן ניגע בקצרה בכמה נושאים מערכתיים.

מבוא לפסיכולוגיה בחינוך

גב' חיוט הודיה, גב' בקבני ישראל

6013306 - 2+2 שש"ס, 5 נ"ז, שיעור

6013307 - 1+1 שש"ס, 0 נ"ז, תרגיל

סוג שיעור: הרצאה

קורס זה נועד להקנות לסטודנטים היכרות עם התחומים העיקריים בהם עוסק מדע הפסיכולוגיה והמושגים המרכזיים של כל אחד מהתחומים הללו. במסגרת הקורס נעסוק בשאלות המרכזיות עליהן מנסה לענות הפסיכולוגיה מנקודות ראות מחקרית, תיאורטית ויישומית. יוצגו המושגים, העקרונות והנושאים בפסיכולוגיה יישומית ותיאורטית. תחומים עיקריים יתוארו וינתחו, ייבדקו שיטות מחקר, תוצג סקירה היסטורית ויחסים עם תחומי ידע אחרים. יוצגו תחומי מחקר בפסיכולוגיה החל משאלת השאלות "מה הוא טבע האדם?" דרך הרלוונטיות של הפסיכולוגיה לחיי היומיום, וכלה בהיבטים יישומיים של הפסיכולוגיה. קורס מבוא זה יעניק לסטודנטים את הרעיונות והמושגים הבסיסיים שיאפשרו להם להמשיך לקורסים מתקדמים יותר בפסיכולוגיה או בתחומים קשורים.

מבוא לשילוב אומנויות בחינוך

ד"ר גליה אנקורי

6033910 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

מטרת הקורס להקנות תשתית תיאורטית הרלוונטית לפסיכולוגיה של היצירה והאומנות. נבחן את חוויית היצירה ממגוון של פרספקטיבות: תיאוריות פסיכואנליטיות, התפתחותיות, קוגניטיביות, אבולוציוניות וטיפוליות.

מבוא פסיכודרמה - תיאוריה וטכניקות מרכזיות

מר עופר זילברברג

6011147 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

דרישות קדם: מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי החיים

סוג שיעור: סדנא

פסיכודרמה היא גישה שפותחה על ידי יעקב לוי מורנו בראשית המאה הקודמת. מורנו פיתח את הסוציומטריה והפסיכודרמה במטרה להבין דינמיקה של קבוצה ובעיקר את האדם ומערכת היחסים סביבו. מורנו ראה בפסיכודרמה שיטה המפתחת את היצירתיות והספונטניות כגורמים המחזקים את הסתגלותו ואיכות חייו של האדם. קורס נחוה דרך עצמנו את הטכניקות הפסיכודרמטיות ונלמד את הגישה של מורנו ואת המושגים המלווים את העבודה הפסיכודרמטית.

מוגבלות שכלית התפתחותית

ד"ר נירית קרני ויזר

6023363, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

במהלך הקורס נדון בהתפתחות והשינוי בהגדרות השונות של פיגור שכלי (מוגבלות שכלית התפתחותית- מש"ה), החל מההגדרה המסורתית משנת 1983 ועד להגדרה העדכנית 2010. נדון ברצף של מש"ה. תכונות אישיות- תורשה או סביבה אפיונים מיוחדים של ילדים עם תסמונת דאון. מהותו של המש"ה: חשיבה מהי, אישיות, הסתגלות חברתית והתפתחות גופנית. נדון בעקרונות בחינוך תלמידים עם מש"ה: נורמליזציה, איכות חיים, ואוטונומיה. נלמד על הרציונל והבסיס האידיאולוגי לשילובם של תלמידים עם מש"ה במסגרות החינוך הרגילות. התמודדות הילד והמשפחה עם הקשיים הנובעים מהלקות. נסקור את שיטות הטיפול השונות הקיימות עבור אוכלוסייה זו. הסתגלות חברתית ושילוב: תכניות התערבות בגיל הרך - סוגיית השילוב במסגרות רגילות, החינוך בביה"ס היסודי - "הכנה לחיים" - עקרונות יסוד, מחקרי מעקב אחר בוגרי החינוך המיוחד והשתלבותם החברתית והתעסוקתית, החינוך בחט"ב - חינוך לתעסוקה - התפתחות זהות העצמית התעסוקתית, מסגרות המשך לבוגרים עם מש"ה - תעסוקה וחברה, חינוך חברתי וחינוך לבילוי שעות הפנאי ומגורים בקהילה.

מוזיקה, תרבות ורגש

ד"ר תמיר הוד

6029180-2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

החברה הישראלית מורכבת מקבוצות אוכלוסייה ומקהילות שונות ומגוונות. עליות שהגיעו מרחבי העולם, יחד עם אוכלוסיות שחיות כאן דורות רבים, יצרו פסיפס תרבותי עשיר ומרתק. המוסיקה הינה חלק בלתי נפרד מאותן תרבויות המרכיבות פסיפס זה. לזאת יש להוסיף תהליכים חברתיים ותרבותיים שהם תולדה של חיים משותפים הכוללים השפעות תרבותיות הדדיות. בין אם היא אינסטרומנטלית ובין אם היא מלווה בטקסט, מהווה המוסיקה אמצעי בעזרתו אנו יכולים להקשיב לסיפוריהן של אותן קבוצות וקהילות. היכרות עם יצירות מוסיקליות, המשקפות תרבויות שונות, כוללת את האפשרות להבין טוב יותר את החברה הסובבת אותנו ובתוך כך גם את השונות, הקונפליקטים והמתחיות, המאפיינים חברה הטרוגנית זו. פעמים רבות הנכונות לדעת ולהבין 'מהיכן מגיעים שכניי' עשויה לתרום תרומה משמעותית לתהליך המעודד אימוץ ערכים של פלורליזם, שוויוניות וסובלנות. הקורס כולל יצירות מוסיקליות מגוונות וטקסטים רלבנטיים שיתנו להם הקשר ופרשנות, והוא מזמן השתתפות פעילה של הסטודנטים, בעיקר בכל הנוגע לבחירה בטקסטים המוזיקליים בהם נעסוק. את מה שנלמד בקורס ניתן בהמשך להעביר גם במסגרות חינוך שונות של ילדים, בני נוער וקבוצות גיל נוספות ובכך לעורר בהם סקרנות כלפי תרבויות שונות ופתיחות כלפי אלו הבאים מרקע שאינו הרקע שלי.

מיומנויות אקדמיות

ד"ר דהאן אורלי, ד"ר משי משה אורי, ד"ר תמיר הוד

6011112 - 2+2 שש"ס, 4 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

מטרת הקורס היא הקניית אסטרטגיות חשיבה ולמידה הנמצאות בבסיס הלימודים האקדמיים ועריכת מחקר מדעי. הקורס כולל התנסות בכתיבה אקדמית על שלביה השונים. לאורך שנת הלימודים עוסק הקורס במיומנויות הלמידה הנדרשות באקדמיה, תוך התמקדות בפיתוח חשיבה, קריאה ביקורתית, שימוש מושכל במשאבי הספרייה ומאגרי המידע וניתוחי מאמרים המתייחסים להיבטים של השיטה האקדמית. הכתיבה המדעית כוללת מיזוג מידע ממקורות אקדמיים, ספרים ומחקרים ומהווה תשתית עיונית למחקר.

מנהיגות בחינוך פורמלי ובלתי פורמלי

ד"ר דגני דיניסמן אורית

6044498-00 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס עוסק בתופעת המנהיגות בחינוך, הגדרתה ומאפייניה. בתהליכי התפתחותה תוך סקירה של תאוריות המנהיגות בכלל ומנהיגות בחינוך בפרט. סוקר את מאפייני וסגנונות המנהיגות ופורש בפני הלומדים הבנה על דפוסי המנהיגות במסגרות החינוך השונות תוך היכרות עם כל מסגרת ועמידה על

מאפייניה ומרכיביה הייחודיים. בנוסף חושף בפני הלומדים את אתגרי המנהיגות החינוכית במאה ה-21. במהלך הקורס יעסקו הלומדים בסוגיות מרכזיות בתחום המנהיגות הבית ספרית והמנהיגות בחינוך הבלתי פורמלי, יעמדו על ההבדלים בין ניהול ומנהיגות ויעסקו בסוגיות כמו מקומה של הכריזמה, החזון ומשמעותו, מהותן של מנהיגות פדגוגית, מנהיגות מבוזרת, מנהיגות נשים, יחסי מנהיג-מונהג ובניית הארגון כקהילה של מנהיגים. הסוגיות ינותח לאור מטרות ומאפייני מערכות החינוך השונות.

מנוער בסיכון לנוער בסיכוי

ד"ר אנקורי גליה

6133316 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

קורס זה עוסק באתגרי גיל ההתבגרות מבחינה רגשית, חברתית, שכלית ורוחנית. באמצעות קריאת ספרות, צפייה בקטעי סרטים וניתוח חוויות אישיות מתקופת גיל ההתבגרות. הקורס ילמד להבין בני נוער החווים מצוקות התפתחותיות, נפשיות ומשפחתיות שונות.

מפגש עם השטח- הכרת מסגרות החינוך החברתי

גב' רוני היינבך

6023354 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

קורס זה יציג בפני הסטודנטים של המוקד החברתי את שלל המסגרות בהם יוכלו להשתלב בעשייתם החברתית במסגרת לימודיהם ולאחריהם. באמצעות הצגת הארגונים השונים יקבלו הסטודנטים מושג ראשוני לגבי המרחב החינוכי המקצועי שבו מתרחש החינוך החברתי. במהלך הקורס יכירו הסטודנטים את תחומי הפעילות החינוכית שמציעות המסגרות השונות, ילמדו את התיאוריה שבתשתיתן ויפגשו אנשי מקצוע העובדים בהן. בין הארגונים החינוכיים אליהם יחשפו הסטודנטים יהיו כאלה העוסקים בנושאים כמו רב תרבותיות, חינוך אלטרנטיבי, ילדים ונוער בסיכון, מגדר, חינוך בלתי פורמלי ועוד.

ניווט וניהול כיתה

ד"ר בת אל חזן לירן

6044464 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

במסגרת הקורס הסטודנטים ייחשפו לעקרונות יסוד בתחום ניתוח התנהגות יישומי, כתחום ששם לו למטרה לחקור את יחסי הגומלין שבין התנהגות האדם וסביבתו ושעל בסיסו פותחו תוכניות התערבות ואסטרטגיות לניהול ולשיפור התנהגות. במהלך הקורס נתמקד ונעסוק בהליכים לניתוח ועיצוב התנהגות וביניהם עקרונות חיזוק שונים הבאים לידי ביטוי ביחסים שבין אנשי חינוך ולומדיהם ודפוסי אינטראקציה אשר להם פוטנציאל לשמר התנהגויות בלתי מסתגלות. במישור המעשי ובזיקה לסביבה החינוכית, יוצגו אסטרטגיות והתערבויות לניהול התנהגויות בכיתה וידונו שאלות יסוד באשר ליישומן

של אסטרטגיות אלה כאמצעי להעצמת אקלים כיתה חיובי, קידום תהליכי הוראה והגברת המוטיבציה של הלומדים.

סוגיות בשפת האמנות ותולדותיה

ד"ר גל שחר

6023401 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

האמנות מלווה את ההיסטוריה האנושית מראשיתה; היא נתפסת כחתימה להבנת העולם, כביטוי דתי, רגשי, פוליטי וחברתי. קורס זה יתמקד בפיתוח מיומנויות ההתבוננות והניתוח של יצירות אמנות ויקנה לסטודנטים מושגים תיאורטיים וביקורתיים מרכזיים להבנת שפת האמנות, תוך דיון ביוצרים וביצירות מכוננות בהיסטוריה של האמנות, בתמות מרכזיות, בזרמים ובסגנונות החל מהרנסנס ועד למודרניות. אלו יבחנו במסגרת הקשרים היסטוריים ותרבותיים.

כך לדוגמה, נדון בשדה האמנות כשדה של כוח שמכתיב נורמות התבוננות וצפייה מוגדרים מראש; בתפיסת הנוף כייצוג תרבותי אידאולוגי המשמש לסימול יחסי כוח חברתיים; בנשיות וזוגיות כפי שהם משתקפים בעין התרבות החזותית; בתפקיד האמן והשפעת הצילום.

סוגיות חינוכיות בפוליטיאה לאפלטון

ד"ר אדם ויילר גור-אריה

2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הפוליטיאה נכתבה על ידי אפלטון ב 375 לפני הספירה בערך. זוהי אחת היצירות המפורסמות והמשפיעות ביותר הן בתחום הפילוסופיה והן בתחום החשיבה הפוליטית.

היצירה עוסקת בשאלות כגון מהו צדק? מהו אדם מוסרי? האם האדם המוסרי מאושר יותר מהאדם הלא מוסרי? מהי מדינה צודקת? מהו החינוך הנכון שיש לתת על מנת שהמדינה הצודקת תתקיים? כמו כן נדונות סוגיות בנוגע לתורת האידיאות, לרעיון של נצחיות הנפש, לתפקידו של הפילוסוף בחברה ולתפקידה החברתי של השירה; משל המערה – מהטכסטס המכוננים והמשמעותיים בפילוסופיה המערבית - נמצא אף הוא בפוליטיאה.

במהלך השיעורים ייבחנו ויידונו היבטים שונים של היצירה בצורה ביקורתית ויושם דגש על המשמעויות שלה לחינוך.

סטטיסטיקה א'

ד"ר אלכס זיבנברג, מר צביקה אופיר

6013313 - 2 שש"ס, 3 נ"ז, ש'

6022344 - 2 שש"ס, 0 נ"ז, ת'

ציון עובר: 56

סוג שיעור: הרצאה

הקורס יעסוק ברובו בסטטיסטיקה תיאורית של נתונים (לוחות, תרשימים, מדדי מרכז ופיזור, מדדים למיקום יחסי ומדדי קשר). נדון ביתרונותיהן וחסרונותיהן של כל אחת מהשיטות ובהצגת תוצאות לפי כללי דיווח מדעי. הקורס ילווה בתרגול שבועי בכיתת מחשבים באמצעות תוכנת SPSS. דרישות הקורס: השתתפות פעילה, הגשת תרגילים, מבחן סופי.

סטטיסטיקה ב'

ד"ר אלכס זיבנברג, מר צביקה אופיר

6013314 - 2 שש"ס, 3 נ"ז, שיעור

6022345 - 2 שש"ס, 0 נ"ז, תרגיל

ציון עובר: 56

סוג שיעור: הרצאה

הקורס יוקדש ברובו לשיטות סטטיסטיות לניתוח הנתונים במדעי החברה. נדון במבחנים לבדיקת קשרים בין משתנים, לבחינת הבדלים בין קבוצות וכן מבחנים לניבוי משתנים על פי משתנים אחרים. נלמד להתאים את המבחנים הסטטיסטיים לסוגי שאלות מחקר, השערות ונתונים וכן לדווח על תוצאות ניתוחים אלה לפי כללי דיווח מדעי. הקורס ילווה בתרגול שבועי בכיתת מחשבים באמצעות תוכנת SPSS. דרישות הקורס: השתתפות פעילה, הגשת תרגילים, מבחן סופי.

סמינר - אלימות מילולית ותכניות למניעתה

ד"ר נירית קרני ויזר

6023373 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, מבוא לשיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;

ציון עובר: 60

סוג שיעור: סמינריון

במהלך הסמינר ננסה להבין את העולם הרגשי של המתבגר עם הצרכים המיוחדים. נלמד על אלימות כלפי מתבגרים עם צרכים מיוחדים בבית הספר והדרך שבה זה משפיע על עולמם הרגשי, מהיבט של הבנה מעמיקה לגבי החוויות שחווה מתבגר עם צרכים מיוחדים בחיי היום יום בסביבת בית הספר. ננסה להבין את הבסיס הקוגניטיבי לקשיים בהתפתחות הרגשית בעקבות ליקויים קוגניטיביים. כיצד הפרעות נפשיות משפיעות וקשורות להפרעות התנהגות. נלמד על התמודדות רגשית של המתבגר עם הצרכים המיוחדים. נכיר דרכי התקשרות חלופיות להתנהגויות לא הולמות. נדון בהתמודדות רגשית

של תלמידים עם צרכים מיוחדים המשולבים בחינוך הרגיל, ובתופעות נלוות כגון בדידות בקרב ילדים עם צרכים מיוחדים.

סמינר - אמיל לרוסו

ד"ר אדם ויילר גור-אריה

6022349 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, מבוא לשיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;

ציון עובר: 60

סוג שיעור: סמינריון

אמיל, או על החינוך, ספרו של ז'אן-ז'אק רוסו (1712-1778), נחשב ליצירת מופת לא רק בתחום מחשבת החינוך אלא גם בפילוסופיה חברתית ומדינית. מאז יציאתו לאור ב 1762 ועד היום הספר שנוי במחלוקת: ישנם הרואים ברוסו מופת של מחנך נדיב המשחרר את האדם מכבלי הדעות הקדומות של חברה מושחתת, ישנם גם מבקרים הסבורים ששיטתו החינוכית מכוננת למעשה דיקטטורה אכזרית המבוססת על הונאה והשפלה.

במהלך השיעורים ייבחנו ויידונו היבטים שונים של היצירה בצורה ביקורתית ויושם דגש על המשמעויות המעשיות שלה לחינוך כיום.

לאור העיון בהגותו של רוסו הסטודנטים יבחרו לעצמם סוגיות חינוכיות או הוגים חינוכיים שברצונם לחקור ויכתבו עליהם עבודת מחקר תוך יישום כלים שייקנו במהלך הסמינר. כתיבת העבודה תלווה על ידי המרצה.

סמינר - הזכות לחינוך היבטים משפטיים וחברתיים

ד"ר יוסף ג'בארין

6044475 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

סוג שיעור: סמינריון

מטרת הסמינר היא לבחון ולנתח את העקרונות המשפטיים והאידיאולוגיים המעצבים את הזכות לחינוך בישראל, לרבות בשדה החינוך המיוחד. לשם כך, הסמינר ידון בנסיבות ההיסטוריות, התרבותיות, והפוליטיות, שהשפיעו על עיצוב מערכת החינוך, על הדינאמיקה שעוברת מערכת זו, ועל הדרכים בהן ביקשה המערכת להיענות לאתגרים וללחצים בתוכה ומחוצה לה. הדיון ייעשה תוך כדי התמקדות בסוגיות עכשוויות של הזכות לחינוך בישראל, כמו גם בזכויות האדם בהקשר של החינוך המיוחד.

הסטודנטים יתוודעו במסגרת הסמינר להיקפה של הזכות לחינוך כפי שהיא משתקפת בחוקי החינוך השונים, בדו"חות הוועדות המקצועיות השונות, בחוזרי מנכ"ל וברפורמות המרכזיות אשר השפיעו על גיבוש מערכת החינוך בישראל ועל הדגשיה הפדגוגיים והמבניים. הסמינר יקנה למשתתפים כלים תיאורטיים ומעשיים להבנת וניתוח תהליכים וסוגיות במשפט וחינוך.

סמינר - היבטים חינוכיים של יחסים בין אישיים

ד"ר אלון גולדברג

6033326 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, מבוא לשיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;

ציון עובר: 60

סוג שיעור: סמינריון

הקורס מפגיש את הסטודנטים עם סוגיות ביחסים בין אישיים מתקופת הילדות ועד תקופת הבגרות, כדוגמת: בדידות, אינטימיות וזוגיות. במסגרת הקורס נדון במקורות היכולות הבין אישיות וכן בדרכי ההתמודדות המשפחתיות והחינוכיות עם קשיים ביחסים בין אישיים אשר מתעוררים במהלך החיים. בסוף הקורס תוגש עבודה סמינריונית מחקרית בנושא הקורס.

סמינר - הסיפור החינוכי אוטואתנוגרפיות

פרופ' תמר הגר

6033930 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, מבוא לשיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור

מאנגלית;

ציון עובר: 60

סוג שיעור: סמינריון

סיפורים הם הדרך בה בני אדם נותנים לעולמם והתנסויותיהם מובן. סמינריון זה מטרתו לבחון יחד עם הסטודנטים את האופן בן סיפורים הופכים לכלי מחקרי אפקטיבי שמאפשר לנו להכיר על העולם החינוכי והחברתי. יחד נתבונן ונתח מחקרים המשתמשים בנרטיבים - סיפורי חיים, יומנים, מכתבים ועוד - כדי להבין את העולם החינוכי, חברתי ומחקרים, שבהם הסיפור הוא הדרך שבה מתועד המחקר. הז'אנר האוטואתנוגרפי – המעמיד במרכז את הסיפור החברתי תרבותי של האני, יבחן לעומק. במהלך הקורס ילמדו הכלים והכללים של מחקר נרטיבי ויתרונותיו (וחסרונותיו) ביחס למחקר מסורתי פוזיטיביסטי. הסטודנטים יבצעו מחקר נרטיבי על נושא חברתי חינוכי שיתועד בעבודת הסמינר.

סמינר - הערכה בבית-הספר: תיאוריה ומעשה

ד"ר עמאשה מרסל

6023345 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, מבוא לשיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור

מאנגלית;

ציון עובר: 60

סוג שיעור: סמינריון

הסמינריון עוסק במרכיבים השונים של ההערכה בבית הספר: הערכת לומדים, הערכת מורים, הערכת תכניות לימודים ופרויקטים בית-ספריים. הסמינריון יפגיש את הלומדים עם עקרונות ההערכה

ותפקידיה בבית הספר, והבנת חשיבותה בעבודתם של מנהלי בית ספר, מורים, תלמידים, הורים ובעלי תפקידים אחרים, ומקנה כלים לשימוש ככלי ניהולי לשיפור בית הספר.

סמינר- הערכה מקדמת למידה

ד"ר ענת רביב

6023336 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, מבוא לשיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור

מאנגלית;

ציון עובר: 60

סוג שיעור: סמינריון

הסמינריון מבוסס על פי התיאוריות של פרופ' קרול דואק בנושא משוב מקדם למידה ככלי להתפתחות אישית.

מחקריה של דואק הוכיחו ש "חריצות" ו"עצלנות", יכולת מתמדת להשתפר ולהגיע להישגים – ביחס לעצמך ואף באופן אבסולוטי – או מחסור ביכולת כזו – קשורים לאמונות שגיבשת החל מגיל צעיר בעידוד ובהשפעת מבוגרים משמעותיים סביבך ביחס ליכולת ואי יכולת, ביחס להצלחה ולכישלון, וביחס לדימוי העצמי שלך בעקבות כך.

מטרותיו המרכזיות של הסמינריון לפתח יישום משמעותי של השיטה במערכת חינוך נבחרת תוך הדרכת הצוות והתלמידים.

סמינר- התנהגות ארגונית במוסדות החינוך

ד"ר אלכסנדר זיבנברג

2+2 שש"ס, 6 נ"ז

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, מבוא לשיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית ;

ציון עובר: 60

סוג שיעור: סמינריון

במסגרת קורס זה תשמש התנהגות הארגונית כפריזמה להבנת תהליכים ומצבים בארגוני חינוך שונים. לאורכו ילמדו הסטודנטים והסטודנטיות כיצד לבצע מחקר כמותי מתחילתו (גיבוש רעיונות תיאורטיים) ועד לסופו (כתיבת תוצאות המחקר). תהליך הלמידה יבוא לביטוי בהכנת עבודת מחקר עצמאית שיבצע כל אחד ואחת מהמשתתפים בקורס ושבמרכזה יעמדו סוגיות שקשורות בארגוני חינוך. לאורך הקורס נלמד כיצד לגבש שאלות והשערות מחקר, נתנסה באיסוף נתונים, בניתוח נתונים ובהגשת דו"ח מחקר מסכם. הנושאים אותם ניתן לחקור הינם מגוונים ומשמעותיים. למשל: מנהיגות בית ספרית, קשר בין אישיות לבין יצירתיות של מורים, הבדלים בין סטודנטים יהודים וערבים בתחושת נידוי אקדמי וכדומה.

סמינר – חינוך לנער על פי דרכו: אלפיים שנות חינוך יהודי

ד"ר חנן חריף

2+2 שש"ס, 6 נ"ז

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, מבוא לשיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית ;

ציון עובר: 60

סוג שיעור: סמינריון

מהו חינוך יהודי? מה מבדיל אותו מסוגי חינוך אחרים? האם קיים הבדל מהותי בין דרכי החינוך שהתקיימו בחברה היהודית לבין חברות ודתות אחרות? מהם מאפייני החינוך היהודי? מהו היחס בין הטקסט הכתוב לבין זה שנשמר בעל פה ועבר מאב לבנו ומאם לבתה? בסמינר נדון בשאלות אלו ובשאלות נוספות ונחקור את מאפייני החינוך היהודי ואת השינויים שעבר לאורך ההיסטוריה באמצעות עיון במגוון מקורות מרחבי העולם היהודי (ומסביבתו) – מספר משלי ועד לספרי הלימוד והפלטפורמות ההוראה הדיגיטלית במאה ה-21.

סמינר- מחקר על התערבויות מבוססות אומנות

פרופ' שרון שניר

2+2 שש"ס, 6 נ"ז

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, מבוא לשיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור

מאנגלית

סוג שיעור: סמינריון

מטרתו העיקרית של הסמינר היא לספק לסטודנטים סביבה מאפשרת לקיום מחקר על השפעה, תוצאות והשלכות של התערבויות מבוססות אומנות. הקורס יציע צורות מחקר בסיסיות, איכותניות וכמותיות, המתאימות לחקר התערבויות מבוססות אומנות. הסטודנטים יוזמנו לבחור סוגיה ושאלה מחקרית ולגבש הצעת מחקר. בסמסטר השני יציגו הסטודנטים את עבודותיהם בכיתה כחלק מהנחיתת עמיתים.

סמינר-מנהיגות חינוכית בחברה רב-תרבותית

ד"ר יעל גרינשטיין

6044449 – 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, מבוא לשיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור

מאנגלית

סוג שיעור: סמינריון

בסמינר תיבחן תופעת המנהיגות באופן רחב תוך התייחסות לסוגים של מנהיגות (מעצבת, אותנטית, כריזמטית), לגישות המסבירות את המנהיגות (תכונות, מצב, תלות), לסביבות שונות בהן מתקיימת (חינוך פורמלי, חינוך בלתי פורמלי, ארגונים שונים) ולבעלי תפקידים שונים אליהם יכולה להיות מיוחסת מנהיגות (מנהלים, מורים, גננות, מדריכים, בני-נוער ועוד). בחינת המנהיגות כתופעה תיעשה תוך דגש על הקשרים (קונטקסט) שונים המבטאים את רב-התרבותיות (למשל קבוצות אתניות שונות, קבוצות חילוניות ודתיות, עולים חדשים מרקעים שונים ועוד).

במהלך הסמסטר הראשון יוצגו ההיבטים התיאורטיים של המנהיגות החינוכית ויגובשו על-ידי הסטודנטים/יות נושא ומטרת מחקר שיבחרו לבצע. לצד זה יוצגו העקרונות המרכזיים של עריכת מחקר (בעיקר על בסיס הפרדיגמה האיכותנית). במהלך הסמסטר השני יערכו הסטודנטים/יות את המחקר, תוך ליווי והנחה צמודים וכן יציגו את עבודתם בפני עמיתיהם/ן לקבוצה.

סמינר-מקומה הנה(ע)דר של הגוף, רוח האדם במעגל החיים

פרופ' עפרה ולטר

6044515 – 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, מבוא לשיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור

מאנגלית

סוג שיעור: סמינריון

מטרתו העיקרית של סמינריון זה היא לספק לסטודנטים סביבה מתאימה לקיום מחקר בנושא המעניין אותם, בתחום הידע המוצע, הנוכחות וחוסר נוכחות של הגוף ורוח האדם במעגל החיים. שימוש בפיתוח רוח האדם לשיפור מיטביות בלמידה, מערכות יחסים בחיים במעגלים השונים. החיבור בין הגוף והרוח לפיתוח והתמרת יכולות רגשיות רווחה אישית והפחתת חרדות, לחציים. השימוש בגוף ששלי לטיפוח יכולות מוטוריות ופיתוח מודעות עצמית.

המסטר הראשון יוקדש להיכרות עם התיאוריות העוסקות בשילוב גישות הוראה המטפחות את הגוף, רוח האדם ורווחה אישית ותומתם בקידום יכולות קוגניטיביות ורגשיות. הסטודנטים יכירו כלים תקפים לבדיקת יכולות אילו ובאוכלוסיות מגוונות. הסטודנטים יוזמנו לבחור סוגיה ושאלה מחקרית ולגבש הצעת מחקר. בסמסטר השני יציגו התלמידים את עבודותיהם בכיתה, כחלק מהנחיית עמיתים. כמו כן יתקיימו מפגשים קבוצתיים ספורים לצורך מתן הנחיות לכתבת העבודה.

סמינר - סוגיות מחקריות בעיצוב מרחבים חינוכיים

פרופ' עירית ששון

6044476 – 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, מבוא לשיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור

מאנגלית

ציון עובר: 60

סוג שיעור: סמינריון

מטרת הקורס להתנסות במחקר חינוכי במטרה ליצור ידע אקדמי והבנות על סביבות למידה פורמליות ובלתי פורמליות מגוונות: בתי ספר, אקדמיה, סביבות למידה לכל החיים (Life-long learning environments) ללא קשר לתחום הנלמד, המבנה הארגוני וגיל המשתתפים. מסגרות נחקרות יכולות להיות: גנים, בתי ספר, מוסדות אקדמיים, סביבות למידה מחוץ לבית הספר כמו הבית, הטבע, מוזיאונים, מרכזי מדע, טלוויזיה, אינטרנט וערוצי תקשורת שונים. סביבת למידה מתייחסת להקשר החברתי, הפיזי, הפסיכולוגי והפדגוגי בו מתרחשת הלמידה.

במהלך הסמינריון מתקיים דיון בגישות תיאורטיות ומתודולוגיות המהוות בסיס לתהליך המחקר החינוכי של סביבות למידה. הסמינריון כולל התנסות מעשית בכל שלבי החקר משלב בחירת נושא,

ניסוח שאלת מחקר, פיתוח כלי מחקר מתאימים, איסוף נתונים, ניתוח והסקת מסקנות וכתובת דוח מחקרי. הקורס מהווה הזדמנות מיוחדת לסיכום הלמידה האקדמית בתחום עיצוב מרחבים חינוכיים תוך ביטוי מחקרי משמעותי סביב סוגיה ספציפית ממוקדת בהתאם לבחירת הסטודנט.

סמינר – סט וסטנינג בחינוך: חקר התודעה לאנשי חינוך *Set & Setting in Education: Consciousness Studies for Educators*

ד"ר אורלי דהאן
סוג שיעור: סמינריון

מדע התודעה התפתח רבות בשנים האחרונות, וכיום הוא עוסק בחקר החוויה האישית והסובייקטיבית, באמצעות כלים מדעיים. הסמינר יעסוק בהכרות עם חקר התודעה, והבנת חשיבותו של מדע התודעה לאנשי חינוך. מטרת הקורס להעניק ללומדים את ההזדמנות להתבונן בתקופות משמעותיות לאורך התפתחות האדם, מנקודת המבט הרב תחומית של מדע התודעה. לדוגמא, תקופות משמעותיות בהן יעסוק הקורס הן אירוע הלידה (מנקודת מבטה של היולדת), תקופת הינקות והורות ראשונית (תינוק ואם / הורים), שנות החינוך במערכות הפורמאליות והבלתי פורמאליות (אנשי חינוך, ילדים, הורים), וגיל ההתבגרות. בכל אחד מהשלבים נמצאים גם אנשי חינוך, כמדריכים, מחנכים או הורים.

נבחן את החוויה האנושית מבעד למשקפיים של תיאוריית ה"סט והסטנינג" (Set & Setting), ובמיוחד נעסוק בדואליות שבאופיין של החוויות שלנו לאורך החיים: כיצד ומדוע אותו אירוע עשוי להוות (אפילו אצל אותו אדם) באופן חיובי, מעצים ומשנה חיים, או לחילופין באופן שלילי עד כדי טראומטי? נלמד כיצד הבנת הדואליות הזו וההסברים לה במונחים של סט וסטנינג, עשויים לעזור לנו כאנשי חינוך. במהלך הקורס הסטודנטים יבצעו מחקר תיאורטי או איכותני על נושא חינוכי לבחירתם, תוך שימוש במסגרת התיאורטית של הסט והסטנינג.

סמינר- תפקידו של ההון הפסיכולוגי בקרב לקויי למידה

ד"ר בת אל חזן

6023405-2+2 שש"ס, 6 נ"ז

סוג שיעור: סמינריון

מטרת הסמינריון הינה לאפשר לסטודנטים קיום מחקר בסביבה מודרכת תוך עיסוק בתחום הקשר שבין משאבים פסיכולוגיים חיוביים ולקויות למידה. מוקדי המחקר העיקריים בקורס ישענו על עקרונות יסוד מתחום הפסיכולוגיה החיובית ככלל ומתחום ההון הפסיכולוגי בפרט ובזיקה לאוכלוסיות עם לקויות בתפקוד האקדמי.

במישור העיוני, נסקור מושגים ועקרונות יסוד לצד תיאוריות ומודלים מרכזיים, השוכנים בבסיס ההון הפסיכולוגי וקשריו למשגני חרדה מחד והסתגלות מאידך. הואיל והון פסיכולוגי אינו רק משאב מוטיבציוני אישיותי חיובי של הפרט אלא גם מאופיין בדינמיות, קרי הוא ניתן לשינוי ולפיתוח, הכרה בתפקידו המהותי ובאופני היישום שלו צפויה להיות בעלת ערך מחקרי ויישומי רב. במישור המחקרי, נלמד כיצד לגבש שאלות והשערות מחקר וכיצד לאתר ולעצב כלי מחקר מתאימים. כמו כן, יוסברו אופן ארגונם וכתבתם של פרקים מרכזיים בעבודת המחקר.

סקס אחר – היבטים מדעיים, תרבותיים וחינוכיים

ד"ר אורלי דהאן

6044507-2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

מאז תחילת חקר המיניות האנושית אצל אלפרד קינזי בסוף שנות ה-40 בארה"ב – חלו תמורות משמעותיות ביחס של המחקר המדעי לגבי פנטזיות, נטיות ופרקטיקות מיניות. בקורס נבחן את עולם המושגים של ה"סקס האחר" מנקודת המבט של חקר המיניות החיובית (positive sexuality) – התופסת כל פעילות מינית בהסכמה כדבר שהוא בריא ומהנה ביסודו (בהקשר זה נדון בעקרון ה-4C's: Caring, Communication, Consent and Caution). בפרט נבחן את השינוי בגישות המדעיות והמחקריות ביחס לעולם "הסטיות" המיניות (כגון סאדיזם, מאזוכיזם וסוגי קינק אחרים): מגישות פסיכופתולוגיות לגישה מהותנית ועד לגישה של עיסוק בקינק כתחביב לשעות הפנאי. נשווה גישה מדעית עדכנית זו לתפיסות של רומנטיקה, ארוטיקה ואינטימיות כפי שהן מתגלות בתרבות הפופולרית כגון טלוויזיה, בספרות ובתכנים פורנוגרפיים. נבחן מה עשויות להיות ההשלכות החינוכיות לכלל היבטים אלה, לחיוב ולשלילה.

עבודה באמנות עם מתבגרים

גב' הגר דורנאי

6011158 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

דרישות קדם: מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי חיים

סוג שיעור: סדנא

להתבגר פירושו להתגבר!!

תקופת ההתבגרות היא תקופה עשירה בצבעים, לעיתים רכים ועדינים ולעיתים כהים וצעקניים ביותר. צבעוניות זו שאינה תמיד הרמונית גורמת פעמים רבות למתבגר חוויות של בלבול, חששות מהלא נודע ומצבים נפשיים משתנים לצד הרבה סקרנות, אנרגיות והרפתקנות. הקורס יעסוק בתקופת גיל ההתבגרות על כל מורכבותו ובתרומה הייחודית של עבודה ביצירה ובהבעה להתמודדות מטיבה עם האתגרים הניצבים בפני המתבגר. בקורס נתנסה בתהליכי יצירה בחומרים מגוונים המותאמים לתכנים ולתמות המרכזיות שמעסיקות את המתבגר, נצפה בהדגמות של תהליכי אומנות שנעשו עם מתבגרים במסגרות שונות, נקרא ונדון בחומרים תאורטיים שעוסקים בתקופת חיים זו.

עיכובים, קשיים התפתחותיים ושיטות טיפול פסיכומטוריות

ד"ר עפרה ולטר

6044437-2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

בקורס זה הסטודנטים ייחשפו לתחום ההתפתחות המוטורית בגיל הרך. הם ילמדו ויבינו את החשיבות של התפתחות מוטורית תקינה להתפתחות קוגניטיבית, חברתית ורגשית. במסגרת הקורס הסטודנט

ייחשף להתפתחות מגילאי לידה, לשלבי ההתפתחות ולחשיבותם להתפתחות תנועתית תקינה וליכולת לביצועיים קוגניטיביים בגילאי בית הספר. נעסוק במיומנויות מוטוריות רחבות העוסקות בתפיסה חזותית, שמיעתית, תפיסה מרחבית, מערכת קינסטטית, קשיי כתיבה, תזונה ופעילות גופנית, נבין כל אחת מהמערכות ונזהה מה היא התפתחות מוטורית תקינה מול ליקוייה. הסטודנט ילמד לתעד, לאבחן, לנתח ולבנות תכנית מובנית ומתפתחת לשיפור מיומנויות מוטוריות.

פיתוח החשיבה ההומוניסטית באמצעות האומנויות

ד"ר עדנה קלו ליבנה

6023350 – 4 שש"ס, 4 נ"ז

סוג שיעור: סדנא

הקורס יהיה מורכב מחלק תאורטי וחלק מעשי. המשתתפים יחקרו את התאוריות המובילות של החינוך ההומוניסטי ובמסע מרגש ובלתי צפוי יהפכו את התורה למציאות, את המילה לפעולה ואת המחשבה ליצירה. באמצעות תנועה וצליל, טקסטים של תיאטרון וסימולציות ישחררו את הילד הנם בתוכם והלהט שהוא חלק בלתי נפרד מכל עוסק בחינוך. באמצעות תרגילים מסקרנים, המשתתפים ייצרו הרחבת הרפרטואר האישי שלהם ויגלו בתוכם פנים חדשות בתחומים נסתרים שלא הכירו קודם לכן. במפגש יעסקו המשתתפים בטקסטים ובדיאלוגים המפתחים את החשיבה היצירתית, הדחף לעשייה, הנתינה והמעורבות החברתית.

פסיכולוגיה התפתחותית א' - יסודות בפסיכולוגיה התפתחותית

ד"ר אלון גולדברג

6029004 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

דרישות קדם: מבוא לפסיכולוגיה

סוג שיעור: הרצאה

הקניית מושגי יסוד בפסיכולוגיה התפתחותית והבנה של תהליכים התפתחותיים לאורך החיים. הקורס יעסוק בנושאים רבים שהם אבני היסוד של הפסיכולוגיה ההתפתחותית: שיטות מחקר בפסיכולוגיה התפתחותית ובתיאוריות של התפתחות, תוך התייחסות לטרום לידה ולתקופת הינקות.

פסיכולוגיה התפתחותית ב' התפתחות מינקות עד התבגרות

ד"ר אלון גולדברג

6029005 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

דרישות קדם: פסיכולוגיה התפתחותית א'

סוג שיעור: הרצאה

הקניית ידע תיאורטי בפסיכולוגיה התפתחותית והבנה של תהליכים התפתחותיים לאורך החיים. הקורס מתמקד בתיאוריות התפתחותיות, תוך התייחסות לתקופות החיים השונות, החל מן הגיל הרך ועד גיל ההתבגרות. הקורס דן במאפיינים אישיותיים ובהבדלים בין אישיים מנקודת מבט התפתחותית.

פסיכופתולוגיה א'

גב' רויטל תמרי

6033836 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

דרישות קדם: מבוא לפסיכולוגיה

סוג שיעור: הרצאה

מטרות הקורס: מפגש ראשוני והקניית מושגי יסוד בתחום הפסיכופתולוגיה, כולל הגדרת התנהגות אבנורמלית ובלתי מסתגלת, הכרות עם המערכת האבחנתית המקובלת (DSM-5), וסקירת שיטות מחקר בתחום. בסמסטר הנוכחי נתמקד במספר קבוצות של פתולוגיות נפשיות: הפרעות לחץ, הפרעות חרדה והפרעות מצב-רוח. בלמידה יושם דגש על הבנת החוויה האישית, התסמינים, גורמי הסיכון והשכיחות באוכלוסייה, תוך הצגת הגישות המרכזיות להבנת האטיולוגיה, דרכי טיפול מקובלות וסימני השאלה הקיימים בתחום. לצורך המחשה נעשה שימוש בסרטים, תיאורי מקרה וחומר ספרותי.

פסיכופתולוגיה ב'

גב' רויטל תמרי

6033914 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

דרישות קדם: פסיכופתולוגיה א'

סוג שיעור: הרצאה

הקורס מהווה המשך והרחבה לפסיכופתולוגיה א', ויستمך על בסיס הידע שניתן בתחום ועל הכרות עם המערכת האבחנתית המקובלת (DSM-5). הסמסטר הנוכחי יתמקד במספר קבוצות של הפרעות נפשיות כגון הפרעות פסיכוטיות, הפרעות אישיות והפרעות סומאטיות. בלמידה יושם דגש על הבנת החוויה האישית, התסמינים, גורמי הסיכון והשכיחות באוכלוסייה, הסברים אטיולוגיים, דרכי טיפול מקובלות וסימני השאלה הקיימים בתחום. לצורך המחשה יעשה שימוש בסרטים, תיאורי מקרה וחומר ספרותי.

מבוא לשיטות מחקר איכותניות

ד"ר יעל גרינשטיין

גב' אלמוג נסטל

6023366 - 2 שש"ס, 2.5 נ"ז, שיעור

6023367 - 2 שש"ס, 0 נ"ז, תרגיל

סוג שיעור: הרצאה+תרגיל

הקורס הינו קורס מתודולוגי בסיסי שמטרתו להקנות רקע והיכרות עם הפרדיגמה האיכותניות, ומיומנויות יסוד במושגים, בכלים ובשיטות השונות התואמים פרדיגמה זו. בקורס יילמדו הנושאים הבאים: מאפייני המחקר האיכותני והחוקר האיכותני, גיבוש ניסוח נושא, מטרה ושאלות מחקר: סוגות מחקריות מרכזיות, שיטות איסוף נתונים, דרכי ניתוח נתונים, עקרונות הקפדה ואתיקה במחקר.

הקורס יתבסס על התייחסות עיונית-תיאורטית של שיטות מחקר איכותניות, על תרגול מעשי-חוויתית של ביצוע מחקר איכותני ועל שאיפה למחקרים שנעשו על בסיס פרדיגמה איכותנית.

מבוא לשיטות מחקר כמותניות

ד"ר מרסל עמאשה

גב' אלמוג נסטל

6023366 - 2 שש"ס, 2.5 נ"ז, שיעור

6023367 - 2 שש"ס, 0 נ"ז, תרגיל

סוג שיעור: הרצאה+תרגיל

הקורס מציג היכרות מקיפה בגישה המדעית ומקנה לסטודנטים פיתוח היכולת להבין את עקרונות היסוד של מחקר חינוכי וחברתי כמותי. כמו כן, הקורס מספק כלים לקריאה ביקורתית של מחקרים מדעיים שנכתבו בגישה זו, ומאפשר פיתוח יכולות תכנון וביצוע עצמאי של מחקרים בתחומי החינוך ומדעי החברה.

מיניות במעגל החיים האנושי

ד"ר חגית רודריגז

6044501-00 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, שיעור

סוג שיעור: הרצאה

מיניות הינה חלק בלתי נפרד מחייו של כל אדם, מלידתו ועד סוף חייו. תפקידה בבריאותו ורווחתו הפיזית והנפשית של הפרט, בהתפתחותו וביחסיו הבינאישיים משמעותי כל כך, עד כי הזכות לממש אותה נכללת בזכות היסוד לבריאות. הקורס, יקנה למשתתפים ידע והבנה בנושא מיניות האדם לאורך מעגל החיים האנושי – מלידה ועד זקנה. במהלכו, ירכשו הסטודנטים ידע בנוגע להיבטים הפיזיולוגיים והפסיכולוגיים של המיניות בכלל ולמעגל התגובה המינית בפרט, יחשפו לסוגיות מרכזיות בנקודות חיים שונות במעגל החיים כגון: מיניות בילדות ובגיל ההתבגרות מיניות בזוגיות צעירה, בהריון ולידה, בגיל המעבר ובמחצית השנייה של החיים, ויקבלו כלים מעשיים לכינון תקשורת ושיח פתוח בנוגע למין ומיניות. נושאי הלימוד יוקנו באמצעים מגוונים כגון: קריאת טקסטים, שמיעת הרצאות, צפייה בסרטים, דיונים מעמיקים, הצגת מקרים, ותרגול חוויתית.

מיניות, חברה ותרבות

ד"ר אדם ויילר גור אריה

- 2 שש"ס, 2 נ"ז, שיעור

סוג שיעור: הרצאה

מעבר למשמעויותיה הביולוגיות והפסיכולוגיות, מיניות היא פרקטיקה ומושג תרבותי הכרוך במשמעויות חברתיות המיוחסות לה. לאורך ההיסטוריה, מהעת העתיקה ועד לימינו, השתנו ועדיין משתנות תפיסות פוליטיות וחברתיות בנוגע לסוגיות של מין ומיניות כמו ארוטיקה תשוקה ועונג, נטייה וזהות מינית ומגדרית, יחסי כוחות מיניים – בטווח שבין ליברליזם ושמרנות, מתירנות ואיסורים. מעבר להיבט המגדרי, כל אלה משתקפים בהיבטים שונים ומקבילים כמו מעמד, מוצא אתני ודת.

בקורס ידונו סוגיות מרכזיות במחשבה על מיניות בחברה ובתרבות המערבית מראשית המאה העשרים ועד ימינו, החל מזיגמונד פרויד ועד למישל פוקו, קייט מילט, ג'ודית באטלר ועוד.

בריאות הנפש בראי הזמן: מבתי משוגעים ועד לבתים מאזנים ודיאלוג פתוח

גב' מיכל גולני

- 2 שש"ס, 2 נ"ז, שיעור

סוג שיעור: סדנא

מתחילת האנושות היו הגדרות ותפיסות שונות לגבי שיגעון וטירוף. אחד מכל ארבע בעולם יתמודד עם מחלה נפשית ובישראל מעל-250,000 נשים וגברים בכל הגילאים, מתמודדים עם מחלות נפשיות. מאז ומעולם קיימות גישות שונות וויכוחים סוערים לגבי אופן הטיפול באנשים ונשים המתמודדים עם מחלות הנפש.

בקורס נעסוק בחשיפה לתפיסת השיגעון בתקופות שונות בהיסטוריה ובתרבויות שונות. נתמקד בגישת ההחלמה בעולם ובארץ. נכיר ונסייר במקומות עם גישות טיפול ושיקום שונות, נתרגל חשיבה ביקורתית, ונלמד כלים יצירתיים לליווי ושיקום מסעות החלמה. כמו כן, נלמד את מחירי הסטיגמה החברתית והעצמית ונסגל תפיסת עולם חדשה וראייה שונה את מתמודדי הנפש.

כחלק מהקורס נקיים מפגשים והכרות עם מסגרות שיקום בשטח, נפגוש נשים וגברים המתמודדים עם אבחונים פסיכיאטריים ונכיר את העולם הני"ל מתוך התנסויות וחוויות אישיות.

פרשיות מפתח בחברה הישראלית והשפעתן על החינוך

ד"ר גולדשטיין אמיר

00-6021828 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הערה: הקורס אינו מיועד למי שלמד את הקורס המתודולוגי בלימודי היסטוריה בחוג ללימודים רב תחומיים).

מטרת הקורס היא להציג את הקשרים בין חברה לחינוך, ובמיוחד בהיבט של עיצוב זהות וחינוך לערכים והמודעות של המחנך לקהילה בתוכה הוא פועל.

הקורס ידון בפרשיות מפתח בתולדות החברה הישראלית דרך ההיסטוריה של עמק החולה וקריית שמונה. ייבחנו תהליכים ואירועים כמו: יחסי יהודים וערבים בעמק החולה בתקופת המנדט ושאלת יציאת הערבים מהאזור ב-1948, קליטת העלייה הגדולה בשנות החמישים ויחסי קיבוצי הגליל העליון וקריית שמונה בשנות הקמתן. נעסוק גם בסוגיות מההיסטוריה החברתית של מדינת ישראל ברמת המאקרו (ולא רק באזור הגליל) וברלוונטיות שלהן למציאות החינוכית בישראל של ימינו.

צילום תיעודי-חברתי: תיאוריה ופרקטיקה

ד"ר יערה גיל גלזר

2 שש"ס, 4 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס כולל חלק תיאורטי וחלק מעשי. חלקו התיאורטי יחשוף את הסטודנטיות/ים לדוגמאות שונות של צילום תיעודי-חברתי לאורך המאה ה-20 ובעיקר בעשורים האחרונים, תוך דיון בסוגיות של אתיקה, מוסר ואחריות חברתית בהקשר של צילום תיעודי, ובקשר בין אלה לבין האסתטיקה של הצילום התיעודי. הלמידה תלווה בצפייה במגוון דוגמאות של צילום תיעודי חברתי ובדיונים בטקסטים מאת צלמים ומאת תיאורטיקנים והיסטוריונים ביקורתיים של הצילום ושל התרבות. חלקו המעשי של הקורס יכלול התנסות בצילום תיעודי ככלי חברתי ובחינה של האפשרויות הגלומות בצילום כתגובה למצבים חברתיים וכאמצעי לקידום שינוי חברתי, תוך גיבוש סגנון ואמירה אינדיבידואליים. הסטודנטיות/ים יצרו פרויקט מעשי של צילום תיעודי-חברתי, שיתפתח במהלך הקורס. עשייה זו תלווה בלמידה ובתרגול של עקרונות יסוד של צילום וברכישת כלים ביקורתיים לבחינתם ולניתוחם של תצלומים.

קשב ולמידה - מבוא לנוירופסיכולוגיה של למידה

ד"ר גיל מאור

6023411-2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס עוסק בפעילות מערכת הקשב בתהליכי הלמידה. למידה היא תהליך בסיסי שמשותף לכל היצורים החיים. תהליך למידה מחייב בשילות התפתחותית, תנאי סביבה נאותים ותהליכים מנטליים מוחיים. במוקד הקורס נבחן את התהליכים המנטליים והאורגניים המאפשרים הפניית קשב ובקרה לתהליכי למידה, בפרט בתחום שפה, קריאה חשבון וכתביה. בקורס ילמדנו המנגנונים המאפשרים את פעילות מערכת הקשב ותהליכי הלמידה בכל אחד מתחומי הלימוד.

קשיי התנהגות הבנה, אבחון והתמודדות

ד"ר ענת רביב

6023341-2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: מקוון

הקורס עוסק בנושא משמעותי וקשה להתמודדות במערכות חינוך ובמערכת המשפחתית - קשיי התנהגות. בקורס נבין את הסיבות לתופעה ודרכי התמודדות המערכות השונות. הקורס מלווה בניחות מקרים והתנסות בחקר מקרה.

שילוב בראייה הומניסטית חינוכית

ד"ר נירית קרני-וייזר

6023351-2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

במסגרת החינוך הרגיל על פני השמתו במסגרת, לקוויות למידה, הפרעות רגשיות והתנהגותיות ועוד, ADHD, חוק השילוב (תיקון מספר 11 לחוק החינוך המיוחד) מעניק זכות קדימה להשמתו של תלמיד עם צרכים מיוחדים הכוללים: אוטיזם החינוך המיוחד. עם זאת, ישנן אוכלוסיות כגון מחוננים שגם הם זקוקים למענה מיוחד. אי לכך, הקורס יעסוק בשילובם של תלמידים עם צרכים מיוחדים בחינוך

הרגיל ויסקור את המודלים המרכזיים שהם הבסיס להתייחסות החינוכית טיפולית: המודל הרפואי, המודל החברתי, המודל האקולוגי והמודל ההומניסטי. במהלך הקורס נתוודע לפרספקטיבות שונות ולדרכי חינוך שונות הנותנות מענה לכלל האוכלוסייה עם הצרכים הייחודיים.

שימוש בכלי CBT בעשייה חינוכית

ד"ר גיל מאור

6044467-2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

פיגועים, תאונות דרכים, חרם חברתי - כל אלו אירועים המהווים, לצערנו, חלק משגרת היומיום במדינתנו. ובשנה האחרונה קורונה יצרה מציאות שמחייבת הסתגלות של מערכות החינוך. עובדי ההוראה הם הגורם הנמצא במגע יומיומי עם התלמיד ולא תמיד יש בידם את הכלים להתמודדות. הקורס נועד למלא חלל זה. טיפול קוגניטיבי - התנהגותי בעצימות נמוכה (therapy behavior) (cognitive intention low) היא טכניקה התערבותית למניעה ראשוני - היערכות להתמודדות עם אירוע משברי, שיטת התערבות זו הוכחה במחקרים רבים כמשפרת את יכולת ההתמודדות של תלמידים, הקורס משלב ידע עיוני וכלים מעשיים במניעה וטיפול בקשיים של תלמידים, במסגרתו יירכשו המשתתפים כלים לבניית חוסן, עבודה עם חרדה, בעיות התנהגות ואלימות.

שינויים ורפורמות במערכת החינוך

ד"ר עובד אורית

6044499-00 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

מערכות חינוך בישראל ובעולם משקיעות משאבים ניכרים בהובלה של שינויי מדיניות ורפורמות – המונעים מלמעלה למטה – במטרה להעלות את הישגיהם של התלמידים ולאפשר להם השתלבות טובה בחברה בהיבטים שונים: ניהוליים, חברתיים, אקדמיים, פדגוגיים ועוד. עם זאת, נדמה שלא חל שינוי מהותי במערכת החינוך הציבורית – מבנה בתי הספר, אופני ההוראה נושאי הלימוד ודרכי הערכתם נותרו על כנם. מטרת הקורס להכיר ולבחון בצורה ביקורתית את הרפורמות החינוכיות שנעשו בארץ ובעולם, תוך הבנת קשרי הגומלין המורכבים בין קביעת המדיניות ליישומה. הקורס יתמקד בתהליכים של קביעת מדיניות עיצוב רפורמות והנעת שינוי במערכת החינוך בארץ ובעולם בהיבטים פוליטיים, כלכליים, חברתיים ואידיאולוגיים והשפעתם על אופני יישומן ומידת הצלחתן (או כישלונן). נדון בנושאים כמו האם רפורמות אפשריות בתחום החינוך? מדידת רפורמה והערכתה להצלחה ולכישלון, היבטים גלובליים והשפעתן על עיצוב רפורמות והתאמתן למערכת החינוך הישראלית, מטרות מוצהרות ומטרות סמויות בגיבוש רפורמות ועוד.

שסעים חברתיים בישראל

ד"ר אדם ויילר גור-אריה

6011140 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס יעמוד על מהותם של השסעים העיקריים בחברה הישראלית במטרה להבין טוב יותר את אופיים וכך לאפשר התמודדות חינוכית היורדת אל שורשי הבעיות הגלומות בהם. לשם כך יציג הקורס שאלות ויבחן פתרונות חינוכיים להיבטים שונים בשסעים, כגון שורשיהם ותוצאותיהם של השסעים, ביטוייהם הגלויים והסמויים, הצגתם הרשמית והלא רשמית. ידונו בעיקר השסעים העדתי, הלאומי, הדתי, האידיאולוגי והחברתי.

שפה מוח וקוגניציה

ד"ר מעין מרחב

6023364 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

קורס זה בעל אוריינטציה מחקרית והוא עוסק בסוגיות עיקריות ובטרמינולוגיות הקשורות בחקר המוח והשפה. במהלך הקורס נתמקד בנושאים כגון טכניקות התנהגותיות ומתקדמות לחקר המוח, פוטנציאלים מעוררים - ERPs, מחקרי לזיות, תפיסה שמיעתית, תהליכים קשביים, קטגוריזציה במוח, לוקאליזציה, מודולאריות, קונקציוניזם, לטרליזציה, פלסטיות, והבדלים המיספרים. הסטודנטים יכירו גישות ותיקות, עדכניות, ומחלוקות ספרותיות אודות התחומים המוזכרים.

שפת הגישור

ד"ר מיכל סגל

6013303 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

בית הספר מהווה סביבה רוויה מפגשים בין צרכים שונים של תלמידים, הורים וצוותי חינוך, שעלולים לעורר קונפליקטים מסוגים שונים. קונפליקטים אלה, ובעיקר דרכי ההתמודדות עימם, עשויים להוביל לצמיחה ולשימור מערכות היחסים הקיימות או לפגיעה הרסנית ולהסלמת המצב הקונפליקטואלי. מטרתו של קורס זה הינה לחשוף את הסטודנטים למודלים ליישוב סכסוך, ובעיקר לתפיסת העולם הגישורית ולכלים הגישוריים, אשר מסייעים להתמודדות בונה ומצמיחה עם סיטואציה קונפליקטואלית בכלל ובמסגרות חינוכיות בפרט. במהלך הקורס הסטודנטים יכירו את כל אחד מהשלבים של הליך הגישור ויתרגלו את המיומנויות הנדרשות מהמגשר.

תהליכים קבוצתיים במערכות חינוכיות

מר רונן מאירוביץ

6022311 – 2+2 שש"ס, 4 נ"ז

סוג שיעור: סדנא

הקורס יעסוק בחקר התהליכים המתרחשים בקבוצות במסגרות חינוכיות, והשפעתם על המתרחש בתוך מסגרת חינוכית רחבה. במהלך הקורס יילמדו ויבחנו נושאים הקשורים להתפתחות קבוצה, לתפקיד המנחה ולתפקידים של חברי הקבוצה השונים. כן תיבחנה השפעותיה של הקבוצה על היחיד תוך פיתוח מיומנויות הקשבה, הבעה, יצירתיות ואמפתיה. תיבחן גם ההזדמנות שהקבוצה מזמנת לפרטים שבה לגדול, להתפתח ולפתח זהות עצמית.

תהליכים קוגניטיביים ונירופסיכולוגים בקרב לקויי למידה

גב' עדי שכטר

6023337 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס יקנה ידע בתחום הקוגניציה והנירופסיכולוגיה של לקויות למידה והפרעת קשב. בתחילת הקורס ינתן רקע בתחום הנירופסיכולוגיה הקוגניטיבית. נדון בנירואנטומיה פונקציונלית של המוח, יוצגו מבחנים להערכת תפקודים קוגניטיביים שונים ונדון בשיטות מתקדמות לחקר המוח. בהמשך הקורס יוצגו מודלים תיאורטיים ופרדיגמות מרכזיות בתחומים הקשורים בלקויות למידה, תוך התייחסות ללקויות באופן ספציפי. בין היתר מטרתו של הקורס היא לפתח חשיבה מדעית וביקורתית בתחום הנדון באמצעות קריאת מאמרים מחקריים עדכניים בתחום לקויות הלמידה והפרעת הקשב.

תורה היא וללמוד אני צריך: מיניות ויהדות

ד"ר חגית רודריגז

2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

ביטוי המיניות והיצר המיני בקרב בני האדם מושפע מגורמים ערכיים, מוסריים, רוחניים ותרבותיים. בניגוד להשקפות של דתות שונות כגון הנצרות הקתולית, הרואות במיניות וביצר המיני חטא ועוון שיש להכניעם, הרי שהיהדות מכירה בדחף המיני כיצר טבעי וקיים והיא מאפשרת ואף מעודדת את הצדדים החיוביים והלגיטימיים של מיניות האדם. עם זאת, מגבילה היהדות את העיסוק המיני, דורשת משמעת קפדנית של וויסות עצמי ומוסריות על פי נורמות כללים וקודים שנקבעו על ידה. בקורס נעסוק בסוגיות מרכזיות הנוגעות לתפיסות היהדות בכל הנוגע לגוף, מין ומיניות. נחשף ונכיר את תפיסות העולם היהודי והעמדות הערכיות והעקרוניות המלוות אותו בהיבטים השונים כמו: יחס היהדות למין, גוף ומיניות, להשלכות השונות, אישיות זוגיות ומשפחתיות של התמודדות עם מצוות טהרת המשפחה, יחס לאוננות, סוגיית הלהט"ב, מיניות אחרי גירושין, ועוד. במהלך הקורס ירכשו הסטודנטים ידע, הבנה וכלים לפיתוח שיח מותאם תרבות.

תיאוריות אישיות א'

גב' רויטל תמרי

6029006 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

דרישות קדם: מבוא לפסיכולוגיה

סוג שיעור: הרצאה

מטרות הקורס: הכרות עם תחום חקר האישיות, הבנתה והגדרתה, באמצעות הצגת התיאוריות המרכזיות בתחום אשר כל אחת מהן מסבירה באופן שונה את המאפיינים, המניעים והצרכים של הפרט אשר מסבירים את ההתנהגות, ומציעה שיטות שונות לטיפול בקושי נפשי ובשינוי התנהגות. הלמידה תכלול סקירת התפתחותן ההיסטורית של אסכולות תיאורטיות שונות להבנת האישיות, דיון השוואתי בהנחות הבסיסיות ובדגשים הניתנים על ידי תיאוריות שונות, והערכה ביקורתית של המודלים. לצורך המחשה נעזר באמצעים ספרותיים, קולנועיים ובתיאורי מקרה.

תיאוריות אישיות ב'

גב' רויטל תמרי

6033923 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

דרישות קדם: תיאוריות אישיות א'

סוג שיעור: הרצאה

מטרות הקורס: חלקו הראשון של הסמסטר יוקדש להכרות עם גישות תיאורטיות נוספות להבנת אישיות והערכה שלהן לאור הגישות שנלמדו בסמסטר הקודם. חלקו השני של הסמסטר יוקדש לדיון בסוגיות תיאורטיות מהותיות בתחום האישיות כגון המשכיות מול שינוי באישיות, תכונות קבועות מול השפעות מצביות, השפעות תרבותיות, כלים להערכת האישיות, פרקטיקה טיפולית ועוד. הלמידה תשלב דיון בתיאורי מקרה שיובאו על ידי הסטודנטים והמרצה, יחד עם ניתוח החומרים בעזרת התיאוריות הנלמדות.

תפיסת החינוך 'דרך כפר' – מבוגר משמעותי, עבודה עם נוער במצבי סיכון

גב' נעמי ישראלית- אדלר

6044471 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: קורס משולב התנסות

במהלך הקורס המשתתפים יחשפו ויכירו את תפיסת החינוך "דרך כפר" וישומיה בעבודה החינוכית. מטרת הקורס הינה גיבוש ידע, תובנות והשראה יישומית, להתמודדות עם סוגיות חינוכיות הנוגעות למתבגרים ולצרכים הייחודיים של בני נוער במצבי סיכון, לאור תפיסת חינוך 'דרך כפר'. הקורס מהווה הזדמנות לבחון ולפתח את עמדות המשתתפים בהתייחס לסוגיות חינוכיות מרכזיות ויאפשר התנסות באחיזה בתפיסת חינוך הוליסטית, אשר מהווה בסיס לעבודה וחשיבה הן של מחנך והן של מערכת חינוכית. הנחת היסוד היא כי התנסות כזו חשובה עבור אנשי חינוך, גם אם יבחרו בעתיד לחפש עבור עצמם תפיסה חינוכית שונה, עצם החוויה וההתנסות באחיזה של תפיסה חינוכית מלאה, מהווה השראה להמשך ההתפתחות המקצועית.

במסגרת הקורס יחשפו המשתתפים לתיאוריות ופרקטיקות בנושאים: חיזוק הקשר המשמעותי בין מחנך לתלמיד, הכרות עם העבר האישי של התלמיד, קשר עם המשפחה, בעיות משמעת כהזדמנות חינוכית, תיקון מול עונש, המרחב הפיזי ולוח השנה ככלי חינוכי ועוד.

תרבות חזותית ואוריינות חזותית בתקופה העכשווית

ד"ר יערה גיל גלזר

6023355-2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס יעסוק במאפייניה של התרבות החזותית העכשווית, ובאוריינות החזותית ככלי חינוכי חיוני ומשמעותי להבנתה. המושג "תרבות חזותית" מתייחס לכל דימוי חזותי שהוא תוצר של תרבות מסוימת – המשקף היבטים שונים שלה ואף משפיע עליה. חקר התרבות החזותית עוסק בדימויים חזותיים, בנסיבות ובאופני הייצור/יצירה שלהם, בזירות התצוגה השונות שלהם, בגלגוליהם השונים בחברה ובתרבות, ובתגובות של קהלים שונים אליהם. אוריינות חזותית היא היכולת להבין, לפענח, לבקר וליצור דימויים ומסרים חזותיים. זוהי אחת המיומנויות החשובות במאה ה-21, שבה הדומיננטיות של דימויים חזותיים בתרבות הינה בולטת יותר מבכל תקופה אחרת בהיסטוריה. הקורס יתמקד בדוגמאות חזותיות מסוגי מדיה שונים (צילום על סוגיו השונים, קולאז', כרזות, קומיקס, יצירות אמנות כמו ציור, פיסול, מיצב, מיצג, קולנוע, ועוד) – שתכניהן מייצגים סוגיות מרכזיות בחברה ובתרבות העכשוויות בעולם המערבי ובישראל. הדוגמאות ינותחו וייבחנו באופן ביקורתי בהקשרים שונים, ויתנו לסטודנטיות/ים כלים לניתוח ולבחינה של תרבות חזותית. הקורס לווה בתיאוריה של תרבות חזותית ושל אוריינות חזותית, ובמקורות חזותיים רבים.

Inspiration of states of consciousness on body-mind and what lies between them

ד"ר עפרה ולטר

2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

From the moment man began to experience his existence as a conscious object, he acquired an intuitive concept that changes in his body are in some way related to his mood and emotions. In this course, we will focus on the profound interrelationships between body and mind and their mutual influence and that there is consciousness in the body, not just in consciousness. We will learn the different treatment and therapy approaches and examine research in the cognitive and physiological fields. Finally, we will recognize from direct experience benefits and improvements in our body-mind.

Learning outcomes:

- The students will be exposed to physical and mental intervention approaches and understand physical and cognitive indicators of the nervous system and body sensations. Students will develop awareness and acquire tools for the study of consciousness.

The student will learn to use the technique to experience consciousness in its pure, transcendental form, breathing in attention and its effect on emotional expressions and physical and mental stress, with diverse populations in therapy, counseling, and education.

Virtual Reality and Education

ד"ר מעיין מרחב

2 שש"ס, 2 ני"ז

סוג שיעור: הרצאה

Virtual reality is a program-based environment which generates authentic and interactive experiences for its users. Education is driving the future of VR more than any other industry outside of gaming. VR has the potential to enhance learning by providing students with access to virtual environments where they can engage with immersive content, such as art, geography, biology, chemistry and more. The aims of the course are to introduce the students with the principles of VR technologies and to explore how of VR contents affect us. Furthermore, the students will reveal a variety of VR applications in education and will gain expertise in generating 3d models